

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 14.12.2022
C(2022) 9120 final

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Retningslinjerne for statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter

{C(2022) 9131 final} - {SEC(2022) 442 final} - {SWD(2022) 418 final} -
{SWD(2023) 419 final}

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Retningslinjerne for statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter

Indholdsfortegnelse

<i>DEL I FÆLLES BESTEMMELSER</i>	5
<i>Kapitel 1. Indledning</i>	5
<i>Kapitel 2. Anvendelsesområde og definitioner</i>	7
2.1. Den fælles landbrugspolitik indvirkning på anvendelsesområdet	7
2.2. Anvendelsesområde	8
2.3. Horisontale regler og støtteinstrumenter, der finder anvendelse på støtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter	11
2.4. Definitioner	12
<i>Kapitel 3. Forenelighedsvurdering i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c)</i>	19
3.1. Første betingelse: støtten fremmer udviklingen af en økonomisk aktivitet	20
3.1.1. Støttet økonomisk aktivitet	20
3.1.2. Tilskyndelsesvirkning	21
3.1.3. Ingen overtrædelse af relevante EU-retlige bestemmelser og principper	24
3.2. Anden betingelse: støtten påvirker ikke samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse	24
3.2.1. Behov for statslig indgriben	25
3.2.2. Støttens egnethed	25
3.2.3. Støttens proportionalitet	27
3.2.4. Gennemsigtighed	30
3.2.5. Undgåelse af negative virkninger for konkurrence og samhandel	31
3.2.6. Vurdering af støttens positive og negative virkninger (afvejningstest)	34
<i>DEL II. STØTTEKATEGORIER</i>	36

<i>Kapitel 1. Støtte til virksomheder, der beskæftiger sig med primær produktion, forarbejdning eller afsætning af landbrugsprodukter .....</i>	<i>36</i>
1.1. Landdistriktslignende foranstaltninger	36
1.1.1. Investeringsstøtte	36
1.1.1.1. Støtte til investeringer i landbrugsbedrifter i forbindelse med primær landbrugsproduktion	36
1.1.1.2. Støtte til investeringer i bevarelse af kultur- og naturarv på landbrugsbedrifter	41
1.1.1.3 Støtte til investeringer i forbindelse med forarbejdning af landbrugsprodukter eller afsætning af landbrugsprodukter	42
1.1.2. Etableringsstøtte til unge landbrugere og etableringsstøtte til landbrugsmæssige aktiviteter	43
1.1.3. Etableringsstøtte til producentsammenslutninger og -organisationer i landbrugssektoren	43
1.1.4. Støtte til opfyldelse af miljø- og klimavenlige landbrugsforpligtelser	45
1.1.5. Støtte til forpligtelser vedrørende dyrevelfærd	48
1.1.6. Støtte til områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav ..	49
1.1.7. Støtte til områder med naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger	51
1.1.8. Støtte til økologisk landbrug	51
1.1.9. Støtte til landbrugsproducenters deltagelse i kvalitetsordninger	53
1.1.10. Støtte til teknisk bistand i landbrugssektoren	54
1.1.10.1 Støtte til videnudvekslings- og informationsaktioner	55
1.1.10.2 Støtte til konsulentbistand	56
1.1.10.3 Støtte til vikarordninger i landbruget	58
1.1.11. Støtte til samarbejde i landbrugssektoren	58
1.2. Risiko- og krisestyring	60
1.2.1. Støtte til kompensation for skader på landbrugsproduktionen eller produktionsmidlerne i landbruget og til forebyggelse af skader	60
1.2.1.1 Støtte til at råde bod på skader forårsaget af naturkatastrofer eller andre usædvanlige begivenheder	61
1.2.1.2 Støtte til kompensation for skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe	63

1.2.1.3 Støtte til dækning af omkostningerne ved forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af dyresygdomme, planteskadegørere og invasive ikkehjemmehørende arter samt støtte til at råde bod på skader forårsaget af dyresygdomme, planteskadegørere og invasive ikkehjemmehørende arter	65
1.2.1.4 Støtte til døde dyr	69
1.2.1.5 Støtte til kompensation for skader forvoldt af beskyttede dyr	69
1.2.1.6 Støtte til betaling af forsikringspræmier	71
1.2.1.7 Støtte til finansielle bidrag til gensidige fonde	72
1.3. Andre former for støtte i landbrugssektoren	73
1.3.1. Støtte til nedlæggelse af produktionskapacitet	73
1.3.1.1 Støtte til kapacitetsnedlæggelse begrundet i dyresundheds-, plantesundheds-, folkesundheds- eller hygiejnehensyn, etiske hensyn eller miljø- eller klimahensyn	73
1.3.1.2. Støtte til kapacitetsnedlæggelse af andre årsager	75
1.3.2. Støtte til flytning af landbrugsaktiviteter	75
1.3.3. Støtte til husdyrbrug	76
1.3.4. Støtte til fremstød for landbrugsprodukter	77
1.3.5. Støtte til regionerne i den yderste periferi og de mindre øer i Det Ægæiske Hav	80
1.3.6. Støtte til jordfordeling i landbruget	82
1.3.7. Støtte til forskning og udvikling i landbrugssektoren	82
<i>Kapitel 2. Støtte til skovbrugssektoren .....</i>	<i>83</i>
2.1. Investeringer i udvikling af skovområder og forbedring af skoves levedygtighed ..	84
2.1.1. Støtte til skovrejsning og etablering af skovområder	85
2.1.2. Støtte til etablering, regenerering eller renovering af skovlandbrugssystemer ..	86
2.1.3. Støtte til forebyggelse og genopretning af skader på skove	87
2.1.4. Støtte til investeringer i forbedring af skovøkosystemers tilpasningsevne og miljømæssige værdi	88
2.1.5. Støtte til investeringer i skovbrugsteknologi og i forarbejdning, mobilisering og afsætning af skovprodukter	89
2.1.6. Støtte til infrastrukturinvesteringer med henblik på udvikling, modernisering eller tilpasning i skovbrugssektoren	89
2.1.7. Støtte til investeringer i bevarelse af kultur- og naturarv i skove	90

2.1.8. Støtte til finansielle bidrag til gensidige fonde i skovbrugssektoren.....	90
2.2. Støtte til områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav i skovområder	91
2.3. Støtte til miljø- og klimavenligt skovbrug og skovbevarelse	92
2.4. Støtte til videnudvekslings- og informationsaktioner i skovbrugssektoren.....	93
2.5. Støtte til konsulentbistand i skovbrugssektoren	94
2.6. Støtte til samarbejde i skovbrugssektoren	95
2.7. Etableringsstøtte til producentsammenslutninger og -organisationer i skovbrugssektoren	96
2.8. Andre former for støtte til skovbrugssektoren med økologiske, beskyttende og rekreative formål.....	97
2.8.1. Støtte til specifikke aktiviteter og interventioner i skovbruget, hvis primære formål er at bidrage til bevarelse eller genoprettelse af skovøkosystemer og biodiversitet eller traditionelle landskaber	98
2.8.2. Støtte i skovbrugssektoren til opretholdelse og forbedring af jordbundskvaliteten og sikring af sund og afbalanceret trævækst.....	98
2.8.3. Støtte til genetablering og vedligeholdelse af naturlige stier, landskabselementer og naturlige levesteder for dyr i skovbrugssektoren	99
2.8.4. Støtte til vedligeholdelse af veje til forebyggelse af skovbrande	99
2.8.5. Støtte til at råde bod på skader i skove forvoldt af beskyttede dyr.....	99
2.9. Støtte i skovbrugssektoren efter samme regler som for landbrugsstøtte	100
2.9.1. Støtte til forskning og udvikling i skovbrugssektoren.....	101
2.9.2. Støtte til jordfordeling i skovbruget.....	102
<i>Kapitel 3. Støtte i landdistrikter, som medfinansieres af ELFUL eller ydes som supplerende national finansiering af sådanne medfinansierede interventioner .....</i>	<i>102</i>
DEL III. PROCEDURER	103
1. Støtteordningers varighed og evaluering	103
2. Revisionsklausul	105
3. Rapportering og overvågning.....	105
4. Anvendelse af retningslinjerne	105
5. Forslag til passende foranstaltninger.....	106

DEL I FÆLLES BESTEMMELSER

Kapitel 1. Indledning

- (1) I artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (herefter "traktaten") fastsættes det, at "bortset fra de i denne traktat hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne." Selv om der i traktaten fastlægges et princip om, at statsstøtte er forbudt, kan en sådan støtte i bestemte tilfælde være forenelig med det indre marked på grundlag af traktatens artikel 107, stk. 2 og 3.
- (2) I henhold til traktatens artikel 107, stk. 2, litra b), er statsstøtte ydet med det formål at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder i landbrugs- og skovbrugssektoren forenelig med det indre marked.
- (3) I henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), kan Kommissionen anse statsstøtte til fremme af den økonomiske udvikling i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter for forenelig med det indre marked, forudsat at den ikke påvirker samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.
- (4) I henhold til traktatens artikel 42 gælder, at konkurrencereglerne, som omfatter regler om statsstøtte, kun finder anvendelse på produktion af og handel med landbrugsprodukter, i det omfang Europa-Parlamentet og Rådet beslutter dette samt under hensyntagen til målsætningerne for den fælles landbrugspolitik, som er fastsat i traktatens artikel 39.
- (5) I disse retningslinjer fastsætter Kommissionen kriterierne for identificering af støtte, der opfylder betingelserne i traktatens artikel 107, stk. 3, og som kan anses som forenelig med det indre marked. For støtte ydet efter traktatens artikel 107, stk. 2, litra b), opstilles i disse retningslinjer betingelserne for, hvornår en foranstaltning, der har til formål at råde bod på skader forårsaget af naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder, er forenelig med det indre marked.
- (6) Statsstøtte til fremme af den økonomiske udvikling i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter indgår som et led i den bredere fælles landbrugspolitik. Inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik yder EU økonomisk støtte til landbrugs- og skovbrugssektoren samt i landdistrikter. Da en støttes økonomiske virkninger ikke afhænger af, om den finansieres af EU (også blot delvis) eller af en medlemsstat alene, finder Kommissionen, at der bør være overensstemmelse og sammenhæng mellem dens politik for kontrol af statsstøtte og den støtte, der ydes i henhold til EU's egen fælles landbrugspolitik. Ved anvendelsen og fortolkningen af reglerne i disse retningslinjer i relation til konkrete støtteordninger og individuel støtte vil Kommissionen derfor tage hensyn til reglerne i den fælles landbrugspolitik.
- (7) Følgende EU-retsakter er særlig relevante for statsstøtte i relation til den fælles landbrugspolitik:

- (a) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1144/2014¹
  - (b) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 228/2013² og (EU) nr. 229/2013³
  - (c) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115⁴
  - (d) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116⁵
  - (e) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013⁶.
- (8) Den fælles landbrugspolitik hviler på to søjler (Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)), som tilsammen danner en basisstøtte til EU's landbrugere og landdistrikter og dermed danner grundlaget for bevarelse af et bæredygtigt landbrug i hele Unionen.
- (9) I henhold til traktatens artikel 39, stk. 1, har den fælles landbrugspolitik til formål at forøge landbrugets produktivitet, sikre landbrugsbefolkningen en rimelig levestandard, stabilisere markederne, sikre forsyningerne og sikre forbrugerne rimelige priser på landbrugsvarer. I henhold til traktatens artikel 39, stk. 2, skal der ved udarbejdelsen af den fælles landbrugspolitik og de særlige foranstaltninger, som den kan medføre, tages hensyn til:
- (a) landbrugserhvervets særlige karakter, der følger af landbrugets sociale struktur og af de strukturelle og naturbetingede forskelle mellem de forskellige landbrugsområder
  - (b) nødvendigheden af, at ønskelige tilpasninger gennemføres gradvis
  - (c) den kendsgerning, at landbruget i medlemsstaterne udgør en sektor, som er snævert forbundet med økonomien som helhed.
- (10) Med det formål yderligere at styrke en bæredygtig udvikling af landbruget, fødevarersektoren og landdistrikterne, lægges der i den fælles landbrugspolitik overordnede målsætninger efter 2020 særlig vægt på at fremme en intelligent, konkurrencedygtig, modstandsdygtig og diversificeret landbrugssektor og dermed garantere fødevarer sikkerheden på lang sigt, at støtte miljøbeskyttelsen og

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1144/2014 af 22. oktober 2014 om oplysningskampagner og salgsfremstød for landbrugsprodukter gennemført i det indre marked og i tredjelande og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 3/2008 (EUT L 317 af 4.11.2014, s. 56).

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 228/2013 af 13. marts 2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet i Unionens fjernområder og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 247/2006 (EUT L 78 af 20.3.2013, s. 23).

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 229/2013 af 13. marts 2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet til fordel for de mindre øer i Det Ægæiske Hav og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1405/2006 (EUT L 78 af 20.3.2013, s. 41).

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik (strategiske planer under den fælles landbrugspolitik) og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 (EUT L 435 af 6.12.2021, s. 1).

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013 (EUT L 435 af 6.12.2021, s. 187).

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671).

klimaindsatsen, at bidrage til opfyldelsen af Unionens miljø- og klimarelaterede målsætninger samt at styrke landdistrikternes socioøkonomiske struktur. Disse generelle målsætninger komplementeres af den tværgående målsætning om at modernisere sektoren ved at fremme og udveksle viden, innovation og digitalisering i landbruget, skovbruget og i landdistrikterne og tilskynde til udbredelsen heraf. Opfyldelsen af de overordnede målsætninger for den fælles landbrugspolitik følges ved hjælp af følgende specifikke målsætninger:

- a) støtte en bæredygtig landbrugsindkomst og modstandsdygtighed i landbrugssektoren i hele Unionen med henblik på øget fødevarer sikkerhed og landbrugsmæssig diversitet på lang sigt samt at sikre den økonomiske bæredygtighed af landbrugsproduktionen i Unionen
- b) styrke markedsorienteringen og øge bedrifternes konkurrenceevne både på kort og lang sigt, herunder større fokus på forskning, teknologi og digitalisering
- c) forbedre landbrugernes position i værdikæden
- d) bidrage til modvirkning af og tilpasning til klimaforandringer, herunder ved at reducere drivhusgasemissioner og øge kulstofbinding, og at fremme bæredygtig energi
- e) fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcer såsom vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemikalier
- f) bidrage til at standse og vende biodiversitetstab, forbedre økosystemtjenesterne og bevare levesteder og landskaber
- g) tiltrække og fastholde unge landbrugere og andre nye landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne
- h) fremme beskæftigelse, vækst, kønsligestilling, herunder kvinders deltagelse i landbruget, social inklusion og lokal udvikling i landdistrikterne, herunder cirkulær bioøkonomi og bæredygtigt skovbrug
- i) forbedre den måde, hvorpå landbruget i Unionen reagerer på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder vedrørende sikre og nærende fødevarer af høj kvalitet, der er produceret på bæredygtig vis, samt mindske madspild, forbedre dyrevelfærd og bekæmpe antimikrobiel resistens.

Kapitel 2. Anvendelsesområde og definitioner

2.1. Den fælles landbrugspolitik indvirkning på anvendelsesområdet

- (11) I henhold til traktatens artikel 42 gælder, at for de landbrugsprodukter, der er opført i bilag I til traktaten, finder statsstøttere reglerne i traktatens artikel 107, 108 og 109 kun anvendelse, i det omfang hvor Europa-Parlamentet og Rådet beslutter det og under hensyntagen til målsætningerne for den fælles landbrugspolitik som fastsat i traktatens artikel 39.
- (12) I henhold til artikel 145, stk. 1, i forordning (EU) 2021/2115 og artikel 211, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1308/2013 finder statsstøttere reglerne anvendelse på produktion af og handel med landbrugsprodukter. Der er imidlertid en række undtagelser fra dette hovedprincip, og de er bl.a. fastsat i artikel 23 i forordning (EU) nr. 228/2013, artikel 17 i forordning (EU) nr. 229/2013, artikel 145, stk. 2, i forordning (EU) 2021/2115, artikel 211, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1308/2013 og artikel 27 i forordning (EU) nr. 1144/2014.

- (13) Hvad angår støtte, der ydes i henhold til forordning (EU) 2021/2115, gælder det i henhold til nævnte forordnings artikel 145, stk. 2, at statsstøttere reglerne ikke finder anvendelse hverken på støtte, som medlemsstaterne yder i medfør af og i overensstemmelse med nævnte forordning, eller på supplerende national finansiering inden for rammerne af traktatens artikel 42.
- (14) Statsstøttere reglerne finder således hverken anvendelse på medfinansieringen af støtte til udvikling af landdistrikterne (det gælder både ELFUL-delen og den nationale del) eller på supplerende national finansiering udover en sådan støtte, forudsat at den pågældende intervention relaterer til en landbrugsaktivitet, som falder ind under traktatens artikel 42 og indgår i en strategisk plan.
- (15) Derimod finder statsstøttere reglerne fuld anvendelse på alle medfinansierede interventioner (både ELFUL-delen og den nationale del) samt på supplerende national finansiering til sådanne interventioner, som ikke falder ind under traktatens artikel 42, men som er omfattet af forordning (EU) 2021/2115, dvs. i følgende tilfælde: a) interventioner til støtte for aktiviteter i landdistrikter og b) interventioner i skovbrugssektoren.
- (16) Statsstøttere reglerne finder anvendelse, hvis en medlemsstat har til hensigt at finansiere en foranstaltning, som i vid udstrækning er udformet i overensstemmelse med betingelserne for en given landdistriktsintervention ("en landdistriktslignende foranstaltning"), udelukkende med nationale midler (dvs. uden medfinansiering fra ELFUL), uanset om foranstaltningen falder ind under traktatens artikel 42 eller ej.

2.2. *Anvendelsesområde*

- (17) Kommissionen anvender disse retningslinjer på støtteordninger og individuel støtte.
- (18) Kommissionen vil anvende disse retningslinjer på statsstøtte til primær landbrugsproduktion, til forarbejdning af landbrugsprodukter, hvorved der frembringes et andet landbrugsprodukt, og til afsætning af landbrugsprodukter.
- (19) På grundlag af de generelle betragtninger i afsnit 2.1 i nærværende del er det af hensyn til sammenhængen med landdistriktspolitikken og for at lette overholdelsen af statsstøttere reglerne fundet mest hensigtsmæssigt også at lade visse landdistriktsinterventioner, der falder uden for rammerne af traktatens artikel 42, hvad enten de medfinansieres af ELFUL eller finansieres med supplerende nationale midler, samt landdistriktslignende foranstaltninger, som udelukkende finansieres med nationale midler, indgå i disse retningslinjer. Udover forenelighedskriterier for støtte i landbrugssektoren opstiller nærværende retningslinjer derfor også kriterier for statsstøtte til skovbrugssektoren og støtte til virksomheder i landdistrikter, som ikke falder ind under traktatens artikel 42.
- (20) I sin vurdering af statsstøtteforanstaltninger og deres forenelighed med det indre marked i overensstemmelse med de generelle statsstøtteprincipper, der er fastsat i del I, kapitel 3, i disse retningslinjer, vil Kommissionen så vidt muligt tage hensyn til de betingelser, der er fastsat i forordning (EU) 2021/2115 og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakterne hertil.
- (21) Følgende kategorier af støtte er omfattet af disse retningslinjer:
  - (a) en af følgende foranstaltninger i landbrugssektoren, som udelukkende finansieres med nationale midler:
    - i) landdistriktslignende foranstaltninger uden for rammerne af de strategiske planer (del II, afsnit 1.1)

- ii) andre foranstaltninger end de i nr. i) nævnte, som ikke falder ind under forordning (EU) 2021/2115, såsom visse risiko- og krisestyringsforanstaltninger, støtte til husdyrsektoren og visse salgsfremstødsforanstaltninger (del II, afsnit 1.2 og 1.3)
  - (b) støtte til skovbrugssektoren (del II, kapitel 2), som enten:
    - i) ydes inden for rammerne af en strategisk plan eller som supplerende national finansiering til en sådan landdistriktsintervention, eller
    - ii) udelukkende finansieres med nationale midler
  - (c) støtte til virksomheder, som er aktive i landdistrikter, der ydes på en af følgende måder:
    - i) en intervention, der indgår i en strategisk plan, og som medfinansieres af ELFUL i medfør af og i overensstemmelse med forordning (EU) 2021/2115, når den anmeldelsespligtige støtteforanstaltning er identisk med interventionen i en strategisk plan (del II, kapitel 3),
    - ii) supplerende national finansiering i tilknytning til en intervention inden for rammerne af en strategisk plan (del II, kapitel 3).
- (22) Disse retningslinjer gælder for støtte til små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og i princippet også for store virksomheder. Store virksomheder påvirkes dog normalt mindre af markedssvigt end SMV'er. Desuden vil store virksomheder i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter med større sandsynlighed være stærke aktører på deres marked, hvilket betyder, at hvis der ydes støtte til store virksomheder, kan det i konkrete tilfælde få særligt store konkurrence- og handelsfordrejende virkninger i det indre marked. Eftersom støtte til store virksomheder i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter og til andre store virksomheder vil kunne få tilsvarende konkurrencefordrejende virkninger, afstemmes statsstøttereglerne for store virksomheder i disse retningslinjer med de generelle statsstøtteregler og underlægges en forenelighedsvurdering efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), som beskrevet i kapitel 3 i nærværende del. Med hensyn til støtteforanstaltninger i husdyrsektoren, jf. del II, afsnit 1.3.1, i disse retningslinjer, som ikke er omfattet af forordning (EU) 2021/2115, fastholder Kommissionen sin hidtidige politik, hvorefter store virksomheder bør være i stand til selv at finansiere omkostningerne ved disse foranstaltninger. Støtte til husdyrsektoren bør derfor fortsat være forbeholdt små og mellemstore virksomheder.
- (23) Disse retningslinjer finder ikke anvendelse på kriseramte virksomheder, med forbehold af de undtagelser, der anføres i dette punkt. Kommissionen finder, at når en virksomhed er kriseramt, er det selve virksomhedens overlevelse, der er truet, og den kan derfor ikke betragtes som et velegnet instrument til at fremme andre overordnede politiske mål, før der er skabt sikkerhed for dens levedygtighed. Hvis støttemodtageren er en kriseramt virksomhed, jf. definitionen i punkt (33), nr. 63), vil støtten derfor blive vurderet på grundlag af rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder⁷. Princippet om ikke at yde støtte til kriseramte virksomheder gælder dog ikke for støtte til kompensation for skader forårsaget af naturkatastrofer og usædvanlige begivenheder, jf. del II, afsnit 1.2.1.1 og 2.1.3, forudsat at støtten er forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 2, litra b). Hvis en landbrugs- eller skovbrugsvirksomhed er blevet

⁷ Meddelelse fra Kommissionen – Rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikke-finansielle virksomheder (EUT C 249 af 31.7.2014, s. 1).

kriseramt på grund af en risikobegivenheder som omhandlet i del II, afsnit 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.5, 2.1.3, 2.8.1 eller 2.8.5, kan der efter disse retningslinjer ydes støtte til kompensation for tab eller skader forårsaget af disse risikobegivenheder og til dækning af omkostningerne ved udryddelse af planteskadegørere, og støtte hertil vil stadig kunne blive anset for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c). Desuden bør der af folkesundhedshensyn og på grund af situationens hastende karakter i forbindelse med sådan støtte under visse omstændigheder ses bort fra en virksomheds økonomiske situation i forbindelse med støtte til destruktion og bortskaffelse af døde dyr efter del II, afsnit 1.2.1.4, og støtte til forebyggelses-, bekæmpelses- og udryddelsesforanstaltninger ved dyresygdomme eller planteskadegørere efter del II, afsnit 1.2.1.3, punkt ((370)) og ((371)). Princippet finder desuden ikke anvendelse på informationsaktioner efter del II, afsnit 1.1.10.1 og 2.4, eller på fremstødsaktioner af generisk karakter efter del II, afsnit 1.3.4.

- (24) Støtte til landbrugsprodukter som omhandlet i bilag 1 til WTO-aftalen om landbrug, der udgør eksportsubsidier som defineret i nævnte aftale, er ikke omfattet af disse retningslinjer. På samme måde er støtte til sådanne produkter, som udgør eksportfinansieringsstøtte ydet af et statsligt eller et andet offentligt organ inden for rammerne af WTO's ministerafgørelse om eksportkonkurrence af 19. december 2015⁸, heller ikke omfattet af disse retningslinjer, hvis den ikke opfylder de relevante betingelser i nævnte afgørelses punkt 15 om maksimal løbetid og selvfinansiering.
- (25) Ved vurderingen af støtte til en virksomhed, der ikke har efterkommet et påbud om tilbagebetaling af støtte, som Kommissionen ved en tidligere afgørelse har fundet ulovlig og uforenelig med det indre marked, vil Kommissionen tage hensyn til det støttebeløb, der endnu ikke er tilbagebetalt⁹. Dette gælder ikke for ydelse af støtte til at råde bod på skader forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder efter traktatens artikel 107, stk. 2, litra b), eller støtte til dækning af omkostningerne ved forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af dyresygdomme, jf. del II, afsnit 1.2.1.3, punkt (370) og (371).
- (26) Medlemsstaterne bør være opmærksomme på, at finansieringsmåden, f.eks. hvor støtten finansieres med parafiskale afgifter, skal anmeldes, når den udgør en integrerende del af støtteforanstaltningen¹⁰.
- (27) Kommissionen vil vurdere enhver støtteforanstaltning, som ikke er omfattet af disse retningslinjer eller andre relevante statsstøtteregler, fra sag til sag og direkte på grundlag af traktatens artikel 107, stk. 2, litra b), og artikel 107, stk. 3, under hensyntagen til reglerne i traktatens artikel 107, 108 og 109 og den fælles landbrugspolitik, og anvende disse retningslinjer analogt, hvor det er muligt. Ved anmeldelse af statsstøtte, som ikke er omfattet af disse retningslinjer, vil medlemsstaterne skulle godtgøre, at den pågældende statsstøtte er forenelig med traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), som fastsat i kapitel 3 i nærværende del.

⁸ WT/MIN(15)/45 — WT/L/980.

⁹ Jf. dom af 13. september 1995, TWD mod Kommissionen, forenede sager T-244/93 og T-486/93, EU:T:1995:160, præmis 56.

¹⁰ Jf. dom af 13. januar 2005, Streekgewest, C-174/02, EU:C:2005:10, præmis 26, dom af 17. juli 2008, Essent Netwerk Noord m.fl., C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, præmis 90, dom af 16. oktober 2013, TF1 mod Kommissionen, T-275/11, EU:T:2013:535, præmis 41-44 og dom af 11. juli 2014, DTS Distribuidora de Televisión Digital mod Kommissionen, T-533/10, EU:C:2014:629, præmis 50-52.

Kommissionen vil kun godkende sådanne foranstaltninger, hvis deres positive bidrag til udviklingen af sektoren klart er større end risikoen for konkurrencefordrejninger og påvirkning af samhandelen mellem medlemsstater.

- (28) For støtte ydet i Nordirland, hvor en foranstaltning skal opfylde betingelserne i forordning (EU) 2021/2115, skal anmeldelsen til Kommissionen i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3, indeholde tilsvarende oplysninger.

2.3. *Horisontale regler og støtteinstrumenter, der finder anvendelse på støtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter*

- (29) Af hensyn til større ensartethed i statsstøttereglerne og på grund af lighedspunkterne mellem virksomheder, der er aktive i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter, og andre virksomheder finder de generelle statsstøtteregelsæt og de deri indeholdte kriterier for forenelighed også anvendelse på de sektorer, der er omfattet af disse retningslinjer. Det gælder især rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder¹¹, rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning, udvikling og innovation¹², retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi 2022¹³, Meddelelse fra Kommissionen – EU-retningslinjer for statsstøttereglernes anvendelse i forbindelse med hurtig etablering af bredbåndsnet¹⁴, retningslinjerne for statsstøtte til fremme af risikofinansieringsinvesteringer¹⁵, Meddelelse fra Kommissionen om kriterierne for vurderingen af foreneligheden af individuelt anmeldt statsstøtte til uddannelse¹⁶, Meddelelse fra Kommissionen om kriterier for vurdering af foreneligheden af statsstøtte til ansættelse af dårligt stillede og handicappede arbejdstagere underlagt individuel anmeldelsespligt¹⁷ og instrumenterne vedrørende tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse¹⁸.
- (30) De horisontale instrumenter, der er nævnt i punkt (29), finder anvendelse på produktion, forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter, medmindre nærværende retningslinjer fastsætter særlige regler. Nærværende retningslinjer indeholder specifikke regler vedrørende miljøstøtteforanstaltninger, f.eks. støtte til miljø- og klimavenlige landbrugsforpligtelser og forpligtelser vedrørende dyrevelfærd (del II, afsnit 1.1.4 og 1.1.5), støtte til områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav (del II, afsnit 1.1.6) og støtte til økologisk landbrug (del II, afsnit 1.1.8). Støtte til investeringer med miljømæssige formål inden for primær landbrugsproduktion vurderes efter reglerne i del II, afsnit 1.1.1.1. Støtte til miljøbeskyttelse til fordel for virksomheder, der beskæftiger sig med forarbejdning

¹¹ EUT C 249 af 31.7.2014, s. 1.

¹² EUT C 198 af 27.6.2014, s. 1.

¹³ EUT C 80 af 18.2.2022, s. 1.

¹⁴ EUT C 25 af 26.1.2013, s. 1.

¹⁵ EUT C 508 af 16.12.2021, s. 1.

¹⁶ EUT C 188 af 11.8.2009, s. 1.

¹⁷ EUT C 188 af 11.8.2009, s. 6.

¹⁸ Kommissionens afgørelse af 20. december 2011 om anvendelse af bestemmelserne i artikel 106, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (EUT L 7 af 11.1.2012, s. 3), og Meddelelse fra Kommissionen – Den Europæiske Unions rammebestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste (EUT C 8 af 11.1.2012, s. 15).

og afsætning af landbrugsprodukter, kan erklæres forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den opfylder alle betingelserne i retningslinjerne for støtte til klima, miljøbeskyttelse og energi 2022. Støtte til investeringer i energieffektivitet, biobrændstoffer og energi fra vedvarende energikilder falder ikke ind under del II, kapitel 2 og 3, idet støtte hertil skal opfylde betingelserne i retningslinjerne for støtte til klima, miljøbeskyttelse og energi 2022, medmindre den er fritaget for anmeldelsespligt. Støtte til investeringer inden for primær landbrugsproduktion i forbindelse med produktion af energi fra vedvarende energikilder eller produktion af biobrændstoffer på bedrifter kan dog falde ind under disse retningslinjer, forudsat at denne produktion ikke overstiger landbrugsbedriftens gennemsnitlige årsforbrug af brændstoffer eller energi (del II, afsnit 1.1.1.1).

- (31) Regionalstøtteretningslinjerne¹⁹ finder ikke anvendelse på støtte til primær produktion af landbrugsprodukter på grund af de særlige forhold, der gør sig gældende for denne sektor. De finder dog anvendelse på forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter, i det omfang det er fastsat i disse retningslinjer.
- (32) Både de generelle statsstøtteregler og de mere specifikke bestemmelser i disse retningslinjer kan omfatte virksomheder i skovbrugssektoren eller i landdistrikter. Støtte til virksomheder, der er aktive i skovbrugssektoren eller i landdistrikter, vil muligvis også kunne anses for at være forenelig med det indre marked efter de generelle EU-regler for statsstøtte (især regionalstøtteretningslinjerne, rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning, udvikling og innovation samt retningslinjerne for klima, miljøbeskyttelse og energi 2022).

2.4. Definitioner

- (33) I disse retningslinjer forstås ved:
  - (1) "aktiv landbruger": en landbruger som fastsat af en medlemsstat i dennes strategiske plan²⁰ i overensstemmelse med artikel 4, stk. 5, i forordning (EU) 2021/2115
  - (2) "ad hoc-støtte": støtte, der ikke ydes inden for rammerne af en støtteordning
  - (3) "ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe": ugunstige vejrforhold såsom frost, storm, hagl, is, kraftig eller vedvarende regn eller alvorlig tørke, som i landbrugssektoren ødelægger over 30 % af den gennemsnitlige produktion beregnet på grundlag af den forudgående treårsperiode eller fireårsperiode eller af et treårgennemsnit baseret på den forudgående femår- eller otteårsperiode, idet det bedste og det dårligste år ikke medregnes; i skovbrugssektoren skal mere end 20 % af skovpotentialet være ødelagt
  - (4) "konsulentbistand": udførlig rådgivning inden for rammerne af en og samme kontrakt
  - (5) "landbrugsaktivitet": en aktivitet som fastsat af en medlemsstat i dennes strategiske plan i overensstemmelse med artikel 4, stk. 2, i forordning (EU) 2021/2115
  - (6) "landbrugsareal": et areal som fastsat af en medlemsstat i dennes strategiske plan i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3, i forordning (EU) 2021/2115
  - (7) "landbrugsbedrift": en driftsenhed bestående af jord, bygninger og anlæg, der anvendes til primær produktion af landbrugsprodukter

¹⁹ EUT C 153 af 29.4.2021, s. 1.

²⁰ Hvis medlemsstaterne skal fastsætte visse begreber (såsom "aktiv landbruger") i deres strategiske plan, skal Nordirland i forbindelse med disse retningslinjer fastsætte disse begreber i overensstemmelse med de gældende bestemmelser i disse retningslinjer i anmeldelsen til Kommissionen i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3.

- (8) "landbrugsprodukter": produkter opført i traktatens bilag I med undtagelse af de fiskevarer og akvakulturprodukter, der er opført i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1379/2013²¹
- (9) "landbrugssektoren": alle virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion eller forarbejdning eller afsætning af landbrugsprodukter
- (10) "skovlandbrugssystemer": arealanvendelsessystemer, hvor der dyrkes træer sammen med landbrug på samme areal
- (11) "støtte": enhver foranstaltning, der opfylder alle kriterierne i traktatens artikel 107, stk. 1
- (12) "støtteintensitet": bruttostøttebeløbet udtrykt i procent af de støtteberettigede omkostninger, før ethvert fradrag af skat og andre afgifter
- (13) "støtteordning": enhver retsakt, på grundlag af hvilken der, uden at der kræves yderligere gennemførelsesforanstaltninger, kan ydes individuel støtte til virksomheder, som i akten er defineret på en generel og abstrakt måde, og enhver retsakt, på grundlag af hvilken der til en eller flere virksomheder kan ydes støtte, som ikke er knyttet til et specifikt projekt, i en ikke nærmere defineret periode og på et ikke nærmere defineret beløb
- (14) "armslængdevilkår": betingelserne for transaktionen mellem de kontraherende parter adskiller sig ikke fra dem, der ville være blevet aftalt mellem uafhængige virksomheder, og omfatter ikke noget element af ulovlig samordning; enhver transaktion indgået ved en åben, gennemsigtig og betingelsesløs udbudsprocedure anses for at opfylde armslængdeprincippet
- (15) "biosikring": håndteringsforanstaltninger og fysiske foranstaltninger til begrænsning af risikoen for introduktion, udvikling og spredning af sygdomme til, fra og inden for: a) en dyrestand eller b) en virksomhed, en zone, et kompartment, et transportmiddel eller en hvilken som helst anden facilitet, lokalitet eller et hvilket som helst andet sted
- (16) "stambog": en stambog som defineret i artikel 2, nr. 12), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1012²²
- (17) "strategisk plan": en strategisk plan under den fælles landbrugspolitik som omhandlet i artikel 1, stk. 1, litra c), i forordning (EU) 2021/2115
- (18) "anlægsarbejder": arbejder iværksat af landbrugeren selv eller dennes medhjælper, som skaber et aktiv
- (19) "ordninger vedrørende kulstofbindende dyrkning": støtteordninger relateret til arealforvaltningspraksis, som fører til øget kulstofbinding i levende biomasse, dødt organisk materiale og i jordbunden ved at øge kulstofopsamlingen og/eller reducere frigivelsen af kulstof til atmosfæren
- (20) "katastrofal hændelse": en uforudset hændelse af biotisk eller abiotisk art forårsaget af menneskelig aktivitet, som fører til betydelige forstyrrelser i

---

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1379/2013 af 11. december 2013 om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1184/2006 og (EF) nr. 1224/2009 og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 104/2000 (EUT L 354 af 28.12.2013, s. 1).

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1012 af 8. juni 2016 om zootekniske og genealogiske betingelser for avl, handel med og indførsel til Unionen af racerene avlsdyr, hybridavlssvin og avlsmateriale herfra og om ændring af forordning (EU) nr. 652/2014, Rådets direktiv 89/608/EØF og 90/425/EØF og ophævelse af visse retsakter på området for dyreavl ("dyreavlsforordning") (EUT L 171 af 29.6.2016, s. 66).

skovstrukturer og på sigt forårsager betydelige økonomiske skader i skovbrugssektoren

- (21) "klynge": en gruppe af selvstændige virksomheder, herunder nyoprettede virksomheder, små, mellemstore og store virksomheder samt rådgivende organer eller forskningsinstitutioner, som skal stimulere økonomiske og innovative aktiviteter ved at fremme et intensivt samspil, deling af faciliteter og udveksling af viden og ekspertise samt ved at bidrage til videnovertførsel, netværkssamarbejde og informationsformidling mellem virksomhederne i klyngen
- (22) "bekæmpelses- og udryddelsesforanstaltninger": foranstaltninger til bekæmpelse og udryddelse af dyresygdomme, hvis udbrud er officielt anerkendt af en medlemsstats kompetente myndighed, eller angreb af planteskadegørere eller invasive ikkehjemmehørende arter, hvis indtræden er officielt anerkendt af en medlemsstats kompetent myndighed
- (23) "dato for støttens tildeling": den dato, hvor støttemodtageren gives ret til at modtage støtten i henhold til de gældende nationale retsregler
- (24) "miljøhændelse": en specifik forekomst af forurening, forgiftning eller forringelse af miljøkvaliteten i forbindelse med en specifik hændelse og af begrænset geografisk omfang, som ødelægger over 30 % af en given landbrugsbedrifts gennemsnitlige årlige produktion i den forudgående treårsperiode eller i et treårsgennemsnit baseret på den foregående femårsperiode, idet det bedste og det dårligste år ikke medregnes; i skovbrugssektoren skal mere end 20 % af skovpotentialet være ødelagt. Dette omfatter ikke generelle miljørisici, der ikke er forbundet med en specifik hændelse som f.eks. klimaforandringer eller luftforurening
- (25) "evalueringsplan": et dokument, der omfatter en eller flere støtteordninger, og som mindst indeholder følgende: målene med den støtteordning, der skal evalueres, evalueringsspørgsmålene, resultatindikatorerne, den metode, der planlægges anvendt ved evalueringen, kravene til dataindsamling, den foreslåede tidsplan for evalueringen, herunder datoen for indgivelse af den mellemliggende og den endelige evalueringsrapport, en beskrivelse af det uafhængige organ, der skal foretage evalueringen, eller de kriterier, der vil blive anvendt ved udvælgelsen af organet, samt den fremgangsmåde, der vil blive fulgt for at sikre, at evalueringen offentliggøres
- (26) "døde dyr": dyr, som er blevet aflivet med eller uden endelig diagnose eller er døde (inklusive dødfødte og ufødte dyr) på en bedrift eller et andet sted eller under transport, men ikke er blevet slagtet til konsum
- (27) "hurtigtvoksende træer": træer med kort omdrift, hvor minimumperioden før fældning er sat til mindst 8 år og maksimumperioden før fældning til højst 20 år
- (28) "efterfølgerordning på skatteområdet": en ordning i form af skattefordele, som udgør en ændret udgave af og erstatter en tidligere eksisterende ordning i form af skattefordele
- (29) "fødevare- og foderbaserede biobrændstoffer": biobrændstoffer, der er fremstillet af fødevare- og foderafgrøder som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001²³
- (30) "fødevarer": fødevarer, som ikke er landbrugsprodukter, og som er opført i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012²⁴

---

²³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

- (31) "skov": landområde på over 0,5 ha bevokset med træer af en højde på over 5 m og med en kronedækningsgrad på mindst 10 % af arealet, eller træbevoksning, der kan nå disse højder på lokaliteten, og som ikke omfatter landområder, der hovedsagelig anvendes til landbrugsmæssige eller bymæssige formål; eller skov som defineret og anvendt af en medlemsstat eller en region på grundlag af eksisterende national lovgivning eller det nationale opgørelsessystem og som meddelt Kommissionen i anmeldelsen; samt, for landdistriktsinterventioners vedkommende, som fastlagt i den strategiske plan
- (32) "bruttosubventionsækvivalent": den beløbsværdi, støtten ville have, hvis den var blevet ydet i form af et tilskud til støttemodtageren, før ethvert fradrag af skatter og afgifter
- (33) "individuel støtte": ad hoc-støtte og støtte ydet til individuelle støttemodtagere på grundlag af en støtteordning
- (34) "immaterielle aktiver": aktiver, der ikke er materialiseret i et fysisk eller finansielt aktiv, såsom patenter, licenser, knowhow eller anden intellektuel ejendom
- (35) "invasive ikkehjemmehørende arter": invasive ikkehjemmehørende arter, som er problematiske på EU-plan, og invasive ikkehjemmehørende arter, som er problematiske på medlemsstatsplan, som defineret i artikel 3, nr. 3) og 4), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1143/2014²⁵
- (36) "store virksomheder": virksomheder, der ikke opfylder kriterierne i bilag I til Kommissionens forordning (EU) [ABER]²⁶
- (37) "lokale markeder":
- (a) markeder, som ligger inden for radius på 75 km fra produktets oprindelsesbedrift, inden for hvilket forarbejdningen og salget til den endelige forbruger skal finde sted, eller
  - (b) markeder inden for en radius på højst 100 km, for hvilke medlemsstaterne har fastlagt en overbevisende alternativ definition
- (38) "afsætning af landbrugsprodukter": opbevaring eller udstilling med henblik på salg, udbydelse til salg, levering eller enhver anden form for markedsføring, med undtagelse af en landbrugers første salg til forhandlere eller forarbejdningsvirksomheder og enhver aktivitet til forberedelse af et produkt til et sådant første salg; en primærproducents salg til endelige forbrugere betragtes som afsætning af landbrugsprodukter, hvis det finder sted i særskilte lokaler eller faciliteter, der er indrettet til dette formål
- (39) "gensidig fond": en ordning, som en medlemsstat har godkendt i henhold til sin nationale ret, og som giver de tilsluttede landbrugere, skovbrugere og skovforvaltere mulighed for at forsikre sig selv, hvorved der ydes kompensation til de tilsluttede landbrugere, skovbrugere eller skovforvaltere, der oplever økonomiske tab

---

²⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer (EUT L 343 af 14.12.2012, s. 1).

²⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1143/2014 af 22. oktober 2014 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter (EUT L 317 af 4.11.2014, s. 35).

²⁶ Kommissionens forordning (EU) ... af ... 2022 om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde af visse kategorier af støtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter (EUT henvisning).

- (40) "ikkeproduktive investeringer": investeringer, der ikke fører til en væsentlig nettoforøgelse af bedriftens værdi eller rentabilitet
- (41) "arbejdsprocesser, der går forud for den industrielle forarbejdning": fældning, partering, opskæring, lagring, beskyttende behandling og tørring af træ og alle andre arbejdsprocesser, der går forud for den industrielle savning af træ på et savværk; omfatter også savarbejde, hvor den maksimale kapacitet er på 20 000 m³ rundtømmer om året
- (42) "andre ugunstige vejrforhold": ugunstige vejrforhold, som ikke udgør ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe
- (43) "regioner i den yderste periferi": de regioner, der er omhandlet i traktatens artikel 349, første afsnit
- (44) "planteskadegørere", enhver art, stamme eller biotype af planter, dyr eller patogener, der er skadelig for planter eller planteprodukter
- (45) "forebyggende foranstaltninger": foranstaltninger, der træffes over for en dyresygdom, en planteskadegører eller en invasiv ikkehjemmehørende art, som endnu ikke er indtruffet
- (46) "primær landbrugsproduktion": produktion af de produkter fra jordbrug og husdyrbrug, som er opført i bilag I til traktaten, uden at der udføres nogen anden handling, der ændrer disse produkters karakter
- (47) "forarbejdning af landbrugsprodukter": enhver handling, hvorved et landbrugsprodukt omdannes til et andet landbrugsprodukt, undtagen aktiviteter på bedriften, der er nødvendige for at forberede et animalsk produkt eller et planteprodukt til det første salg
- (48) "producentsammenslutning eller -organisation": en sammenslutning eller organisation, der er oprettet med mindst et af følgende formål:
- (a) at tilpasse medlemmernes produktion og output til markedskravene
  - (b) i fællesskab at markedsføre varer, herunder forberedelse til salg, centralisering af salg og levering til grossister
  - (c) at fastsætte fælles regler for produktionsinformation, især med hensyn til høst og disponibilitet
  - (d) at varetage andre aktiviteter, som kan gennemføres af producentsammenslutninger eller -organisationer, f.eks. udvikling af erhvervs- og afsætningsfærdigheder, tilrettelæggelse og fremme af innovationsprocesser, fælles forvaltning af medlemmernes jord, anvendelse af miljøvenlige dyrknings- og produktionsmetoder, god praksis og gode teknikker inden for dyrevelfærd
- (49) "beskyttet dyr": ethvert dyr, der er beskyttet ved enten EU-lovgivning eller national lovgivning, herunder dyrearter, for hvilke den nationale lovgivning indeholder særlige regler til bevarelse af bestanden
- (50) "tilbagebetalingspligtigt forskud": et lån til et projekt, der udbetales i en eller flere rater, og hvor betingelserne for tilbagebetalingen afhænger af projekts resultater
- (51) "forsknings- og videnformidlingsorganisation": en enhed, (f.eks. en højere læreanstalt eller et forskningsinstitut, et teknologioverførselsagentur, en innovationsformidler, en forskningsorienteret fysisk og/eller virtuel samarbejdsenhed), uanset dens retlige status eller finansieringsform, hvis primære mål er at drive grundforskning eller industriel forskning eller foretage eksperimentel udvikling, som

defineret i rammebestemmelserne for støtte til forskning, udvikling og innovation, og formidle resultaterne heraf til en bredere kreds gennem undervisning, offentliggørelse eller videnoverførsel; hvis organisationen tillige udøver økonomiske aktiviteter, skal der føres særskilte regnskaber for omkostninger og indtægter ved disse økonomiske aktiviteter. Virksomheder, som kan øve afgørende indflydelse på en sådan enhed, for eksempel i deres egenskab af aktionærer eller medlemmer, må ikke have privilegeret adgang til de resultater, enheden opnår

- (52) "kort forsyningskæde": en forsyningskæde med et begrænset antal økonomiske aktører, der virker for samarbejde, lokal økonomisk udvikling og nære geografiske og sociale forbindelser mellem producenter, forarbejdere og forbrugere
- (53) "mindre infrastruktur": infrastruktur, hvortil de støtteberettigede omkostninger er begrænset til 2 mio. EUR
- (54) "små aktører": mikrovirksomheder som defineret i Kommissionens henstilling 2003/361²⁷ eller fysiske personer, som på tidspunktet for støtteansøgningen ikke udøver økonomisk aktivitet
- (55) "mindre øer i Det Ægæiske Hav": de mindre øer, der er nævnt i artikel 1, stk. 2, i forordning (EU) nr. 229/2013
- (56) "SMV'er" eller "mikrovirksomheder, små virksomheder og mellemstore virksomheder": virksomheder, der opfylder kriterierne i bilag I til Kommissionens forordning (EU) [ABER]
- (57) "projektets eller aktivitetens påbegyndelse": enten påbegyndelsen af aktiviteten eller af anlægsarbejdet i forbindelse med investeringen eller det første retligt bindende tilsagn om køb af udstyr eller tjenester eller indgåelse af andre forpligtelser, som gør projektet eller aktiviteten irreversibel, alt efter hvad der indtræffer først; køb af jord og forberedende arbejde såsom indhentning af tilladelser og gennemførlighedsundersøgelser betragtes ikke som en påbegyndelse af arbejdet eller aktiviteten; køb af jord som omhandlet i punkt (153), litra a) og punkt (502), litra c), hvor de støtteberettigede omkostninger til jordkøbet udgør 100 % af de støtteberettigede investeringsomkostninger, betragtes som en påbegyndelse af projektet eller aktiviteten
- (58) "bæredygtig skovforvaltning": forvaltning og anvendelse af skove og skovområder på en måde og i et omfang, der bevarer deres biodiversitet, produktivitet, gendannelsesevne og vitalitet samt deres muligheder for nu og i fremtiden at opfylde relevante økologiske, økonomiske og samfundsmæssige funktioner på lokalt, nationalt og globalt niveau uden at skade andre økosystemer
- (59) "materielle aktiver": aktiver i form af jord, bygninger og anlæg, maskiner og udstyr
- (60) "transaktionsomkostninger": yderligere omkostninger, som er knyttet til opfyldelsen af en forpligtelse, men ikke er direkte knyttet til dens gennemførelse, eller som ikke indgår i de omkostninger eller det indtægtstab, som der ydes direkte kompensation for, og som kan beregnes på grundlag af standardomkostninger
- (61) "udgifter til test for transmissibel spongiform encephalopati (TSE) og bovin spongiform encephalopati (BSE)": alle udgifter, herunder til testpakker, prøveudtagning, transport, undersøgelse, opbevaring og destruktion af prøver til tester,

---

²⁷ Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36).

der gennemføres i henhold til kapitel C i bilag X til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001²⁸

- (62) "træer til lavskov med kort omdriftstid": af medlemsstaterne nærmere fastlagte træarter henhørende under KN-kode 06 02 9041, bestående af træagtige, flerårige afgrøder, hvis rodnet eller stubbe forbliver i jorden efter høst, hvorfra der vokser nye skud det følgende år, og som har en af medlemsstaterne nærmere fastsat maksimal omdriftstid
- (63) "kriseramte virksomheder": en virksomhed, der opfylder kriterierne i afsnit 2.2 i Kommissionens rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikkefinansielle virksomheder
- (64) "EU-standarder": obligatoriske standarder, der udgør en del af Den Europæiske Unions lovgivning og fastsætter det niveau, den enkelte virksomhed skal nå op på, især hvad angår miljø, hygiejne og dyrevelfærd; standarder eller mål fastsat på EU-plan, som er obligatoriske for medlemsstaten, men ikke for den enkelte virksomhed, betragtes dog ikke som obligatoriske EU-standarder
- (65) "ung landbruger": en landbruger som fastsat af en medlemsstat i dennes strategiske plan i overensstemmelse med artikel 4, stk. 6, i forordning (EU) 2021/2115
- (66) i forbindelse med bevarelse af genetiske ressourcer i landbruget og skovbruget:
  - a) "bevarelse på levestedet" i landbruget: bevarelse af genetisk materiale i økosystemer og naturlige habitater og bevarelse og genindvinding af levedygtige populationer af arter eller vildtlevende racer i deres naturlige omgivelser og, for så vidt angår tamdyreracer eller dyrkede plantearter, i det driftsmiljø, hvor de har udviklet deres distinkte egenskaber
  - b) "bevarelse på levestedet" i skovbruget: bevarelse af genetisk materiale i økosystemer og naturlige habitater og bevarelse og genindvinding af levedygtige populationer af arter i deres naturlige omgivelser
  - c) "bevarelse på bedriftsniveau": bevarelse på levestedet og udvikling på bedriftsniveau eller skovbrugsniveau
  - d) "bevarelse uden for levestedet": bevarelse af genetisk materiale i landbruget eller skovbruget uden for det naturlige habitat
  - e) "samling uden for levestedet": en samling af genetisk materiale til landbruget eller skovbruget uden for det naturlige habitat.

2.5. *Anmeldelsespligtig støtte*

- (34) Når betingelserne i traktatens artikel 107, stk. 1, er opfyldt, skal medlemsstaterne anmelde støtte til landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter til Kommissionen efter traktatens artikel 108, stk. 3. Medlemsstaterne må ikke iværksætte den anmeldte foranstaltning, før anmeldelsesproceduren i traktatens artikel 108, stk. 2, har ført til en endelig afgørelse, medmindre der er tale om foranstaltninger, der opfylder betingelserne i Kommissionens forordning (EU) .../... af XXX om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 og 108 i traktaten

---

²⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser (EFT L 147 af 31.5.2001, s. 1).

om Den Europæiske Unions funktionsmåde af visse kategorier af støtte i landbrugs- og skovbrugssektoren²⁹.

- (35) Individuel støtte ydet inden for rammerne af en støtteordning er fortsat underlagt anmeldelsespligten i traktatens artikel 108, stk. 3, hvis støtten overstiger følgende anmeldelsestærskler:
- (a) for individuel investeringsstøtte til forarbejdning af landbrugsprodukter og afsætning af landbrugsprodukter, jf. del II, afsnit 1.1.1.3: støtteberettigede omkostninger på over 25 mio. EUR eller en bruttosubventionsækvivalent på over 12 mio. EUR
  - (b) for støtte til fremstødsaktiviteter, jf. del II, afsnit 1.3.4: fremstødsaktiviteter med et årligt budget på over 5 mio. EUR.

Kapitel 3. Forenelighedsvurdering i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c)

- (36) På grundlag af traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), kan Kommissionen betragte statsstøtte til fremme af udviklingen af visse økonomiske aktiviteter som forenelig med det indre marked, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.
- (37) For at vurdere, om statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren samt i landdistrikter kan betragtes som forenelig med det indre marked, vil Kommissionen mere specifikt afgøre, om støtteforanstaltningen fremmer udviklingen af visse økonomiske aktiviteter (første betingelse) og ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse (anden betingelse).
- (38) I dette afsnit præciserer Kommissionen, hvordan den foretager forenelighedsvurderingen. Der fastsættes generelle forenelighedsbetingelser, og, hvor det er relevant, særlige betingelser for støtteordninger og supplerende betingelser for individuel støtte, som er underlagt anmeldelsespligten.
- (39) I forbindelse med den vurdering, der er omhandlet i punkt (37), tager Kommissionen følgende i betragtning:
- (a) Første betingelse: støtten fremmer udviklingen af en økonomisk aktivitet:
    - i) afgrænsning af den berørte økonomiske aktivitet (afsnit 3.1.1)
    - ii) tilskyndelsesvirkning: støtten skal ændre den berørte virksomheds/de berørte virksomheders adfærd på en sådan måde, at den/de iværksætter yderligere aktiviteter, som den/de ikke ville have iværksat uden støtten eller ville have iværksat i mere begrænset omfang eller på en anden måde (afsnit 3.1.2)
    - iii) støtten er ikke i strid med relevante EU-retlige bestemmelser og principper (afsnit 3.1.3).
  - (b) Anden betingelse: støtten påvirker ikke samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse:
    - i) behov for statslig indgriben: støtteforanstaltningen skal føre til en væsentlig forbedring, som markedsmekanismerne ikke i sig selv kan give, f.eks. ved at

---

²⁹ EUT L XXX.

afhjælpe et markedssvigt eller et retfærdigheds- eller samhørighedsproblem, alt efter omstændighederne (afsnit 3.2.1)

ii) støtteforanstaltningens egnethed: den foreslåede støtteforanstaltning skal være et politikredskab, der egner sig til at fremme den økonomiske aktivitet (afsnit 3.2.2)

iii) støttens proportionalitet (begrænsning til det nødvendige minimum): støttebeløbet og -intensiteten skal være begrænset til det minimum, der er nødvendigt for at fremkalde den ekstra investering eller aktivitet hos den/de berørte virksomheder (afsnit 3.2.3)

iv) støttens gennemsigtighed: medlemsstaterne, Kommissionen, de økonomiske aktører og offentligheden skal have let adgang til alle relevante retsakter og til relevante oplysninger om støtte, som ydes i henhold til disse (afsnit 3.2.4)

v) undgåelse af støttens negative virkninger på konkurrencen og samhandelen (afsnit 3.2.5)

vi) afvejning af de positive og negative virkninger, som støtten kan have for konkurrencen og samhandelen mellem medlemsstaterne (afvejningstest) (afsnit 3.2.6).

- (40) Visse kategorier af støtteordninger vil desuden kunne blive underlagt krav om efterfølgende evaluering af deres overordnede virkninger, jf. punkt (639)-(645). I sådanne tilfælde kan Kommissionen begrænse ordningernes varighed (sædvanligvis til højst fire år) med mulighed for efterfølgende genanmeldelse af deres forlængelse.
- (41) Disse generelle forenelighedskriterier gælder for al støtte, der falder ind under disse retningslinjer, medmindre der i denne del, afsnit 3.1. og 3.2, er fastsat særlige undtagelser på grund af særlige forhold i landbrugssektoren.

3.1. Første betingelse: støtten fremmer udviklingen af en økonomisk aktivitet

3.1.1. Støttet økonomisk aktivitet

- (42) Kommissionen undersøger på baggrund af oplysninger fra medlemsstaten, hvilken økonomisk aktivitet der vil blive støttet af den anmeldte foranstaltning.
- (43) Medlemsstaten skal godtgøre, at støtten tager sigte på at fremme udviklingen af den pågældende økonomiske aktivitet.
- (44) Medlemsstaterne skal også redegøre for, om, og i givet fald hvordan, støtten bidrager til at nå målene for den fælles landbrugspolitik, og i den forbindelse målene for forordning (EU) 2021/2115, og mere specifikt om de forventede fordele ved støtten.
- (45) Kommissionen mener, at støtte ydet til risiko- og krisestyringsforanstaltninger i overensstemmelse med del II, afsnit 1.2, kan fremme udviklingen af den afgrænsede økonomiske aktivitet eller det afgrænsede område, da denne udvikling uden støtten muligvis ikke vil ske i samme omfang.

Yderligere betingelser for individuelt anmeldelsespligtig støtte ydet inden for rammerne af en støtteordning

- (46) Hvor der er tale om støtte ydet inden for rammerne af en støtteordning til investeringsprojekter, der skal anmeldes individuelt, jf. punkt (35), skal den støtteydende myndighed godtgøre, at det udvalgte projekt vil bidrage til realisering af ordningens mål og dermed målene for statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren

og i landdistrikter. Med henblik herpå vil medlemsstaterne kunne henvise til de oplysninger, som støtteansøgeren har givet i sin ansøgning, der skal indeholde en redegørelse for investeringens positive virkninger i det pågældende område.

3.1.2. Tilskyndelsesvirkning

- (47) Støtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter kan kun anses for at være forenelig med det indre marked, hvis den har en tilskyndelsesvirkning. Med tilskyndelsesvirkning menes, at støtten ændrer en virksomheds adfærd på en sådan måde, at virksomheden iværksætter yderligere aktiviteter, der bidrager til udviklingen af sektoren, og som den ikke ville have iværksat uden støtten, eller som den kun ville have iværksat i mere begrænset omfang eller et på en anden måde. Støtten må imidlertid ikke gå til dækning af omkostningerne ved en aktivitet, som virksomheden under alle omstændigheder ville have iværksat, eller kompensere for den normale forretningsmæssige risiko ved en økonomisk aktivitet.
- (48) Medmindre der udtrykkelig er fastsat undtagelser i EU-lovgivningen eller i nærværende retningslinjer, anses statsstøtteforanstaltninger, som blot har til formål at forbedre virksomheders økonomiske situation, men som på ingen måde bidrager til sektorens udvikling, og navnlig støtte, som udelukkende ydes på grundlag af pris, mængde, produktionsenhed eller produktionsmiddelenhed, for at udgøre driftsstøtte, der er uforenelig med det indre marked. Desuden vil en sådan støtte i sagens natur sandsynligvis også forstyrre de mekanismer, der regulerer det indre marked.
- (49) Støtte ydet efter del II, afsnit 1.2 og 2.8.5, bør være begrænset til at hjælpe virksomheder, som er aktive i landbrugs- og skovbrugssektoren, med at overvinde særlige vanskeligheder, som de påføres, til trods for at de har truffet enhver rimelig foranstaltning for at mindske risikoen herfor. Statsstøtte bør ikke bevirke, at støttemodtagerne forledes til at løbe unødige risici. Virksomheder i landbrugs- og skovbrugssektoren bør selv bære konsekvenserne af uforsigtige valg af produktionsmetoder eller produkter.
- (50) Af de årsager, der er nævnt i punkt (47), finder Kommissionen, at en støtte ikke er forbundet med nogen tilskyndelsesvirkning for støttemodtageren, når arbejdet med det relevante projekt eller den relevante aktivitet allerede er påbegyndt, før støttemodtageren har indgivet støtteansøgningen til de nationale myndigheder.
- (51) Støtteansøgningen skal mindst indeholde ansøgerens navn og virksomhedens størrelse, en beskrivelse af projektet eller aktiviteten, herunder gennemførelsesstedet samt start- og afslutningsdato, det beløb, der er nødvendigt for dets/dens gennemførelse samt de støtteberettigede omkostninger.
- (52) Store virksomheder skal desuden i ansøgningen beskrive, hvad situationen ville have været uden støtte, dvs. det kontrafaktiske scenario eller den alternative aktivitet eller det alternative projekt, og fremlægge dokumentation for det kontrafaktiske scenario, der beskrives i ansøgningen. Denne betingelse gælder ikke for kommuner, som er selvstyrende lokale forvaltninger med et årligt budget på mindre end 10 mio. EUR og færre end 5 000 indbyggere.
- (53) Ved modtagelsen af en ansøgning skal den støtteydende myndighed kontrollere troværdigheden af denne beskrivelse af det kontrafaktiske scenario og forvisse sig om, at støtten har den krævede tilskyndelsesvirkning. Beskrivelsen af det kontrafaktiske scenario er troværdig, hvis den er realistisk og baseret på de

beslutningsparametre, der var gældende på det tidspunkt, hvor støttemodtageren besluttede at iværksætte projektet eller aktiviteten.

- (54) Støtte i form af skattefordele anses for at have en tilskyndelsesvirkning, hvis støtteordningen giver ret til støtte efter objektive kriterier, og uden at medlemsstaten skal tage yderligere stilling dertil, og hvis de var vedtaget og trådt i kraft, før arbejdet med det projekt eller den aktivitet, hvortil der ydes støtte, er påbegyndt. Sidstnævnte krav gælder dog ikke, hvis det drejer sig om efterfølgerordninger på skatteområdet, hvis foranstaltningen allerede var omfattet af de foregående skattefordelsordninger.
- (55) Uanset punkt (50)-(54) gælder kravet om tilskyndelsesvirkning ikke, eller en tilskyndelsesvirkning formodes at bestå, for følgende kategorier af støtte:
- (a) støtteordninger med støtte til jordfordeling, jf. del II, afsnit 1.3.6 og 2.9.2, og støtteordninger med økologisk, beskyttende og rekreativt sigte efter del II, afsnit 2.8, hvor følgende betingelser er opfyldt:
    - i) støtteordningen giver ret til støtte efter objektive kriterier, og uden at medlemsstaten skal tage yderligere stilling dertil
    - ii) støtteordningen er vedtaget og trådt i kraft, før støttemodtageren har afholdt de i del II, afsnit 1.3.6, 2.8 og 2.9.2 omhandlede støtteberettigede omkostninger
    - iii) støtteordningen omfatter kun SMV'er
  - (b) støtte til områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav, jf. del II, afsnit 1.1.6
  - (c) støtte til områder med naturbetingede eller andre specifikke begrænsninger efter del II, afsnit 1.1.7
  - (d) støtte til informationsaktioner i landbrugssektoren, jf. del II, afsnit 1.1.10.1, som består i at formidle oplysningerne til et ikke nærmere defineret antal støttemodtagere
  - (e) støtte til at råde bod på skader forårsaget af naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder efter del II, afsnit 1.2.1.1
  - (f) støtte til at råde bod på skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe efter del II, afsnit 1.2.1.2
  - (g) støtte til kompensation for udgifter til forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af dyresygdomme og planteskadegørere samt tab forårsaget af disse dyresygdomme eller planteskadegørere efter del II, afsnit 1.2.1.3
  - (h) støtte til dækning af omkostningerne ved bortskaffelse og destruktion af døde dyr efter del II, afsnit 1.2.1.4
  - (i) støtte til kompensation for skader forvoldt af beskyttede dyr efter del II, afsnit 1.2.1.5
  - (j) støtte til at råde bod på skader på skove forvoldt af lovregulerede dyr efter del II, afsnit 2.8.5
  - (k) støtte til informationsaktioner i skovbrugssektoren efter del II, afsnit 2.4, som består i at formidle oplysningerne til et ikke nærmere defineret antal støttemodtagere
  - (l) støtte til investeringer i bevarelse af kultur- og naturarv på landbrugsbedriften efter del II, afsnit 1.1.1.2, med undtagelse af individuel støtte, der overstiger 500 000 EUR pr. virksomhed og pr. investeringsprojekt
  - (m) støtte til fremstødsaktiviteter efter punkt (468), litra b), c) og d)
  - (n) støtte til kompensation for yderligere transportomkostninger efter punkt (480) og (481)

- (o) støtte til forskning og udvikling i landbrugs- og skovbrugssektoren efter del II, afsnit 1.3.7 og 2.9.1
- (p) støtte til genopretning af skader på skove efter skovbrande, naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold, planteskadegørere, dyresygdomme, katastrofale hændelser og klimarelaterede hændelser efter del II, afsnit 2.1.3
- (q) støtte til dækning af omkostningerne ved behandling mod og forebyggelse af spredning af skadegørere og træsygdomme og støtte til at råde bod på skader forårsaget af disse skadegørere og træsygdomme efter del II, afsnit 2.8.1.

Yderligere betingelser for individuelt anmeldt investeringsstøtte

- (56) Foruden de betingelser, der er fastsat i dette afsnit, skal medlemsstaten ved anmeldelse af individuel støtte fremlægge klar dokumentation for, at støtten har en reel indvirkning på investeringsbeslutningen. For at Kommissionen kan foretage en grundig vurdering, skal medlemsstaten ikke blot fremlægge oplysninger om det støttemodtagende projekt, men også give en udtømmende beskrivelse af det kontrafaktiske scenario, dvs. den situation, hvor virksomheden ikke modtager støtte fra nogen offentlig myndighed.
- (57) I den forbindelse opfordres medlemsstaterne til at fremlægge bl.a. officielle bestyrelsesdokumenter, risikoanalyser (herunder en vurdering af lokaliseringsspecifikke risici), finansielle rapporter, interne forretningsplaner, ekspertudtalelser samt andre undersøgelser vedrørende det pågældende investeringsprojekt. Disse dokumenter skal stamme fra det tidspunkt, hvor der blev truffet beslutning om investeringen eller dens placering. Også efterspørgselsprognoser, omkostningsprognoser, finansielle prognoser, dokumenter, der forelægges et investeringsudvalg, og hvori der gøres rede for forskellige investeringsscenarioer, samt dokumenter, der stilles til rådighed for de finansielle markeder, kan hjælpe medlemsstaterne med at dokumentere tilskyndelsesvirkningen.
- (58) I denne sammenhæng vil rentabilitetsvurderingen kunne baseres på almindeligt anvendte metoder inden for den pågældende sektor, f.eks. metoder til at evaluere projektets nettonutidsværdi (NNV)³⁰, det interne afkast (IRR)³¹ eller det gennemsnitlige afkast af den investerede kapital (ROCE). Projektets rentabilitet skal sammenholdes med støttemodtagerens normale krav til afkast ved andre investeringsprojekter af samme type. Hvis der ikke findes et sådant benchmark, skal projektets rentabilitet sammenholdes med virksomhedens samlede kapitalomkostninger eller det sædvanlige afkast i den pågældende sektor.
- (59) Hvis der ikke findes noget konkret kontrafaktisk scenario, kan der formodes at bestå en tilskyndelsesvirkning, hvis der er et finansieringsgab. Det er tilfældet, når investeringsomkostningerne overstiger nettonutidsværdien af investeringens forventede driftsoverskud beregnet på grundlag af en på forhånd udarbejdet forretningsplan.

³⁰ Projektets nettonutidsværdi (NNV) er forskellen mellem de positive og negative pengestrømme i investeringens levetid, tilbagediskonteret til deres aktuelle værdi (typisk ved brug af kapitalomkostningerne).

³¹ Det interne afkast (IRR) er ikke baseret på den bogførte indtjening i et bestemt år, men på de fremtidige pengestrømme, som investoren forventer at opnå i en investerings samlede levetid. Det defineres som den diskonteringsats, for hvilken nettonutidsværdien (NNV) af en pengestrøm er lig med nul.

- (60) Hvis støtten ikke fører til nogen ændring af støttemodtagerens adfærd ved at tilskynde til yderligere investering, har den ingen positive virkninger for udviklingen i den pågældende sektor. Støtten vil derfor ikke blive anset for at være forenelig med det indre marked i tilfælde, hvor den samme investering må antages at ville være blevet gennemført uden støtten.

3.1.3. Ingen overtrædelse af relevante EU-retlige bestemmelser og principper

- (61) Hvis en statsstøtteforanstaltning, de betingelser, der er knyttet hertil (herunder dens finansieringsmetode, når den udgør en integreret del af statsstøtteforanstaltningen), eller den aktivitet, den finansierer, medfører en overtrædelse af en relevant EU-retlig bestemmelse, kan støtten ikke erklæres forenelig med det indre marked³².
- (62) På grund af de særlige forhold, der gør sig gældende for landbrugssektoren³³, gælder, at selv om statsstøttere reglerne generelt finder anvendelse på denne sektor, er anvendelsen heraf ikke desto mindre underlagt de bestemmelser, der er fastsat under den fælles landbrugspolitik's første søjle. Det betyder med andre ord, at en medlemsstats ønske om at gøre brug af statsstøtteforanstaltninger ikke kan have forrang for forordning (EU) nr. 1308/2013³⁴. Kommissionen vil derfor ikke godkende statsstøtte, som er uforenelig med bestemmelserne for den fælles markedsordning, eller som kan lægge hindringer i vejen for, at den fælles markedsordning fungerer på tilfredsstillende vis.
- (63) Derudover kan en støtte ikke erklæres forenelig med det indre marked, hvis ydelsen heraf er betinget af, at den støttemodtagende virksomhed gør brug af nationale produkter eller tjenester, eller hvis den begrænser den støttemodtagende virksomheds mulighed for at udnytte forsknings-, udviklings- og innovationsresultaterne i andre medlemsstater.
- (64) Kommissionen vil ikke godkende støtte til eksportrelaterede aktiviteter rettet mod tredjelande eller medlemsstater, der er direkte knyttet til de eksporterede mængder, støtte, som er betinget af anvendelse af indenlandske frem for importerede produkter, eller støtte til oprettelse og drift af et distributionsnet eller til afholdelse af alle andre udgifter i forbindelse med eksportvirksomhed. Støtte til deltagelse i varemesser eller til undersøgelser eller konsulenttjenester, der er nødvendige for lancering af et nyt eller eksisterende produkt på et nyt marked, betragtes normalt ikke som eksportstøtte.

3.2. Anden betingelse: støtten påvirker ikke samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse

---

³² Jf. f.eks. dom af 19. september 2000, Tyskland mod Kommissionen, C-156/98, EU:C:2000:467, præmis 78, dom af 12. december 2002, Frankrig mod Kommissionen, EU:C:2002:753, C-456/00, præmis 30; dom af 22. december 2008, Regie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, præmis 94-116; Dom af 14. oktober 2010, Nuova Agricast mod Kommissionen, C-67/09 P, EU:C:2010:607, præmis 51 og dom af 22. september 2020, Østrig mod Kommissionen, C-594/18 P, EU:C:2020:742, præmis 44.

³³ Se punkt (6)-(10) i disse retningslinjer.

³⁴ Dom af 26. juni 1979, Pigs and Bacon Commission mod McCarren, C 177/78, EU:C:1979:164, præmis 11; dom af 12. december 2002, Frankrig mod Kommissionen, EU:C:2002:753, C-456/00, præmis 30 og dom af 14. november 2017, Président de l'Autorité de la concurrence mod Association des producteurs vendeurs d'endives (APVE) m.fl., C-671/15, EU:C:2017:860, præmis 37.

- (65) I henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), kan støtte til fremme af udviklingen af visse økonomiske aktiviteter eller økonomiske regioner betragtes som forenelig med det indre marked, når den "ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse".
- (66) I dette afsnit fastsættes metoden, hvorefter Kommissionen udøver sin skønsbeføjelse til at foretage vurderinger ud fra den anden betingelse for forenelighedsvurderingen i punkt (39), litra b).
- (67) Det ligger grundlæggende i statsstøtteforanstaltningers natur, at de fører til konkurrencefordrejninger og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne. For at fastslå, om støttens fordrejende virkninger er begrænset til et minimum, undersøger Kommissionen, om støtten er nødvendig, velegnet, forholdsmæssig og gennemsigtig.
- (68) Derefter undersøger Kommissionen den pågældende støttes virkninger på konkurrencen og samhandelsvilkårene. Kommissionen foretager derefter en afvejning af støttens positive og negative virkninger på konkurrencen og samhandelen. Hvis de positive virkninger opvejer de negative, erklærer Kommissionen støtten forenelig med det indre marked.
- (69) Støttens overensstemmelse med betingelserne i afsnit 3.2.1-3.2.5 i dette kapitel skal vurderes i specifik sammenhæng med reglerne for den fælles landbrugspolitik.

3.2.1. Behov for statslig indgriben

- (70) For at kunne vurdere, om statsstøtte er nødvendig for at opfylde det tiltænkte mål, er det først nødvendigt at diagnosticere problemet. Statsstøtte skal målrettes de situationer, hvor støtten kan føre til en væsentlig udvikling, som markedsmekanismerne ikke i sig selv kan give. Der kan f.eks. være tale om afhjælpning af et markedssvigt, som påvirker den støttede aktivitet eller investering. Statsstøtteforanstaltninger kan under visse omstændigheder korrigere markedssvigt og derved gøre markederne mere velfungerende og øge konkurrenceevnen.
- (71) I forbindelse med disse retningslinjer finder Kommissionen, at markedet kan anses for ikke at give de ønskede resultater uden statens indgriben, når en støtteforanstaltning opfylder de specifikke betingelser i del I. Derfor bør en sådan støtte anses for nødvendig.

3.2.2. Støttens egnethed

- (72) Den planlagte støtteforanstaltning skal være et politikredskab, der egner sig til at opfylde det pågældende politiske mål. Det er vigtigt at holde sig for øje, at der kan findes andre og bedre egnede instrumenter til at nå målene, f.eks. lovgivning, markedsbaserede instrumenter, infrastrukturudvikling og forbedring af de erhvervsmæssige rammer i sektoren. Derfor skal medlemsstaten godtgøre, at støtten og dens udformning er egnet til at nå målet for den foranstaltning, som støtten er rettet mod.

Egnethed i forhold til alternative politikinstrumenter

- (73) Kommissionen anser støtte ydet i landbrugs- og skovbrugssektoren, som opfylder de specifikke betingelser i de relevante afsnit i del II, for at være et velegnet politisk virkemiddel.

- (74) Hvis en medlemsstat ønsker at indføre en landdistriktslignende støtteforanstaltning, som udelukkende finansieres med nationale midler, samtidig med at den samme intervention indgår i den relevante strategiske plan, bør medlemsstaten fremlægge dokumentation for de fordele, denne nationale støtteordning giver i forhold til den pågældende intervention i den strategiske plan.

Egnethed i forhold til andre støtteinstrumenter

- (75) En støtte kan ydes under forskellige former. Men medlemsstaten skal sikre, at støtten ydes under den form, der må antages at skabe færrest samhandels- og konkurrencefordrejninger.
- (76) Hvor der for en støtteforanstaltning som beskrevet i del II fastsættes en bestemt støtteform, anses denne form i relation til disse retningslinjer for at være et velegnet instrument.
- (77) Hvis støtten ydes til den endelige støttemodtager i form af en subsidieret tjeneste, dvs. indirekte, i naturalier, og betales til udbyderen af den pågældende tjeneste eller aktivitet, gælder forenelighedsvurderingen efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), som fastsat i denne del samt de specifikke betingelser i disse retningslinjer for den endelige støttemodtager.
- (78) Kommissionen finder, at støtte ydet under den form, der er fastlagt i de relevante landdistriktsinterventioner, og som medfinansieres af ELFUL eller ydes som supplerende national finansiering af sådanne medfinansierede landdistriktsinterventioner, er et velegnet instrument.
- (79) For investeringsstøtte, som ikke indgår i en strategisk plan og ikke ydes som supplerende national finansiering af sådanne landdistriktsinterventioner, gælder, at hvis støtten ydes i en form, hvor der er tale om en direkte økonomisk fordel (f.eks. direkte tilskud, fritagelser for eller nedsættelser af afgifter eller socialsikrings- eller andre obligatoriske bidrag osv.), skal medlemsstaten godtgøre, hvorfor andre, potentielt mindre fordrejende former for støtte, såsom tilbagebetalingspligtige forskud eller støtteformer baseret på lån eller kapitalinstrumenter (f.eks. rentelettede lån eller rentetilskud, statsgarantier, eller alternative kapitaltilførsler på favorable vilkår) er mindre egnede.
- (80) For skovbrugsforanstaltninger efter del II, afsnit 2.8, skal medlemsstaterne dokumentere, at de økologiske, beskyttende og rekreative formål, de tager sigte på, ikke kan realiseres med de landdistriktslignende skovbrugsforanstaltninger, der er omhandlet i del II, afsnit 2.1-2.7.
- (81) Ved flere støttekategorier, såsom støtte til omkostningerne ved markedsundersøgelser, produktudformning og produktdesign samt udarbejdelse af ansøgninger om anerkendelse af kvalitetsordninger, støtte til videnoverførsels- og informationsaktioner, støtte til konsulentbistand, støtte til vikarordninger i landbruget, støtte til fremstødsaktiviteter, støtte til kompensation for omkostningerne ved forebyggelse og bekæmpelse af dyresygdomme, planteskadegørere og invasive ikkehjemmehørende arter samt støtte til husdyrbrug, skal støtten ydes indirekte til de endelige støttemodtagere i form af subsidierede tjenester. I disse tilfælde skal støtten udbetales til udbyderen af den pågældende tjeneste eller aktivitet.
- (82) Vurderingen af en støtteforanstaltnings forenelighed med det indre marked berører ikke de gældende regler om offentlige udbud og principperne om en gennemsigtig, åben og ikkediskriminerende udvælgelse af tjenesteudbyderen.

3.2.3. Støttens proportionalitet

- (83) Støtten anses for at være proportional, når støttebeløbet til den enkelte modtager er begrænset til det minimum, der er nødvendigt for at gennemføre den støttede aktivitet.

Maksimalle støtteintensiteter og støttebeløb

- (84) For at en støtte kan anses for at være proportional, finder Kommissionen principielt, at støttebeløbet ikke må overstige de støtteberettigede omkostninger. Dette gælder dog med forbehold af de regler for miljøincitamenter eller andre samfundspolitiske incitamenter, der er udtrykkeligt fastsat i del II, afsnit 1.2.2, 2.1.4 og 2.3.
- (85) For at skabe forudsigelighed og lige vilkår har Kommissionen i disse retningslinjer desuden fastsat maksimale støtteintensiteter. Hvor der ikke kan fastsættes maksimale støtteintensiteter, f.eks. i forbindelse med etableringsstøtte til unge landbrugere og udvikling af små bedrifter, er der fastsat nominelle maksimumstøttebeløb for at sikre, at støtten er proportional.
- (86) Når de støtteberettigede omkostninger er korrekt beregnet, og de maksimale støtteintensiteter i del II er overholdt, anses proportionalitetskriteriet for at være opfyldt.
- (87) Den støtteydende myndighed skal ved støttens tildeling beregne den maksimale støtteintensitet og det maksimale støttebeløb. Der skal foreligge klar, specificeret og aktuel dokumentation for de støtteberettigede omkostninger. Ved beregningen af støtteintensiteten og de støtteberettigede omkostninger skal alle anvendte tal opgøres inden ethvert fradrag af skat eller andre afgifter.
- (88) Merværdiafgift (moms) er ikke en støtteberettiget omkostning, medmindre momsen ikke er refusionsberettiget efter national momslovgivning.
- (89) Hvis støtten ydes som andet end tilskud, er støttebeløbet støttens bruttosubventionsækvivalent.
- (90) Støtte, der udbetales i flere rater, tilbagediskonteres til værdien på det tidspunkt, hvor den blev ydet. De støtteberettigede omkostninger tilbagediskonteres til deres værdi på det tidspunkt, hvor støtten blev tildelt. Den rentesats, der anvendes til tilbagediskonteringsformål, er den gældende kalkulationsrente på støttetidspunktet.
- (91) Støtte, der skal udbetales i fremtiden, herunder støtte der udbetales i flere rater, diskonteres til sin værdi på det tidspunkt, hvor den ydes.
- (92) Når støtten ydes i form af skattefordele, sker tilbagediskonteringen af støttetrancher på grundlag af de diskonteringssatser, der gælder på de forskellige tidspunkter, hvor skattefordelen får virkning.
- (93) Medlemsstaterne kan for de foranstaltninger eller operationer, der er omhandlet i del II, afsnit 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.4, 2.2 og 2.3, fastsætte støttebeløbet på grundlag af standardantagelser om meromkostninger og indkomsttab. Medlemsstaterne bør sikre, at beregningerne og det beregnede støttebeløb opfylder alle følgende betingelser:
- a) kun indeholder elementer, der er verificerbare
  - b) er baseret på tal, der er fastlagt med den fornødne ekspertise
  - c) tydeligt angiver kilden til tallene

- d) er differentierede under hensyn til de regionale eller lokale vilkår på stedet og den faktiske arealanvendelse, hvis det er relevant og
- e) ikke indeholder elementer af investeringsomkostninger.
- (94) Uanset punkt (93) kan støtte, bortset fra den i del II, afsnit 1.2 og 2.8.5 omhandlede støtte, ydes efter følgende forenklede omkostningsmuligheder:
- (a) enhedsomkostninger
  - (b) faste beløb
  - (c) finansiering efter fast takst.
- (95) Støttebeløbet i punkt (94) fastsættes på en af følgende måder:
- (a) en rimelig, retfærdig og kontrollerbar beregningsmetode baseret på et eller flere af følgende datasæt:
    - i) statistiske data, andre objektive oplysninger eller en sagkyndig vurdering
    - ii) verificerede historiske data for individuelle støttemodtagere
    - iii) anvendelse af individuelle støttemodtagers sædvanlige praksis for omkostningsberegning
  - (b) i overensstemmelse med de regler for anvendelse af tilsvarende enhedsomkostninger, faste beløb og faste takster, der gælder i EU-politikker for en lignende type operation.
- (96) Ved medfinansierede foranstaltninger kan de støtteberettigede omkostninger beregnes i overensstemmelse med de forenklede omkostningsmodeller, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060³⁵ og forordning (EU) 2021/2115.
- (97) Ved vurdering af støttens forenelighed vil Kommissionen desuden se på, om støttemodtageren har tegnet eller kunne have tegnet en forsikring. Ved støtte til kompensation for tab forårsaget af ugunstige vejforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, bør den maksimale støtteintensitet for at undgå risikoen for konkurrencefordrejninger kun gælde for en virksomhed, der ikke kan opnå dækning for sådanne tab gennem en forsikring. Støttemodtagerne bør tilskyndes til så vidt muligt at tegne forsikringer for derigennem at fremme en bedre risikostyring.

Yderligere betingelser for individuelt anmeldt investeringsstøtte og investeringsstøtte til store virksomheder under anmeldte støtteordninger

- (98) Som hovedregel anses anmeldelsespligtig individuel investeringsstøtte for at være begrænset til det nødvendige minimum, hvis støttebeløbet svarer til de nettomerkostninger, der er forbundet med at gennemføre investeringen i det pågældende område, i forhold til det kontrafaktiske scenario uden støtten³⁶ med de maksimale støtteintensiteter som loft. Ved investeringsstøtte, der ydes til store virksomheder inden for rammerne af en anmeldt støtteordning, skal medlemsstaterne

---

³⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiell støtte til grænseforvaltning og visumpolitik (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159).

³⁶ Ved sammenligning af kontrafaktiske scenarier skal støtten diskonteres med samme faktor som de respektive investeringsscenarier og kontrafaktiske scenarier.

- ligeledes sikre sig, at støtten begrænses til et minimum ud fra en "nettomerkostningsbetragtning" med de maksimale støtteintensiteter som loft.
- (99) Støttebeløbet bør ikke overstige det minimum, der er nødvendigt for at gøre projektet tilstrækkeligt rentabelt. F.eks. må støtten ikke generere et større internt afkast, end virksomheden normalt opnår ved andre investeringsprojekter af samme type, eller hvor der ikke foreligger oplysninger om et sådant afkast, et større internt afkast end virksomhedens samlede kapitalomkostninger eller det sædvanlige afkast i den pågældende sektor.
- (100) Ved ydelse af investeringsstøtte til store virksomheder inden for rammerne af en anmeldt ordning skal medlemsstaten sikre, at støttebeløbet svarer til de nettomerkostninger, der er forbundet med at gennemføre investeringen i det pågældende område, i forhold til den kontrafaktiske situation uden støtten. Den metode, der er fastsat i punkt (99), skal bruges med de maksimale støtteintensiteter som loft.
- (101) Ved anmeldelser af individuel investeringsstøtte vil Kommissionen kontrollere, at støttebeløbet ikke overstiger det minimum, der er nødvendigt for at gøre projektet tilstrækkeligt rentabelt, efter den metode, der er beskrevet i punkt (99). Vurderingen af støttens proportionalitet kan også baseres på beregninger til vurdering af støttens tilskyndelsesvirkning. Medlemsstaten skal godtgøre, at støtten står i et rimeligt forhold til formålet, ved at fremlægge dokumentation herfor, f.eks. af den i punkt (57) omhandlede art.
- (102) Punkt (98)-(101) gælder ikke for kommuner, som er selvstyrende lokale forvaltninger med et årligt budget på mindre end 10 mio. EUR og færre end 5 000 indbyggere.

Kumulering af støtte

- (103) Der kan ydes støtte sideløbende under flere støtteordninger, eller den kan kumuleres med ad hoc-støtte, forudsat at det samlede beløb i statsstøtte til en aktivitet eller et projekt holdes inden for rammerne af de støtteløfter, der er fastsat i disse retningslinjer.
- (104) Støtte med identificerbare støtteberettigede omkostninger kan kumuleres med anden statsstøtte, så længe denne støtte vedrører andre identificerbare støtteberettigede omkostninger. Støtte med identificerbare støtteberettigede omkostninger kan kun kumuleres med anden statsstøtte til de samme støtteberettigede omkostninger, hvad enten de overlapper delvist eller helt, på betingelse af, at en sådan kumulering ikke medfører en overskridelse af den maksimale støtteintensitet eller det maksimale støttebeløb, der finder anvendelse på denne type støtte i henhold til disse retningslinjer.
- (105) Støtte uden identificerbare støtteberettigede omkostninger, som ydes efter del II, afsnit 1.1.2, kan kumuleres med enhver anden statsstøtte med identificerbare støtteberettigede omkostninger. Støtte uden identificerbare støtteberettigede omkostninger kan kumuleres med anden statsstøtte uden identificerbare støtteberettigede omkostninger op til den højeste relevante finansieringstærskel, som under de særlige omstændigheder i hvert enkelt tilfælde gælder i henhold til disse retningslinjer eller andre statsstøtteretningslinjer eller -rammebestemmelser, gruppefritagelsesforordninger eller afgørelser vedtaget af Kommissionen.

- (106) Statsstøtte til landbrugssektoren må ikke kumuleres med betalinger efter artikel 145 og 146 i forordning (EU) 2021/2115 til de samme støtteberettigede omkostninger, hvis en sådan kumulering vil medføre en overskridelse af de maksimale støtteintensiteter eller støttebeløb, der er fastsat i disse retningslinjer.
- (107) Støtte ydet efter del II, afsnit 1.1.4, 1.1.5 og 1.1.8, må ikke kumuleres med betalinger efter artikel 31 i forordning (EU) 2021/2115 til de samme støtteberettigede omkostninger, hvis en sådan kumulering vil medføre en overskridelse af de maksimale støtteintensiteter eller støttebeløb, der er fastsat i disse retningslinjer.
- (108) Når EU-finansiering, der forvaltes centralt af EU-institutioner, EU-forvaltningsorganer, EU-fællesforetagender eller andre organer i EU, og som ikke direkte eller indirekte er underlagt medlemsstatens kontrol, kombineres med statsstøtte, er det kun statsstøtten, der skal tages i betragtning ved vurderingen af, om anmeldelsestærsklerne og de maksimale støtteintensiteter og støtteløfter er overholdt. Dog må den samlede offentlige finansiering af de samme støtteberettigede omkostninger ikke overstige de mest favorable finansieringssatser, der er fastsat i de gældende EU-bestemmelser.
- (109) Støtte, der godkendes efter disse retningslinjer, må ikke kumuleres med de minimis-støtte til de samme støtteberettigede omkostninger, hvis en sådan kumulering vil føre til en støtteintensitet eller et støttebeløb, der er højere, end hvad der er fastsat i disse retningslinjer.
- (110) Støtte til investeringer i genopretning af landbrugsproduktionspotentiale, jf. punkt (152), litra d), må ikke kumuleres med støtte til kompensation for materiel skade efter del II, afsnit 1.2.1.1, 1.2.1.2 og 1.2.1.3.
- (111) Etableringsstøtte til producentsammenslutninger og -organisationer i landbrugssektoren efter del II, afsnit 1.1.3 må ikke kumuleres med tilsvarende støtte til producentsammenslutninger og -organisationer i landbrugssektoren efter artikel 77 i forordning (EU) 2021/2115. Etableringsstøtte til unge landbrugere, etableringsstøtte til udvikling af små bedrifter og etableringsstøtte til landbrugsaktiviteter efter del II, afsnit 1.1.2, må ikke kumuleres med tilsvarende støtte efter artikel 75 i forordning (EU) 2021/2115, hvis en sådan kumulering vil medføre en overskridelse af de støttebeløb, der er fastlagt i disse retningslinjer.

3.2.4. Gennemsigtighed

- (112) Medlemsstaterne skal sørge for at offentliggøre følgende oplysninger i Kommissionens modul for gennemsigtighed i statsstøtte³⁷ eller på et centralt nationalt eller regionalt statsstøttewebsted:
- (a) støtteordningens fulde ordlyd og gennemførelsesbestemmelser eller den individuelle støttes retsgrundlag eller et link hertil
  - (b) navnet på de(n) støtteydende myndighed(er)
  - (c) de enkelte støttemodtageres identitet³⁸, støttens form og støttebeløb ydet til hver enkelt støttemodtager, støttetildelingsdato, virksomhedstype (SMV/stor

³⁷ "Offentlig søgning i databasen for gennemsigtighed i statsstøtte", tilgængelig på følgende websted: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=da>

³⁸ I betragtning af den legitime interesse i åbenhed med hensyn til at forsyne offentligheden med oplysninger konkluderer Kommissionen, når det kommer til at finde den rette balance mellem behovet for gennemsigtighed og rettigheder i henhold til databeskyttelsesreglerne, at offentliggørelsen af navnet på støttemodtageren, når

virksomhed), støttemodtagerens region (på NUTS II-niveau) og primære aktivitetssektor (NACE, på koncernplan). Der kan gives dispensation for dette krav ved tildelinger af individuel støtte på ikke over:

- i) 10 000 EUR til støttemodtagere, der beskæftiger sig med primær landbrugsproduktion
  - ii) 100 000 EUR til støttemodtagere, der er aktive inden for forarbejdning af landbrugsprodukter, afsætning af landbrugsprodukter eller i skovbrugssektoren, eller til aktiviteter, der falder uden for traktatens artikel 42.
- (113) Hvis der er tale om støtteordninger i form af skattefordele, kan oplysningerne om individuel støtte gives inden for følgende trancher (i mio. EUR): 0,01-0,1 kun ved støtte til primær landbrugsproduktion; 0,1-0,5; 0,5-1; 1-2; 2-5; 5-10; 10-30; og 30 og derover.
- (114) Disse oplysninger skal offentliggøres efter vedtagelsen af støtteafgørelsen, opbevares i mindst 10 år og være frit tilgængelige for den almindelige offentlighed³⁹.
- (115) Af hensyn til gennemsigtigheden skal medlemsstaterne foretage de rapporteringer og revisioner, der er omhandlet i del III, kapitel 2.

3.2.5. *Undgåelse af negative virkninger for konkurrence og samhandel*

- (116) Støtte til landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter kan potentielt resultere i fordrejning af produktmarkederne. Hvis støtten skal kunne anses for at være forenelig med det indre marked, skal støtteforanstaltningens negative virkninger i form af konkurrencefordrejninger og påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne være begrænsede.
- (117) Kommissionen udpeger de(t) marked(er), der påvirkes af støtten, under hensyntagen til oplysningerne fra medlemsstaterne om de berørte produktmarkeder, dvs. de markeder, der påvirkes af støttemodtagerens adfærdsændring. I sin vurdering af støtteforanstaltningens negative virkninger vil Kommissionen koncentrere sin analyse af konkurrencefordrejninger om, hvilke virkninger støtten i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter har for konkurrencen mellem virksomheder på de berørte produktmarkeder⁴⁰.
- (118) Som udgangspunkt gælder, at når støtten er målrettet, proportional og begrænset til nettomeromkostningerne, vil dens negative virkninger være mindre, og risikoen for

---

denne er en fysisk person eller en juridisk person, der identificerer en eller flere fysiske personer, er berettiget (se sag C-92/09, Volker und Markus Schecke og Eifert, præmis 53), under hensyn til artikel 49, stk. 1, litra g), i forordning (EU) 2016/679. Formålet med reglerne om gennemsigtighed er at sikre bedre overholdelse af reglerne, større ansvarlighed, peer review og i sidste ende en mere produktiv anvendelse af offentlige midler. Dette mål bør have forrang for databeskyttelsesrettighederne for fysiske personer, der modtager offentlig støtte.

³⁹ Disse oplysninger skal offentliggøres senest seks måneder efter støttetildelingsdatoen (for støtte i form af skattefordele senest 1 år efter selvangivelsens indgivelse). For ulovlig støttes vedkommende vil medlemsstaterne skulle sikre, at disse oplysninger offentliggøres efterfølgende, senest seks måneder efter datoen for Kommissionens afgørelse. Oplysningerne skal være tilgængelige i et format, der åbner mulighed for søgning, udvælgelse og nem offentliggørelse af data, f.eks. et CSV- eller XML-format.

⁴⁰ En række markeder kan blive påvirket af støtten, da støttens virkning måske ikke kan begrænses til markedet for den aktivitet, der støttes, men spredes til andre markeder i forudgående, efterfølgende eller komplementære led, eller støttemodtageren allerede er aktiv eller forventes at blive aktiv på markedet i den nærmeste fremtid.

konkurrencefordrejninger vil være mere begrænset. For det andet skal Kommissionen fastslå maksimale støtteintensiteter eller støttebeløb. Formålet er at forhindre brug af statsstøtte til projekter, hvor støttebeløbet udgør en meget stor andel af de støtteberettigede omkostninger og dermed kan virke særligt konkurrencefordrejende. Generelt gælder, at jo større positive virkninger det støttede projekt kan forventes at give, og jo større støttebehovet er, desto højere er loftet over støtteintensiteten.

- (119) Men selv hvor støtten er nødvendig og proportional, kan den føre til ændringer i støttemodtagernes adfærd, som kan fordreje konkurrencen. Sandsynligheden herfor er særlig stor i landbrugssektoren, som adskiller sig fra andre markeder, idet den primære produktion er kendetegnet af særlige strukturer med et stort antal små virksomheder. På sådanne markeder er der stor risiko for konkurrencefordrejninger, også selv om der kun er tale om små støttebeløb.

Ordninger for investeringsstøtte til forarbejdning af landbrugsprodukter og afsætning af landbrugsprodukter i skovbrugssektoren og i landdistrikter

- (120) Da investeringsstøtte til virksomheder, der er aktive inden for forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter, har tendens til at have nogenlunde samme fordrejende virkninger for konkurrence og samhandel som støtte til virksomheder, der er aktive i andre sektorer, f.eks. inden for fødevareforarbejdning, bør de almindelige konkurrencepolitiske principper angående konkurrencefordrejning og samhandelspåvirkning også finde anvendelse på disse sektorer. Ved investeringsstøtte til forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter samt til afsætning af landbrugsprodukter og i landdistrikter skal de betingelser, der er beskrevet i punkt (121)-(133), derfor overholdes.
- (121) Investeringsstøtteordninger må ikke føre til betydelige konkurrence- og handelsfordrejninger. Selv hvor sådanne fordrejninger (når alle betingelser for investeringsstøtte er opfyldt) kan anses for at være begrænsede på et individuelt plan, kan investeringsstøtteordninger stadigvæk føre til betydelige fordrejninger på det kumulative plan. For investeringsstøtteordninger, der er målrettet mod bestemte sektorer, kan risikoen for sådanne fordrejninger være endnu mere udtalt.
- (122) Medlemsstaten skal derfor dokumentere, at enhver negativ virkning vil blive begrænset mest muligt, bl.a. i relation til de enkelte projekters størrelse, det individuelle og de kumulative støttebeløb, de forventede støttemodtagere samt de støttemodtagende sektorer. Den kan indsende eventuelle konsekvensanalyser og efterfølgende evalueringer af tilsvarende tidligere ordninger for at sætte Kommissionen i stand til at vurdere de sandsynlige negative virkninger.

Individuelt anmeldelsespligtig investeringsstøtte til forarbejdning af landbrugsprodukter og afsætning af landbrugsprodukter i skovbrugssektoren

- (123) I sin vurdering af de negative virkninger af individuel investeringsstøtte lægger Kommissionen særlig vægt på negative virkninger i relation til opbygning af overkapacitet på markeder i tilbagegang, exitbarrierer og begrebet betydelig markedsstyrke. Disse negative konsekvenser er beskrevet nedenfor i punkt (124)-(133) og skal vejes op imod støttens positive virkninger.

- (124) Med henblik på identificering og vurdering af de potentielle konkurrence- og handelsfordrejninger skal medlemsstaterne indsende dokumentation, som sætter Kommissionen i stand til at identificere det relevante produktmarked (dvs. de produkter, der påvirkes af en adfærd ændring hos støttemodtageren) og identificere de berørte konkurrenter og kunder/forbrugere. Det relevante produkt er normalt det produkt, som investeringsprojektet omfatter⁴¹. Når projektet vedrører et mellemprodukt, og en betydelig del af produktionen ikke afsættes på markedet, kan "det relevante produkt" også omfatte produkter fremstillet i efterfølgende produktionsled. Det relevante produktmarked omfatter det relevante produkt og de produkter, der betragtes som substituerbare herfor af enten forbrugeren (i kraft af produktets egenskaber, pris og anvendelsesformål) eller producenten (i kraft af fleksibel anvendelse af produktionsudstyret).
- (125) Kommissionen vurderer de potentielle fordrejninger ud fra forskellige kriterier, bl.a. markedsforholdene for det pågældende produkt, situationen på markedet (vækstmarked eller marked i tilbagegang), processen for udvælgelsen af støttemodtageren, barrierer for adgang til og udtræden fra markedet og produktdifferentiering.
- (126) Hvis en virksomhed systematisk har haft behov for statsstøtte, kan det være et tegn på, at den ikke er i stand til at klare sig i konkurrencen på egen hånd, eller at den begunstiges urimeligt i forhold til sine konkurrenter.
- (127) Kommissionen sonderer mellem to hovedkategorier af potentielle negative virkninger på produktmarkeder:
- (a) de tilfælde, hvor der sker en betydelig kapacitetsudvidelse, som fører til overkapacitet eller øger en eksisterende overkapacitet, især på markeder i tilbagegang,
  - (b) og de tilfælde, hvor støttemodtageren har betydelig markedsstyrke.
- (128) Ved vurderingen af, om støtten kan medvirke til at skabe eller opretholde ineffektive markedsstrukturer, vil Kommissionen se på, hvor stor en forøgelse af produktionskapaciteten projektet er med til at skabe, og om markedet er underpræsterende.
- (129) Er der tale om et marked i vækst, er der normalt mindre grund til bekymring for, at støtten vil hæmme de dynamiske incitamenter eller lægge hindringer i vejen for at komme ind på eller træde ud af markedet.
- (130) Der er større grund til bekymring, hvor der er tale om markeder i tilbagegang. Kommissionen sonderer mellem de tilfælde, hvor markedet i et langsigtet perspektiv er præget af strukturel tilbagegang (dvs. er præget af en faldende efterspørgsel), og de tilfælde, hvor markedet er i relativ tilbagegang (dvs. har en positiv vækstrate, men ikke kommer op over en benchmarkvækst).
- (131) Hvorvidt et marked er underpræsterende, vil normalt blive fastslået ved sammenligning med BNP for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) over de tre år, der går forud for projektets start (benchmarksats). Det kan også fastslås på baggrund af vækstprognoser for de kommende tre til fem år. Indikatorerne herfor kan være den forventede fremtidige vækst på det pågældende marked og den hermed forbundne udnyttelse af kapaciteten, samt den virkning, kapacitetsforøgelsen

---

⁴¹ For investeringsprojekter, der involverer produktion af flere forskellige produkter, skal undersøgelsen foretages for hvert produkt.

kan forventes af få på konkurrenterne som følge af indvirkningen på priser og avancer.

- (132) I nogle tilfælde vil en vurdering af vækstraten på det pågældende produktmarked i EØS ikke være en fyldestgørende målestok for, hvilke virkninger støtten vil få – det gælder navnlig, hvis markedet er globalt. I sådanne tilfælde vil Kommissionen se på støttens virkninger for de pågældende markedsstrukturer og især risikoen for fortrængning af EØS-producenter.
- (133) Ved vurderingen af, om der består en betydelig markedsstyrke, vil Kommissionen tage hensyn til, hvilken position på markedet støttemodtageren havde over en vis periode før støtten, og hvilken position virksomheden ventes at få efter investeringens afslutning. Kommissionen vil således tage hensyn til støttemodtagerens markedsandel såvel som konkurrenternes markedsandele og andre relevante faktorer. Den vil f.eks. undersøge markedets struktur, hvor den vil se på koncentrationsgraden på markedet, eventuelle adgangsbarrierer⁴², købermagt⁴³ og hindringer for ekspansion eller udtræden.

3.2.6. *Vurdering af støttens positive og negative virkninger (afvejningstest)*

- (134) Kommissionen foretager en vurdering af, om støtteforanstaltningens positive virkninger opvejer de konstaterede negative virkninger på konkurrence- og samhandelsvilkårene. Kommissionen konkluderer kun, at støtteforanstaltningen er forenelig med det indre marked, hvis de positive virkninger opvejer de negative.
- (135) I tilfælde, hvor den foreslåede støtteforanstaltning ikke afhjælper et veldefineret markedssvigt på en velegnet og proportional måde, vil de negative konkurrencefordrejende virkninger typisk opveje foranstaltningens positive virkninger; Kommissionen vil således være tilbøjelig til at fastslå, at den foreslåede støtteforanstaltning er uforenelig med det indre marked.
- (136) Som led i sin vurdering af støttens positive og negative virkninger tager Kommissionen hensyn til støttens indvirkning på opfyldelsen af den fælles landbrugspolitik overordnede og specifikke målsætninger som fastsat i artikel 5 og 6 i forordning (EU) 2021/2115, som er at fremme en intelligent, konkurrencedygtig, modstandsdygtig og diversificeret landbrugssektor, støtte og styrke miljøbeskyttelsen, herunder biodiversitet, og klimaindsatsen og bidrage til opfyldelsen af Unionens miljø- og klimarelaterede målsætninger samt at styrke den socioøkonomiske struktur i landdistrikterne.
- (136) På grund af de positive virkninger for udviklingen i sektoren finder Kommissionen principielt, at når en støtte opfylder betingelserne og holdes inden for rammerne af de maksimale støtteintensiteter, der er fastsat i de relevante afsnit i del II, er dens negative virkninger for konkurrence og samhandel begrænset til et minimum.

---

⁴² Hindringer for adgangen til markedet omfatter retlige hindringer (i første række intellektuel ejendomsret), besparelser ved stordrift og fokuseret drift samt hindringer for adgangen til net og infrastrukturer. Ydes der støtte på et marked, hvor støttemodtageren er en veletableret markedsaktør, kan eventuelle adgangsbarrierer give støttemodtageren en endnu stærkere markedsposition og dermed yderligere forværre de eventuelle negative virkninger af denne markedsstyrke.

⁴³ På et marked med stærke købere er det mindre sandsynligt, at støttemodtageren vil kunne forhøje sine priser over for disse købere.

- (137) For statsstøtte, der medfinansieres i medfør af forordning (EU) 2021/2115, eller som finansieres over EU-budgettet, vil Kommissionen gå ud fra, at der er fastslået positive virkninger.
- (138) Alle anmeldelser af statsstøtte bør indeholde en vurdering af, hvorvidt den støttede aktivitet forventes at have en indvirkning på miljøet og/eller klimaet, idet der tages hensyn til miljøbeskyttelseslovgivningen⁴⁴, og normerne for god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM-normerne) i henhold til forordning (EU) 2021/2115. Når det kan påvises, at støtten har positive virkninger for miljøet og klimaet, vil Kommissionen gå ud fra, at der er fastslået positive virkninger. I henhold til traktatens artikel 11 gælder, at "miljøbeskyttelseskrav skal integreres i udformningen og gennemførelsen af Unionens politikker og aktioner, især med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling". I Unionens mål om beskyttelse af miljøet som fastsat i traktatens artikel 11 indgår også et princip om, at det er forurenere, der skal betale. I fremtidige statsstøtteanmeldelser skal der derfor også redegøres for miljø- og klimaspørgsmål.
- (139) Hvor det er relevant kan Kommissionen også tage hensyn til, hvorvidt støtten medfører andre positive eller negative virkninger. Når disse andre positive virkninger afspejler målene for andre EU-politikker, f.eks. den europæiske grønne pagt⁴⁵, fra jord til bord-strategien⁴⁶, klimatilpasningsstrategien⁴⁷, meddelelsen om genopretning af bæredygtige kulstofkredsløb⁴⁸, skovstrategien⁴⁹ og biodiversitetsstrategien⁵⁰, kan

⁴⁴ Navnlig [*forudsat at listen er vejledende og ikkeudtømmende*] Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (EFT L 375 af 31.12.1991, s. 1), Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1), eventuelt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet (EFT L 197 af 21.7.2001, s. 30), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/118/EF af 12. december 2006 om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse (EUT L 372 af 27.12.2006, s. 19), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/128/EF af 21. oktober 2009 om en ramme for Fællesskabets indsats for en bæredygtig anvendelse af pesticider (EUT L 309 af 24.11.2009, s. 71), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (EUT L 20 af 26.1.2010, s. 7), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ophævelse af Rådets direktiv 79/117/EØF og 91/414/EØF (EUT L 309 af 24.11.2009, s. 1), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EUT L 26 af 28.1.2012, s. 1) samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 ("den europæiske klimalov") (EUT L 243 af 9.7.2021, s. 1).

⁴⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Den europæiske grønne pagt (COM(2019) 640 final).

⁴⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – En jord til bord strategi for et fair, sundt og miljøvenligt fødevarer-system (COM(2020) 381 final).

⁴⁷ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – En EU-strategi for tilpasning til klimaændringer (COM(2013) 216 final).

⁴⁸ Meddelelse fra Kommissionen – Genopretning af bæredygtige kulstofkredsløb (COM(2021) 800 final af 15.12.2021).

⁴⁹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Ny EU-skovstrategi for 2030 (COM(2021) 572 final).

⁵⁰ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – EU's biodiversitetsstrategi for 2030: Naturen skal bringes tilbage i vores liv (COM(2020) 380 final).

støtte, der er tilpasset disse EU-politikker, antages at have sådanne bredere positive virkninger.

- (140) Når der ydes støtte til investeringer efter disse retningslinjer, vil Kommissionen også tage særligt hensyn til artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852⁵¹, herunder princippet om ikke at gøre væsentligt skade, eller andre sammenlignelige metoder.

DEL II. STØTTEKATEGORIER

Kapitel 1. Støtte til virksomheder, der beskæftiger sig med primær produktion, forarbejdning eller afsætning af landbrugsprodukter

1.1. Landdistriktslignende foranstaltninger

1.1.1. Investeringsstøtte

- (141) Dette afsnit gælder for investeringer i landbrugsbedrifter i forbindelse med primær produktion af landbrugsprodukter og investeringer i forarbejdning af landbrugsprodukter og afsætning af landbrugsprodukter.
- (142) Al støtte til investeringer efter afsnit 1.1.1.1, 1.1.1.2 og 1.1.1.3 i denne del må ikke ydes i strid med forbud eller restriktioner, som er fastsat i forordning (EU) nr. 1308/2013, heller ikke selv om sådanne forbud og restriktioner kun tager sigte på EU-støtte ydet i henhold til nævnte forordning.

1.1.1.1. Støtte til investeringer i landbrugsbedrifter i forbindelse med primær landbrugsproduktion

- (143) Kommissionen vil anse støtte til investeringer i landbrugsbedrifter i forbindelse med primær landbrugsproduktion for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og de generelle betingelser for investeringsstøtte i punkt (134) samt betingelserne i nærværende afsnit.
- (144) Dette afsnit finder anvendelse på støtte til materielle og immaterielle investeringer i landbrugsbedrifter med henblik på primær landbrugsproduktion. Investeringerne skal gennemføres af en eller flere støttemodtagere eller vedrøre et materielt eller immaterielt aktiv, som bruges af en eller flere støttemodtagere.
- (145) Dette afsnit gælder også for investeringer i materielle og immaterielle aktiver med henblik på produktion af biobrændstoffer eller produktion af energi fra vedvarende energikilder på bedrifter, når en af følgende betingelser er opfyldt:
- (a) hvis der investeres i produktion af biobrændstoffer som defineret i artikel 2, nr. 33) i direktiv (EU) 2018/2001 på landbrugsbedriften, er investeringer i anlæg til produktion af vedvarende energi kun støtteberettigede, når anlæggenes årlige produktionskapacitet ikke overstiger den pågældende bedrifts

---

⁵¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13).

- gennemsnitlige årlige brændstofforbrug; de producerede biobrændstoffer må ikke sælges på markedet
- (b) hvis der investeres i produktion af termisk energi og/eller elektricitet på basis af vedvarende energi i landbrugsbedriften, er investeringer i anlæg til produktion af vedvarende energi kun støtteberettigede, når formålet er at dække bedriftens eget energibehov, og anlæggenes årlige produktionskapacitet ikke overstiger det samlede gennemsnitlige årlige forbrug af termisk energi og elektricitet på den pågældende bedrift, herunder landbrugshusholdningen; for elektricitets vedkommende er det tilladt at sælge elektricitet til nettet, forudsat at loftet over det årlige gennemsnitlige egetforbrug er overholdt.
- (146) Hvis investeringen i produktion af energi fra vedvarende energikilder med henblik på dækning af eget energibehov eller produktion af biobrændstoffer på bedrifter foretages af mere end én landbrugsbedrift, svarer det årlige gennemsnitsforbrug til alle støttemodtagernes årlige gennemsnitsforbrug.
- (147) Medlemsstaterne skal kræve minimumsstandarden for energieffektivitet overholdt i forbindelse med investeringer i vedvarende energiinfrastruktur, som forbruger eller producerer energi, hvor der findes sådanne nationale standarder.
- (148) Investeringer i anlæg, der primært tager sigte på produktion af elektricitet på basis af biomasse, er ikke støtteberettigede, medmindre en af medlemsstaterne nærmere fastsætter procentdel af varmen udnyttes.
- (149) Medlemsstaterne skal fastsætte maksimumstærskler for den andel, som korn og andre stivelsesrige afgrøder, sukker og olieholdige afgrøder må tegne sig for ved produktion af bioenergi, herunder biobrændstoffer, i forskellige typer anlæg, jf. artikel 26 i direktiv (EU) 2018/2001. Støtte til bioenergi projekter må kun ydes til bioenergi, der opfylder bæredygtighedskriterierne og kriterierne for besparelser af drivhusgasemissioner i EU-lovgivningen, herunder artikel 29 i direktiv (EU) 2018/2001.
- (150) Hvis anlæggets produktionskapacitet overstiger støttemodtagerens/-ernes årlige gennemsnitsforbrug, jf. punkt (146) og (147), skal medlemsstaterne opfylde betingelserne i retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi 2022, medmindre denne støtte er fritaget for anmeldelsespligten.
- (151) Investeringerne skal tage sigte på mindst et af følgende mål:
- (a) forbedring af bedriftens samlede resultater og bæredygtighed, navnlig gennem nedbringelse af produktionsomkostninger og forbedring og omstilling af produktionen
  - (b) forbedring af miljø-, hygiejne- eller dyrevelfærdsstandarder
  - (c) etablering og forbedring af infrastruktur til udvikling, tilpasning og modernisering af landbrug, herunder adgang til landbrugsarealer, jordfordeling og -forbedring, forsyning med vedvarende energi, energieffektivitet, vandforsyning og -besparelse
  - (d) genopretning af landbrugsproduktionspotentiale efter skader forårsaget af naturkatastrofer, usædvanlige begivenheder eller ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med naturkatastrofer, dyresygdomme eller planteskadegørere, beskyttede dyr samt forebyggelse af skader som følge af sådanne hændelser eller forhold
  - (e) bidrag til modvirkning af og tilpasning til klimaforandringer, herunder gennem reduktion af drivhusgasemissioner og forøgelse af kulstofbinding, samt fremme af bæredygtig energi og energieffektivitet

- (f) bidrag til en bæredygtig cirkulær bioøkonomi og fremme af bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcer såsom vand, jord og luft, herunder ved at mindske afhængigheden af kemikalier
- (g) bidrag til at standse og vende biodiversitetstab, forbedring af økosystemtjenesterne og bevaring af levesteder og landskaber.

Støtteberettigede omkostninger

(152) Der kan ydes støtte til følgende støtteberettigede omkostninger:

- (a) omkostninger til opførelse, erhvervelse (herunder leasing) eller renovering af fast ejendom, herunder investeringer i installering af passive kabler eller strukturerede kabler til datanet i bygningen og, om nødvendigt, de tilhørende dele af det passive net på den private ejendom uden for bygningen, idet køb af jord dog kun er støtteberettiget med op til 10 % af de samlede støtteberettigede omkostninger ved den pågældende investering. I ekstraordinære og behørigt begrundede tilfælde kan en højere procentdel tillades i forbindelse med operationer vedrørende miljøbevarelse og bevaring af kulstofrig jordbund eller i forbindelse med unge landbrugeres opkøb af jord ved hjælp af finansielle instrumenter
- (b) udgifter til køb eller leje med købsforpligtelse af maskiner og udstyr op til aktivets markedsværdi
- (c) generalomkostninger i forbindelse med de i litra a) og b) nævnte udgifter, f.eks. honorarer til arkitekter, ingeniører og konsulenter, honorarer for rådgivning om miljømæssig og økonomisk bæredygtighed, herunder gennemførlighedsundersøgelser; gennemførlighedsundersøgelser forbliver støtteberettigede omkostninger, også når ingen omkostninger i henhold til litra a) og b) afholdes på basis af deres resultater
- (d) køb eller udvikling af samt brugsgebyrer til computersoftware, cloud-tjenester eller lignende løsninger og køb af patenter, licenser, ophavsrettigheder og varemærker
- (e) udgifter til ikkeproduktive investeringer i forbindelse med de i punkt (152), litra e), f) og g), nævnte målsætninger
- (f) for investeringer i genopretning af produktionspotentialer efter skader forårsaget af naturkatastrofer, usædvanlige begivenheder eller ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, dyresygdomme eller planteskadegørere samt beskyttede dyr kan de støtteberettigede omkostninger omfatte udgifterne til genopretning af produktionspotentialer op til det niveau, det havde før den relevante begivenheds indtræden; støttemodtagerne bør, hvor det er hensigtsmæssigt, søge at indarbejde tiltag til klimaforandringer i genopretningsforanstaltningerne
- (g) for investeringer i forebyggelse af skader forårsaget af naturkatastrofer, usædvanlige begivenheder eller ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, dyresygdomme og planteskadegørere samt beskyttede dyr kan de støtteberettigede omkostninger omfatte udgifterne til særlige forebyggende foranstaltninger til mindskelse af følgerne af en sandsynlig indtræden af sådanne begivenheder. I tilfælde af skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, eller af planteskadegørere bør støttemodtagerne, hvor det er hensigtsmæssigt, søge at

indarbejde tiltag til tilpasning til klimaforandringer i genopretningsforanstaltningerne for at mindske den skade og de tab, som lignende begivenheder kan forårsage i fremtiden.

- (153) Der må ikke ydes støtte til:
- (a) køb af rettigheder til landbrugsproduktion og betalingsrettigheder
  - (b) køb og udplantning af etårige planter
  - (c) køb af dyr
  - (d) investeringer i opfyldelse af gældende EU-standarder
  - (e) andre omkostninger end de i punkt (153) nævnte i forbindelse med leje- eller leasingkontrakter, såsom udlejerens fortjeneste, rentekomkostninger ved refinansiering, generalomkostninger og forsikringspræmier
  - (f) arbejdskapital
  - (g) lednings- eller kabelføring til datanet uden for den private ejendom.
- (154) Uanset punkt (154), litra b), må der ydes støtte til køb og udplantning af etårige planter til det i punkt (152), litra d), nævnte formål samt til køb og udplantning af etårige planter med henblik på bevaring af plantesorter, der er truet af genetisk erosion, i henhold til de forpligtelser, der er omhandlet i punkt (210).
- (155) Uanset punkt (154), litra c), må der ydes støtte til følgende omkostninger:
- (a) køb af dyr til det i punkt (152), litra d), nævnte formål
  - (b) køb af udryddelsestruede racer af dyr som defineret i artikel 2, nr. 24), i forordning (EU) 2016/1012 i henhold til de forpligtelser, der er omhandlet i punkt (207)
  - (c) køb af hyrdehunde til beskyttelse af husdyr mod større rovdyr.
- (156) I forbindelse med kunstvanding i nye og eksisterende kunstvandingsområder vil kun investeringer, der opfylder følgende generelle betingelser, blive betragtet som støtteberettigede omkostninger:
- (a) en vandområdeplan i overensstemmelse med betingelserne i direktiv 2000/60/EF er meddelt Kommissionen for hele det område, hvor investeringen skal foretages, såvel som i alle andre områder, hvis miljø kan påvirkes af investeringen; de foranstaltninger, der træffes under vandområdeplanen i overensstemmelse med artikel 11 i nævnte direktiv, og som er relevante for landbrugssektoren, skal være angivet i det relevante indsatsprogram
  - (b) måling af vandforbruget med henblik på måling af vand på niveauet for den støttede investering skal forefindes eller indføres som led i investeringen
  - (c) ved en investering i en forbedring af et eksisterende kunstvandingsanlæg eller et element i en kunstvandingsinfrastruktur må der kun ydes støtte, hvis:
    - i) det på forhånd vurderes, at det giver potentielle vandbesparelser, der afspejler de tekniske parametre for det eksisterende anlæg eller den eksisterende infrastruktur
    - ii) hvis investeringen påvirker grundvand- eller overfladevandområder, hvis tilstand er blevet identificeret som mindre end god i den relevante vandområdeplan på grundlag af vandmængden, eller hvis det ved avancerede klimasårbarheds- og risikovurderinger fastslås, at de pågældende vandområder i god stand kunne miste denne status på grund af ændringer i vandmængden som følge af klimaforandringer, skal der opnås en effektiv reduktion af vandforbruget, som bidrager til at opnå og opretholde en god tilstand for disse vandområder, jf. artikel 4, stk. 1, i direktiv 2000/60/EF

iii) medlemsstaterne skal fastsætte procentsatser for potentielle vandbesparelser og effektiv reduktion af vandforbruget som en betingelse for støtteberettigelse for at sikre, at:

1. procentsatsen for den potentielle vandbesparelse er på mindst 5 %, når de tekniske parametre for det eksisterende anlæg eller den eksisterende infrastruktur allerede sikrer høj effektivitet, og på mindst 25 %, når den aktuelle effektivitet (før investeringen) er lav, og/eller ved investeringer, der gennemføres i områder, hvor der er størst behov for vandbesparelser for at sikre opnåelse af god vandtilstand (hvis det endnu ikke er opnået) og forhindre en forringelse af vandområdets tilstand
2. den effektive reduktion af vandforbruget på hele investeringens niveau skal være på mindst 50 % af den potentielle vandbesparelse, som investeringen i det eksisterende kunstvandingsanlæg eller element af kunstvandingsinfrastrukturen medfører.

Betingelserne i litra c) gælder for investeringer i et eksisterende anlæg, som udelukkende påvirker energieffektiviteten, eller investeringer i opførelse af et reservoir eller investeringer i brug af recirkulationsvand, som ikke påvirker et grund- eller overfladevandområde

- (d) der kan ydes støtte til investeringer i brugen af genvundet vand som en alternativ vandforsyning, hvis leveringen og brugen af sådant vand er i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/741⁵²
- (e) en investering, som resulterer i en nettoforøgelse af kunstvandingsområdet, der påvirker et givet grund- eller overfladevandområde, er kun støtteberettiget, hvis begge følgende betingelser er opfyldt:
- i) vandområdets status er ikke blevet identificeret som mindre end god i den relevante vandområdeplan på grund af vandmængden, og
  - ii) en miljøanalyse har vist, at investeringen ikke vil få større negative miljøvirkninger. Denne miljøanalyse skal være foretaget af medlemsstatens kompetente myndighed eller være godkendt af denne og kan også omfatte grupper af bedrifter.
- (157) En investering i etablering eller udvidelse af et reservoir med henblik på kunstvanding er kun støtteberettiget, hvis det ikke fører til en betydelig negativ miljøindvirkning.

Støtteintensitet

- (158) Støtteintensiteten må ikke overstige 65 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (159) Den i punkt (159) nævnte støtteintensitet kan forhøjes til højst 80 % ved følgende investeringer:

---

⁵² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/741 af 25. maj 2020 om mindstekrav til genbrug af vand (EUT L 177 af 5.6.2020, s. 32).

- (a) investeringer i forbindelse med en eller flere af de specifikke miljø- og klimarelaterede målsætninger, der er omhandlet i punkt (152), litra e), f) og g), eller til dyrevelfærd
  - (b) investeringer foretaget af unge landbrugere
  - (c) investeringer i regionerne i den yderste periferi og de mindre øer i Det Ægæiske Hav.
- (160) Den i punkt (159), litra c), fastlagte støtteintensitet kan forhøjes til højst 85 % ved investeringer foretaget af mindre landbrugere, jf. artikel 28 i forordning (EU) 2021/2115.
- (161) Den i punkt (159) nævnte støtteintensitet kan forhøjes til højst 100 % ved følgende investeringer:
- (a) ikkeproduktive investeringer i forbindelse med en eller flere af de specifikke miljø- og klimarelaterede målsætninger, der er omhandlet i punkt (152), litra e), f) og g)
  - (b) investeringer i genopretning af produktionspotentialer som omhandlet i punkt (152), litra d), og investeringer i forebyggelse og risikobegrænsning af skader forårsaget af naturkatastrofer, usædvanlige begivenheder, ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, eller beskyttede dyr.
- (162) Ved kunstvanding må støtteintensiteten ikke overstige:
- (a) 80 % af de støtteberettigede omkostninger ved investeringer i kunstvanding på bedriften i henhold til punkt (157), litra c)
  - (b) 100 % af de støtteberettigede omkostninger ved investeringer i landbrugsinfrastruktur uden for bedriften, der skal bruges til kunstvanding
  - (c) 65 % af de støtteberettigede omkostninger ved andre investeringer i kunstvanding på bedriften.

1.1.1.2. Støtte til investeringer i bevarelse af kultur- og naturarv på landbrugsbedrifter

- (163) Kommissionen vil anse støtte til investeringer i bevarelse af kultur- og naturarv på landbrugsbedrifter for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra d), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer, de generelle betingelser for investeringsstøtte i punkt (143) og betingelserne i nærværende afsnit.
- (164) Støtten ydes til bevarelse af kultur- eller naturarv i form af naturlandskaber eller bygninger, som formelt er anerkendt som kultur- eller naturarv af medlemsstatens kompetente myndigheder.

Støtteberettigede omkostninger

- (165) Følgende omkostninger til bevarelse af kultur- og naturarv er støtteberettigede:
- (a) omkostninger ved investering i materielle aktiver
  - (b) anlægsarbejder.

Støtteintensitet

- (166) Støtten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (167) Støtte til anlægsarbejder må højst udgøre 10 000 EUR pr. år.

1.1.1.3 Støtte til investeringer i forbindelse med forarbejdning af landbrugsprodukter eller afsætning af landbrugsprodukter

- (168) Kommissionen vil anse støtte til investeringer i forbindelse med forarbejdning af landbrugsprodukter eller afsætning af landbrugsprodukter for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og de generelle betingelser for investeringsstøtte i punkt (143) samt betingelserne i nærværende afsnit.
- (169) For at fremme overgangen til produktion af mere avancerede former for biobrændstoffer i overensstemmelse med retningslinjerne for klima, miljøbeskyttelse og energi 2022 bør der ikke ydes støtte til biobrændstoffer, fødevare- eller foderbaserede biobrændstoffer.
- (170) Bestemmelserne i dette afsnit finder anvendelse på investeringer i materielle og immaterielle aktiver i forbindelse med forarbejdning af landbrugsprodukter og afsætning af landbrugsprodukter som defineret i henholdsvis punkt (33), nr. 47), og punkt (33), nr. 38).
- (171) Medlemsstaterne kan yde støtte til investeringer i forarbejdning af landbrugsprodukter eller afsætning af landbrugsprodukter, når støtten opfylder alle betingelserne i enten:
  - (a) Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014⁵³
  - (b) retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte, eller
  - (c) nærværende afsnit.

Støtteberettigede omkostninger

- (172) Der kan ydes støtte til følgende støtteberettigede omkostninger:
  - a) omkostninger til opførelse, erhvervelse (herunder leasing) eller renovering af fast ejendom, herunder investeringer i installering af passive kabler eller strukturerede kabler til datanet i bygningen og, om nødvendigt, de tilhørende dele af det passive net på den private ejendom uden for bygningen, idet køb af jord dog kun er støtteberettiget med op til 10 % af de samlede støtteberettigede omkostninger ved den pågældende investering.
  - b) udgifter til køb eller leje med købsforpligtelse af maskiner og udstyr op til aktivets markedsværdi
  - c) generalomkostninger i forbindelse med de i litra a) og b) nævnte udgifter, f.eks. honorarer til arkitekter, ingeniører og konsulenter, honorarer til rådgivning om miljømæssig og økonomisk bæredygtighed, herunder gennemførlighedsundersøgelser; gennemførlighedsundersøgelser forbliver støtteberettigede udgifter, også når ingen udgifter i henhold til litra a) og b) afholdes på basis af deres resultater
  - d) køb eller udvikling af samt brugsgebyrer til computersoftware, cloud-tjenester eller lignende løsninger og køb af patenter, licenser, ophavsrettigheder og varemærker.
- (173) Følgende omkostninger er ikke støtteberettigede:

---

⁵³ Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (EUT L 187 af 26.6.2014, s. 1).

- (a) andre omkostninger end de i punkt (173) nævnte i forbindelse med leje- eller leasingkontrakter, såsom udlejerens fortjeneste, rentekomkostninger ved refinansiering, generalomkostninger og forsikringspræmier
- (b) arbejdskapital
- (c) lednings- eller kabelføring til datanet uden for den private ejendom.
- (d) omkostninger ved investeringer i opfyldelse af gældende EU-standarder.

Støtteintensitet

- (174) Støtteintensiteten må ikke overstige 65 %.
- (175) Støtteintensiteten kan forhøjes til højst 80 % ved følgende investeringer:
  - (a) investeringer i forbindelse med en eller flere af de specifikke miljø- og klimarelaterede målsætninger, der er omhandlet i punkt (152), litra e), f) og g), eller, for så vidt angår støtte til forarbejdning af landbrugsprodukter, investeringer til forbedring af dyrevelfærden
  - (b) investeringer foretaget af unge landbrugere
  - (c) investeringer i regionerne i den yderste periferi og de mindre øer i Det Ægæiske Hav.
- (176) Individuel støtte, der overstiger den i punkt (35), litra a), fastsatte anmeldelsestærskel skal anmeldes til Kommissionen efter traktatens artikel 108, stk. 3.

1.1.2. Etableringsstøtte til unge landbrugere og etableringsstøtte til landbrugsmæssige aktiviteter

- (177) Kommissionen vil anse etableringsstøtte for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (178) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion.
- (179) Der kan kun ydes støtte efter bestemmelserne i dette afsnit til:
  - (a) etablering af unge landbrugere
  - (b) etablering af landbrugsmæssige aktiviteter.
- (180) Der ydes etableringsstøtte til unge landbrugere som defineret i punkt (33), nr. 65). Støtte, der ydes efter dette afsnit, må kun ydes til SMV'er.
- (181) Støtten skal være betinget af, at den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat har fået forelagt en forretningsplan.

Støttebeløb

- (182) Støttebeløbet må højst udgøre 100 000 EUR.

1.1.3. Etableringsstøtte til producentsammenslutninger og -organisationer i landbrugssektoren

- (183) Kommissionen ser positivt på etableringsstøtte til producentsammenslutninger og -organisationer, da sådan støtte skaber et incitament for landbrugerne til at slutte sig sammen. Den vil derfor anse etableringsstøtte til producentsammenslutninger og -organisationer for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107,

stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.

- (184) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for hele landbrugssektoren⁵⁴.
- (185) Kun de producentsammenslutninger og -organisationer, der er officielt anerkendt af medlemsstaternes kompetente myndighed, er støtteberettigede.
- (186) Aftaler, vedtagelser og anden adfærd inden for producentsammenslutningen eller -organisationen skal stemme overens med de relevante konkurrenceregler, således som de finder anvendelse i henhold til artikel 206-210a i forordning (EU) nr. 1308/2013.
- (187) Som et alternativ til at yde støtte til producentsammenslutninger eller -organisationer kan der op til det samme samlede beløb ydes støtte direkte til producenter som kompensation for deres bidrag til sammenslutningernes eller organisationernes driftsomkostninger i de første fem år efter deres oprettelse.
- (188) Medlemsstaterne kan fortsætte med at yde støtte til etablering af producentsammenslutninger, efter at de er blevet anerkendt som producentorganisationer i henhold til betingelserne i forordning (EU) nr. 1308/2013.
- (189) Støtten må kun ydes til producentsammenslutninger og -organisationer, der falder ind under definitionen af SMV'er. Kommissionen vil ikke godkende statsstøtte til dækning af de i dette afsnit omhandlede omkostninger, der ydes til store virksomheder.
- (190) For alle støtteordninger, der godkendes efter dette afsnit, gælder den betingelse, at de skal tilpasses for at tage hensyn til eventuelle ændringer i forordningerne om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter.

Støtteberettigede omkostninger

- (191) De støtteberettigede omkostninger kan omfatte udgifter til leje af passende lokaler, køb af kontorudstyr, udgifter til administrativt personale, generalomkostninger, advokatsalærer og administrationsgebyrer, køb af computerhardware samt køb af eller betaling af brugsgebyrer til computersoftware, cloud-tjenester og lignende løsninger. Ved køb af fast ejendom er de støtteberettigede udgifter hertil begrænset til de tilsvarende udgifter til leje på almindelige markedsvilkår.
- (192) Der må ikke ydes støtte til:
  - (a) produktionsorganisationer såsom virksomheder eller kooperativer, der har til formål at forvalte en eller flere landbrugsbedrifter, og som derfor er individuelle producenter
  - (b) andre landbrugssammenslutninger, der varetager opgaver som f.eks. gensidig støtte eller vikar- eller forvaltningsbistand på medlemmernes bedrifter uden at være involveret i en fælles tilpasning af udbuddet til markedet
  - (c) producentsammenslutninger, -organisationer eller -foreninger, hvis målsætninger er uforenelige med artikel 152, stk. 3, og artikel 156 i forordning (EU) nr. 1308/2013.
- (193) Støtten skal ydes som et fast tilskud, der udbetales i årlige rater i de første fem år efter den dato, hvor producentsammenslutningen eller -organisationen blev officielt anerkendt af medlemsstatens kompetente myndighed på grundlag af

⁵⁴

Se definitionen af "landbrugssektor" i punkt (34), nr. 9), i disse retningslinjer.

forretningsplanen. Medlemsstaterne udbetaler først den sidste rate efter at have kontrolleret, at forretningsplanen er gennemført korrekt.

- (194) Støtte, der ydes til producentsammenslutninger eller -organisationer til dækning af udgifter, som ikke er knyttet til etableringsomkostninger, såsom investeringer eller fremstødsaktiviteter, vil blive vurderet efter de herfor gældende regler.

Støtteintensitet

- (195) Støtten må højst udgøre 10 % af sammenslutningens eller organisationens årlige afsatte produktion, dog højst 100 000 EUR om året. Støtten skal være degressiv.

1.1.4. Støtte til opfyldelse af miljø- og klimavenlige landbrugsforpligtelser

- (196) Kommissionen vil anse støtte til opfyldelse af miljø- og klimavenlige landbrugsforpligtelser for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (197) Bestemmelserne i dette afsnit finder anvendelse på støtte til virksomheder og virksomhedssammenslutninger, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion, og som frivilligt forpligter sig til at gennemføre operationer i form af en eller flere miljø- eller klimavenlige landbrugsforpligtelser.
- (198) Foranstaltningen skal tage sigte på bevarelse og fremme af de nødvendige ændringer af landbrugsmetoder, som yder et positivt bidrag til miljøet og klimaet.
- (199) Støtten må kun ydes for frivillige forpligtelser, der er mere vidtgående end:
- (a) de relevante lovgivningsbestemte forvaltningskrav og GLM-normer, der er fastsat i afsnit III, kapitel I, afdeling 2, i forordning (EU) 2021/2115
  - (b) de relevante minimumskrav vedrørende brug af gødningsstoffer og plantebeskyttelsesmidler samt andre relevante obligatoriske krav indført ved national ret og EU-retten
  - (c) de betingelser for bevarelse af et landbrugsareal, der er fastsat i henhold til artikel 4, stk. 2, litra b), i forordning (EU) 2021/2115.
- (200) Alle sådanne obligatoriske krav skal være identificeret og beskrevet i anmeldelsen til Kommissionen.
- (201) For så vidt angår de forpligtelser, der er omhandlet i punkt (200), litra b), kan der, hvis der ved national ret pålægges nye krav, der er mere vidtgående end de tilsvarende minimumskrav, som er fastsat i EU-retten, ydes støtte til forpligtelser, der bidrager til opfyldelsen af disse krav, i højst 24 måneder fra den dato, hvor de bliver obligatoriske for bedrifter.
- (202) Medlemsstaterne skal desuden sikre, at virksomheder, som gennemfører operationer under dette afsnit, har adgang til den viden og de oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre sådanne operationer, og at der stilles passende uddannelse til rådighed for dem, der har brug for det, samt adgang til specialistviden med henblik på at bistå landbrugere, som forpligter sig til at ændre deres produktionssystemer.
- (203) Forpligtelser under dette afsnit skal gælde for en periode på fem til syv år. Hvor det er nødvendigt for at opnå eller fastholde de miljømæssige fordele, der søges opnået, kan medlemsstaterne imidlertid fastsætte en længere periode for bestemte typer

forpligtelser, f.eks. gennem en årlig forlængelse af forpligtelsen efter afslutningen af den indledende periode⁵⁵. For forpligtelser til bevarelse samt bæredygtig anvendelse og udvikling af genetiske ressourcer, for nye forpligtelser, der følger direkte efter den forpligtelse, der er blevet opfyldt i den indledende periode, eller i andre behørigt begrundede tilfælde kan medlemsstaterne fastlægge en kortere periode på mindst et år.

- (204) Støtte til miljø- og klimavenlige landbrugsforpligtelser kan ydes til andre støttemodtagere end virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion, efter bestemmelserne i kapitel 3 i nærværende del.
- (205) Forpligtelser vedrørende ekstensivering af husdyrbrug skal mindst opfylde følgende betingelser:
  - (a) hele bedriftens græsareal skal forvaltes og vedligeholdes på en måde, der sikrer, at overgræsning og undergræsning undgås
  - (b) belægningsgraden skal fastsættes under hensyn til alle græssende husdyr på bedriften, eller i tilfælde af foranstaltninger til begrænsning af næringsstofudvaskning, til alle husdyr på bedriften, der er relevante for den pågældende forpligtelse.
- (206) Forpligtelser til at opdrætte lokale racer, der er i fare for at gå tabt for landbruget, eller til at bevare plantegenetiske ressourcer, der er truet af genetisk erosion, skal omfatte en af følgende:
  - (a) at opdrætte dyr af lokale racer, der er genetisk tilpassede til et eller flere traditionelle produktionssystemer eller miljøer i landet, og som er i fare for at gå tabt for landbruget, eller
  - (b) at bevare plantegenetiske ressourcer, der er naturligt tilpasset de lokale og regionale forhold og truet af genetisk erosion.
- (207) Følgende husdyrarter er støtteberettigede: kvæg, får, geder, dyr af hestefamilien, svin, fugle, kaniner og bier.
- (208) Lokale racer anses for at være i fare for at gå tabt for landbruget, når alle følgende betingelser er opfyldt og beskrevet i anmeldelsen til Kommissionen:
  - (a) antallet af avlshundyr på nationalt plan skal være angivet
  - (b) dette antal og racernes truede status skal være attesteret af et relevant og behørigt anerkendt videnskabeligt organ
  - (c) et relevant og behørigt anerkendt videnskabeligt organ skal varetage registrering og ajourføre racestambogen
  - (d) det pågældende organ skal have den nødvendige kompetence og viden til at identificere dyr af de truede racer.
- (209) Plantegenetiske ressourcer anses for at være truet af genetisk erosion, når anmeldelsen til Kommissionen indeholder tilstrækkelig dokumentation for genetisk erosion på basis af videnskabelige resultater eller indikatorer for reduktionen af endemiske/oprindelige (lokale) sorter, deres populationsdiversitet og, hvor det er relevant, for ændringer i de fremherskende landbrugsmetoder på lokalt plan.
- (210) Der kan ydes støtte til bevarelse samt bæredygtig anvendelse og udvikling af genetiske ressourcer i landbruget til aktiviteter, der ikke er omhandlet i punkt (198)-(210).

---

⁵⁵ Ved delforanstaltninger, der tager sigte på at genoprette og bevare habitater i vådområder, vil der f.eks. på grund af dette måls vanskelige karakter kunne ydes støtte i mere end syv år.

- (211) Støtte ydet efter dette afsnit kan omfatte kollektive ordninger og resultatorienterede betalingsordninger, f.eks. ordninger vedrørende kulstofbindende dyrkning, med henblik på at tilskynde landbrugere til at forbedre miljøkvaliteten betydeligt på en større skala eller på en målbar måde.

Støtteberettigede omkostninger

- (212) Støtten, med undtagelse af støtte til aktiviteter til bevarelse af genetiske ressourcer efter punkt (211), skal kompensere modtagerne for alle eller en del af deres meromkostninger og indkomsttab som følge af de påtagne forpligtelser. Støtten skal ydes på årsbasis.
- (213) I behørigt begrundede tilfælde, f.eks. i forbindelse med miljøbevarelse eller forpligtelser til at afstå fra kommerciel drift af arealer, kan støtten ydes i form af et engangsbeløb pr. enhed, beregnet på grundlag af meromkostningerne og indkomsttabet herved.
- (214) Om nødvendigt kan støtten også dække transaktionsomkostninger til en værdi af op til 20 % af præmien for miljø- og klimavenlige landbrugsforpligtelser. Hvis forpligtelserne varetages af grupper af bedrifter, er maksimumsatsen 30 %.
- (215) Ønsker en medlemsstat imidlertid at yde kompensation for transaktionsomkostninger, der skyldes indgåelse af miljø- og klimavenlige landbrugsforpligtelser, skal den fremlægge overbevisende dokumentation for disse omkostninger, f.eks. i form af omkostningssammenligninger med virksomheder, der ikke indgår sådanne forpligtelser. Kommissionen vil derfor normalt ikke godkende statsstøtte til transaktionsomkostninger i forbindelse med videreførelse af tidligere indgåede forpligtelser, medmindre medlemsstaten dokumenterer, at der stadig er transaktionsomkostninger eller opstår nye.
- (216) Hvis transaktionsomkostningerne beregnes på grundlag af gennemsnitsomkostninger og/eller gennemsnitsbedrifter, bør medlemsstaterne dokumentere, at der ikke ydes overkompensation til især store bedrifter. Ved beregningen af kompensationen bør medlemsstaterne tage hensyn til, om de pågældende transaktionsomkostninger er afholdt pr. bedrift eller pr. hektar.
- (217) Der må under dette afsnit ikke ydes støtte til forpligtelser omfattet af foranstaltningen vedrørende økologisk landbrug som omhandlet i denne dels afsnit 1.1.8.
- (218) Støtte til bevarelse af genetiske ressourcer i landbruget kan ydes til omkostninger ved:
- (a) målrettede aktioner: aktioner til fremme af bevarelse på og uden for levestedet, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genetiske ressourcer i skovbruget, såsom webbaserede fortegnelser over de genressourcer, der for tiden bevares på levestedet, herunder på bedriften, og over samlinger uden for levestedet og databaser
  - (b) samordnede aktioner: aktioner til fremme af informationsudveksling mellem kompetente organisationer i medlemsstaterne om bevarelse, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genetiske ressourcer i EU's skovbrug
  - (c) ledsageaktioner: information, formidling og rådgivning med deltagelse fra ikkestatslige organisationer og andre relevante interessenter, uddannelseskurser og udarbejdelse af tekniske rapporter.

Støtteintensitet

- (219) Støtten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (220) Støtten udbetales pr. hektar. I behørigt begrundede tilfælde kan støtten ydes som et fast beløb eller et engangsbetalt pr. enhed.

1.1.5. Støtte til forpligtelser vedrørende dyrevelfærd

- (221) Kommissionen vil anse støtte til opfyldelse af forpligtelser vedrørende dyrevelfærd for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (222) Bestemmelserne i dette afsnit finder anvendelse på støtte til virksomheder, der aktive inden for primær landbrugsproduktion, og som frivilligt forpligter sig til at gennemføre operationer i form af en eller flere forpligtelser vedrørende dyrevelfærd, og som er aktive landbrugere.
- (223) Støtten må kun ydes til forpligtelser, som er mere vidtgående end de relevante obligatoriske standarder, der er fastsat i overensstemmelse med afsnit III, kapitel I, afdeling 2, i forordning (EU) 2021/2115, og andre relevante obligatoriske krav indført ved national ret og EU-retten.
- (224) Hvis der ikke findes nogen relevante obligatoriske krav, skal forpligtelserne være mere vidtrækkende end den etablerede nationale landbrugspraksis.
- (225) Alle obligatoriske krav, forpligtelser og etablerede landbrugspraksisser skal være identificeret og beskrevet i anmeldelsen til Kommissionen.
- (226) Hvis der ved national ret pålægges nye krav, der er mere vidtgående end de tilsvarende minimumskrav, som er fastsat i EU-retten, kan der ydes støtte til forpligtelser, der bidrager til opfyldelse af disse krav, i højst 24 måneder fra den dato, hvor de bliver obligatoriske for bedrifter.
- (227) For at være støtteberettigede skal forpligtelser vedrørende dyrevelfærd indebære strengere normer for produktionsmetoder på et af følgende områder:
  - (a) vand, foder og pleje afpasset efter husdyrenes naturlige behov
  - (b) staldforhold, der forbedrer dyrenes komfort og bevægelsesfrihed, herunder bedre pladsforhold, større gulvarealer, naturligt lys, mikroklimakontrol, og som giver mulighed for bl.a. løsdrift i farestier eller gruppevis opstaldning, afhængigt af dyrenes naturlige behov
  - (c) forhold, der giver dyrene mulighed for at give udtryk for deres naturlige adfærd, som f.eks. berigelse af det omgivende miljø eller sen fravænning
  - (d) adgang til udendørsarealer og græsning
  - (e) praksis, der øger dyrenes robusthed og levetid, herunder langsomtvoksende racer
  - (f) praksis, der hindrer lemlæstelse eller kastration af dyr; i særlige tilfælde, hvor det anses for nødvendigt at lemlæste eller kastrere dyr, anvendes der bedøvelse, analgetika og antiinflammatorisk medicin eller immunokastration
  - (g) hygiejneforanstaltninger til forebyggelse af ikke-overførbare sygdomme, som ikke kræver anvendelse af medicinske stoffer såsom vacciner, insekticider eller antiparasitære lægemidler.
- (228) De pågældende forpligtelser vedrørende dyrevelfærd skal indgås for en periode på et til syv år. Hvor det er nødvendigt for at opnå eller fastholde visse fordele for

dyrevelfærden, kan medlemsstaterne imidlertid fastsætte en længere periode for bestemte typer forpligtelser, f.eks. gennem en årlig forlængelse af forpligtelsen efter afslutningen af den indledende periode.

- (229) Forlængelse af kontrakten med en støttemodtager kan også ske automatisk, hvis de nærmere vilkår herfor er fastsat i kontrakten. Medlemsstaterne fastsætter den nærmere ordning for fornyelse af forpligtelserne vedrørende dyrevelfærd i overensstemmelse med deres relevante nationale regler. Kommissionen skal underrettes om denne ordning i forbindelse med anmeldelser af statsstøtte, der ydes efter bestemmelserne i dette afsnit. Fornyelsen skal altid være betinget af, at de betingelser, som Kommissionen har fastsat for støtte ydet i henhold til dette afsnit, er overholdt.
- (230) Medlemsstaterne skal desuden sikre, at virksomheder, som gennemfører operationer under denne foranstaltning, har adgang til den viden og de oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre sådanne operationer, og at der stilles passende uddannelse til rådighed for dem, der har brug for det, samt adgang til specialistviden med henblik på at bistå landbrugere, som forpligter sig til at ændre deres produktionssystemer.

Støtteberettigede omkostninger

- (231) Støtten ydes på årsbasis som kompensation til landbrugsbedrifterne for alle eller en del af deres meromkostninger og indkomsttab som følge af de påtagne forpligtelser. I behørigt begrundede tilfælde kan medlemsstaterne yde støtte som et engangsbetrag pr. enhed, som beregnes på grundlag af meromkostningerne og indkomsttabet herved.
- (232) Om nødvendigt kan de også dække transaktionsomkostninger på op til 20 % af præmien for forpligtelserne vedrørende dyrevelfærd. Ønsker en medlemsstat imidlertid at yde kompensation for transaktionsomkostninger, der skyldes indgåelse af forpligtelser vedrørende dyrevelfærd, skal den fremlægge overbevisende dokumentation for disse omkostninger, f.eks. i form af omkostningssammenligninger med virksomheder, der ikke indgår sådanne forpligtelser vedrørende dyrevelfærd. Kommissionen vil derfor normalt ikke godkende statsstøtte til transaktionsomkostninger i forbindelse med videreførelse af tidligere indgåede forpligtelser vedrørende dyrevelfærd, medmindre medlemsstaten dokumenterer, at der stadig er transaktionsomkostninger eller opstår nye.
- (233) Hvis transaktionsomkostningerne beregnes på grundlag af gennemsnitsomkostninger og/eller gennemsnitsbedrifter, bør medlemsstaterne dokumentere, at der ikke ydes overkompensation til især store bedrifter. Ved beregningen af kompensationen bør medlemsstaterne tage hensyn til, om de pågældende transaktionsomkostninger er afholdt pr. bedrift eller pr. hektar.

Støtteintensitet

- (234) Støtten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (235) Støtten udbetales pr. enhed. I behørigt begrundede tilfælde kan medlemsstaterne yde støtte som et fast beløb eller et engangsbetrag pr. enhed.

1.1.6. Støtte til områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav

- (236) Kommissionen vil anse støtte til områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav, for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (237) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion.
- (238) Der kan ydes støtte til andre støttemodtagere end virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion, efter bestemmelserne i kapitel 3 i nærværende del.

Støtteberettigede omkostninger

- (239) Støtten skal kompensere modtagerne for deres meromkostninger og indkomsttab som følge af de ulemper i de pågældende områder, som gennemførelsen af direktiv 92/43/EØF, direktiv 2009/147/EF og direktiv 2000/60/EF påfører dem.
- (240) Om nødvendigt kan støtten også dække transaktionsomkostninger til en værdi af op til 20 % af de omkostninger, der er omhandlet i punkt (240).
- (241) Hvis transaktionsomkostningerne beregnes på grundlag af gennemsnitsomkostninger og/eller gennemsnitsbedrifter, bør medlemsstaterne dokumentere, at der ikke ydes overkompensation til især store bedrifter. Ved beregningen af kompensationen bør medlemsstaterne tage hensyn til, om de pågældende transaktionsomkostninger er afholdt pr. bedrift eller pr. hektar.
- (242) Støtte i forbindelse med direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF må kun ydes i forbindelse med ulemper som følge af krav, der er mere vidtgående end de relevante GLM-normer som fastsat i afsnit III, kapitel I, afdeling 2, i forordning (EU) 2021/2115, og de betingelser for bevarelse af et landbrugsareal, der er fastsat i henhold til artikel 4, stk. 2, litra b), i forordning (EU) 2021/2115.
- (243) Støtte i tilknytning til direktiv 2000/60/EF må kun ydes i forbindelse med ulemper som følge af krav, der er mere vidtgående end:
  - (a) de relevante lovgivningsbestemte forvaltningskrav (bortset fra LF 1 i bilag III til forordning (EU) 2021/2115) og GLM-normer som fastsat i afsnit III, kapitel I, afdeling 2, i forordning (EU) 2021/2115, og/eller
  - (b) betingelserne for bevarelse af et landbrugsareal som fastsat i medlemsstaten i sin strategiske plan i henhold til artikel 4, stk. 2, litra b), i forordning (EU) 2021/2115.
- (244) De i punkt (243) og (244) nævnte krav skal identificeres og beskrives i anmeldelsen til Kommissionen.
- (245) Der kan ydes støtte til følgende områder:
  - (a) Natura 2000-landbrugsområder, der er udpeget i medfør af direktiv 92/43/EØF og 2009/147/EF
  - (b) andre afgrænsede naturbeskyttelsesområder, hvor landbruget er pålagt miljøbetingede begrænsninger, som bidrager til gennemførelsen af artikel 10 i direktiv 92/43/EØF; disse områder må ikke overstige 5 % af de udpegede Natura 2000-områder, der er omfattet af den relevante strategiske plans territoriale anvendelsesområde
  - (c) landbrugsområder, der er omfattet af vandområdeplaner i medfør af direktiv 2000/60/EF.

Støtteintensitet

- (246) Støtten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (247) Støtten udbetales årligt pr. hektar.

1.1.7. Støtte til områder med naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger

- (248) Kommissionen vil anse støtte i bjergområder og andre områder med naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (249) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion.
- (250) Støtten kan ydes til aktive landbrugere, som forpligter sig til fortsat at drive landbrug i områder udpeget i medfør af artikel 32 i forordning (EU) nr. 1305/2013. Medlemsstaterne kan foretage en finjustering i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i artikel 32, stk. 3, tredje afsnit, i forordning (EU) nr. 1305/2013.

Støtteberettigede omkostninger

- (251) Støtten skal ydes til kompensation for alle eller en del af de meromkostninger og det indkomsttab, der følger af de naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger for landbrugsproduktion i det pågældende område. Medlemsstaterne skal fremlægge belæg for de pågældende begrænsninger og dokumentere, at den kompensation, der ydes, ikke er større end det indkomsttab og de meromkostninger, disse begrænsninger forårsager.
- (252) Meromkostninger og indkomsttab beregnes for så vidt angår naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger i forhold til områder, der ikke er påvirket af naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger.

Støtteintensitet

- (253) Støtten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger. Støtten skal ydes på årsbasis og pr. ha landbrugsareal.

1.1.8. Støtte til økologisk landbrug

- (254) Kommissionen vil anse støtte til økologisk landbrug for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (255) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion.
- (256) Der kan ydes støtte til virksomheder eller virksomhedssammenslutninger, som frivilligt forpligter sig til at overgå til eller opretholde økologiske landbrugsmetoder

og andre metoder som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/848⁵⁶.

- (257) Støtten må kun ydes for forpligtelser, der er mere vidtgående end følgende standarder og krav, som skal være identificeret og beskrevet i anmeldelsen til Kommissionen:
- (a) de relevante lovgivningsbestemte forvaltningskrav og GLM-normer, der er fastsat i afsnit III, kapitel I, afdeling 2, i forordning (EU) 2021/2115
  - (b) de relevante minimumskrav vedrørende brug af gødningsstoffer og plantebeskyttelsesmidler, dyrevelfærd samt andre relevante obligatoriske krav indført ved national ret og EU-retten
  - (c) de betingelser for bevarelse af et landbrugsareal, der er fastsat i henhold til artikel 4, stk. 2, litra b), i forordning (EU) 2021/2115.
- (258) For så vidt angår de forpligtelser, der er omhandlet i punkt (258), litra b), kan der, hvis der ved national ret pålægges nye krav, der er mere vidtgående end de tilsvarende minimumskrav, som er fastsat i EU-retten, ydes støtte til forpligtelser, der bidrager til opfyldelsen af disse krav, i højst 24 måneder fra den dato, hvor de bliver obligatoriske for bedriften.
- (259) Forpligtelserne skal gennemføres over en indledende periode på fem til syv år. For at opnå eller fastholde bestemte miljømæssige fordele, der søges opnået, kan medlemsstaterne imidlertid fastsætte en længere periode, f.eks. gennem en årlig forlængelse af forpligtelsen efter afslutningen af den indledende periode. Hvis der ydes støtte til overgang til økologisk landbrug, kan medlemsstaterne fastsætte en kortere periode på mindst et år. For nye forpligtelser, som følger direkte efter den forpligtelse, der er blevet varetaget i den indledende periode, kan medlemsstaterne fastsætte en kortere periode på mindst et år.
- (260) Medlemsstaterne skal desuden sikre, at virksomheder, som gennemfører operationer under denne foranstaltning, har adgang til den viden og de oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre sådanne operationer, og at der stilles passende uddannelse til rådighed for dem, der har brug for det, samt adgang til specialistviden med henblik på at bistå landbrugere, som forpligter sig til at ændre deres produktionssystemer.

Støtteberettigede omkostninger

- (261) Støtten skal ydes som kompensation til støttemodtagerne for en del af eller alle meromkostninger og indkomsttab som følge af forpligtelserne. Støtten skal ydes på årsbasis. I behørigt begrundede tilfælde kan medlemsstaterne yde støtte som et engangsbetrag pr. enhed.
- (262) Om nødvendigt kan støtten også dække transaktionsomkostninger op til en maksimal værdi på 20 % af præmien for forpligtelserne. Hvis forpligtelserne er indgået af virksomhedssammenslutninger, er det maksimale niveau 30 %. Denne støtte skal ydes på årsbasis.
- (263) Ønsker en medlemsstat dog at yde kompensation for transaktionsomkostninger, der skyldes indgåelse af forpligtelser til økologisk landbrug, skal den fremlægge overbevisende dokumentation for disse omkostninger, f.eks. i form af

---

⁵⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/848 af 30. maj 2018 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 (EUT L 150 af 14.6.2018, s. 1).

omkostningssammenligninger med bedrifter, der ikke indgår sådanne forpligtelser. Kommissionen vil derfor normalt ikke godkende statsstøtte til transaktionsomkostninger i forbindelse med videreførelse af tidligere indgåede forpligtelser til at drive økologisk landbrug, medmindre medlemsstaten dokumenterer, at der stadig er transaktionsomkostninger eller opstår nye.

- (264) Hvis transaktionsomkostningerne beregnes på grundlag af gennemsnitsomkostninger og/eller gennemsnitsbedrifter, bør medlemsstaterne dokumentere, at der ikke ydes overkompensation til især store bedrifter. Ved beregningen af kompensationen bør medlemsstaterne tage hensyn til, om de pågældende transaktionsomkostninger er afholdt pr. bedrift eller pr. hektar.
- (265) Der kan efter bestemmelserne i dette afsnit ikke ydes støtte til forpligtelser omfattet af foranstaltningen angående miljø- og klimavenligt landbrug, eller til omkostninger, der falder ind under bestemmelserne i afsnittet om støtte til landbrugsproducenters deltagelse i kvalitetsordninger.
- (266) Støtte til investeringer i primær produktion og i forarbejdning og afsætning af økologiske produkter er underlagt bestemmelserne i nærværende del, afsnit 1.1.1.1 og 1.1.1.2, om investeringsstøtte.

Støtteintensitet

- (267) Støtten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (268) Støtten udbetales pr. hektar. I behørigt begrundede tilfælde kan støtten ydes som et fast beløb eller et engangsbetrag pr. enhed.

1.1.9. Støtte til landbrugsproducenters deltagelse i kvalitetsordninger

- (269) Kommissionen vil anse støtte til landbrugsproducenters og producentsammenslutningers deltagelse i kvalitetsordninger for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (270) Bestemmelserne i dette afsnit gælder kun producenter af landbrugsprodukter.

Støtteberettigede omkostninger

- (271) Der kan ydes støtte til følgende støtteberettigede omkostninger i forbindelse med de i punkt (274) omhandlede kvalitetsordninger:
  - (a) omkostninger ved ny deltagelse i en kvalitetsordning, og navnlig omkostningerne ved at blive tilsluttet en støttet kvalitetsordning og det årlige bidrag for at deltage i denne ordning, herunder eventuelle omkostninger ved kontrol af, om ordningens varespecifikationer overholdes
  - (b) omkostninger ved obligatoriske kontrolforanstaltninger i forbindelse med kvalitetsordninger, der af eller på vegne af medlemsstatens kompetente myndigheder gennemføres i henhold til EU- eller national lovgivning
  - (c) omkostninger ved markedsundersøgelser, produktudformning og -design og udarbejdelse af ansøgninger om anerkendelse af kvalitetsordninger.
- (272) Støtte efter punkt (272), litra a) og b), må ikke ydes til dækning af omkostningerne ved kontrol, som støttemodtageren selv gennemfører, eller hvortil omkostningerne i

henhold til EU-lovgivningen skal afholdes af producenterne af landbrugsprodukterne eller producentsammenslutninger, uden nærmere angivelse af de faktiske beløb.

- (273) De i punkt (272), litra a), omhandlede kvalitetsordninger skal være:
- (a) EU-kvalitetsordninger
  - (b) kvalitetsordninger, herunder bedriftscertificeringsordninger, for landbrugsprodukter anerkendt af medlemsstaterne som værende i overensstemmelse med følgende betingelser:
    - i) specificiteten af det endelige produkt, der er produceret under disse kvalitetsordninger, skal være afledt af klare forpligtelser til at sikre en af følgende:
      - 1. særlige produktkarakteristika
      - 2. specifikke landbrugs- eller produktionsmetoder eller
      - 3. en kvalitet af det endelige produkt, der går betydeligt længere end handelsvarestandarderne for folke-, dyre- eller plantesundhed, dyrevelfærd eller miljøbeskyttelse
    - (ii) kvalitetsordningen skal være åben for alle producenter
    - iii) kvalitetsordningen skal omfatte bindende endelige produktspecifikationer, og overholdelsen af disse specifikationer skal kontrolleres af offentlige myndigheder eller af et uafhængigt inspektionsorgan
    - iv) kvalitetsordningen skal være gennemsigtig og sikre fuld sporbarhed for produkterne
  - (c) frivillige certificeringsordninger for landbrugsprodukter anerkendt af medlemsstaten, som opfylder EU's retningslinjer for bedste praksis i forbindelse med landbrugsprodukter og fødevarer som anført i Kommissionens meddelelse af 16. december 2010, "EU-retningslinjer for bedste praksis for anvendelsen af frivillige certificeringsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer"⁵⁷.
- (274) Støtten skal kunne opnås af alle støtteberettigede virksomheder i det pågældende område, på grundlag af objektivt fastlagte betingelser.
- (275) Støtte efter punkt (272), litra b) og c), skal ydes i form af subsidierede tjenester og udbetales til det organ eller den virksomhed, der gennemfører kontrollen eller markedsundersøgelsen eller yder konsulentbistanden.

Støtteintensitet

- (276) Støtte efter punkt (272), litra a), må højst ydes i syv år, skal udbetales på årsbasis og må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (277) Støtte efter punkt (272), litra b) og c), må højst udgøre 100 % af de faktisk afholdte omkostninger.

1.1.10. Støtte til teknisk bistand i landbrugssektoren.

- (278) Dette afsnit omhandler støtte til teknisk bistand i landbrugssektoren, med undtagelse af støtte til vikarordninger, der alene må ydes til virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion.

---

⁵⁷ EUT C 341 af 16.12.2010, s. 5.

- (279) Den tekniske bistand kan tilvejebringes af producentsammenslutninger eller andre organisationer, uanset deres størrelse.
- (280) Støtten skal kunne opnås af alle, der i det pågældende område er støtteberettigede på grundlag af objektive fastlagte betingelser. Når den tekniske bistand ydes af producentsammenslutninger eller andre organisationer, må adgangen hertil ikke være betinget af medlemskab af den pågældende sammenslutning eller organisation. Ikkemedlemmers eventuelle bidrag til den pågældende sammenslutnings eller organisations administrationsomkostninger skal være begrænset til udgifterne til leveringen af den tekniske bistand.

1.1.10.1 Støtte til videnudvekslings- og informationsaktioner

- (281) Kommissionen vil anse støtte til videnudvekslings- og informationsaktioner for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder de generelle betingelser for støtte til teknisk bistand i punkt (279), (280) og (281) samt betingelserne i nærværende afsnit.
- (282) Medlemsstaterne skal sikre, at aktioner, der støttes efter dette afsnit, stemmer overens med det landbrugsfaglige viden- og innovationsnetværks (AKIS) beskrivelse som indarbejdet i de strategiske planer.
- (283) Støtten skal tage sigte på uddannelses- og kompetenceudviklingsaktiviteter, herunder uddannelseskurser, workshops, konferencer og coaching, demonstrationsaktiviteter eller informationsaktioner, og fremme af innovation, som bidrager til at nå en eller flere af de specifikke målsætninger i artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2021/2115.
- (284) Der kan også ydes støtte til kortsigtede udvekslingsordninger vedrørende landbrugsdrift samt besøg på bedrifterne.

Støtteberettigede omkostninger

- (285) Der kan ydes støtte til følgende støtteberettigede omkostninger:
- (a) omkostninger ved tilrettelæggelse af uddannelses- og kompetenceudviklingsaktiviteter, herunder uddannelseskurser, workshops, konferencer og coaching, demonstrationsaktiviteter eller informationsaktioner
  - (b) omkostninger ved deltagernes rejse, indkvartering og forplejning
  - (c) udgifter til afløsere under landbrugerens fravær
  - (d) for demonstrationsprojekters vedkommende er også følgende investeringsomkostninger støtteberettigede:
    - i) omkostninger til opførelse, erhvervelse (herunder leasing) eller renovering af fast ejendom, idet køb af jord dog kun er støtteberettiget med op til 10 % af de samlede støtteberettigede omkostninger ved den pågældende foranstaltning; i ekstraordinære og behørigt begrundede tilfælde kan en højere procentdel tillades i forbindelse med operationer vedrørende miljøbevarelse og bevaring af kulstofrig jordbund
    - ii) udgifter til køb eller leje med købsforpligtelse af maskiner og udstyr op til aktivets markedsværdi
    - iii) generalomkostninger i forbindelse med de i under i) og ii) nævnte udgifter, f.eks. honorarer til arkitekter, ingeniører og konsulenter, honorarer til rådgivning om miljømæssig og økonomisk bæredygtighed, herunder

gennemførlighedsundersøgelser udgifter til gennemførlighedsundersøgelser forbliver støtteberettigede, selv om der i lyset af deres resultater ikke afholdes nogen af de i nr. i) og ii) nævnte udgifter

iv) udgifter til køb eller udvikling af samt brugsgebyrer til computersoftware, cloud-tjenester eller lignende løsninger og køb af patenter, licenser, ophavsrettigheder og varemærker

v) i behørigt begrundede tilfælde kan der ydes støtte til små demonstrationsprojekter til dækning af yderligere omkostninger og indkomsttab forbundet med demonstrationsprojektet.

- (286) De i punkt (286), litra d), nr. i)-iv), omhandlede omkostninger er kun støtteberettigede, i det omfang de er afholdt til demonstrationsprojektet og kun i den periode, demonstrationsprojektet gennemføres. Kun afskrivningsomkostningerne under demonstrationsprojektets varighed beregnet på grundlag af alment anerkendt regnskabspraksis er støtteberettigede.
- (287) De virksomheder og organisationer, som leverer videnudvekslings- og informationstjenesterne, skal have den nødvendige kapacitet i form af kvalificeret og regelmæssigt uddannet personalet til at udføre disse opgaver.
- (288) Støtte efter punkt (286), litra a) og c), og litra d), nr. i)-iv), skal ydes i form af subsidierede tjenester. Støtte til udgifter til afløsere efter punkt (286), litra c), kan som et alternativ udbetales direkte til udbyderen af vikartjenesten. Støtte efter punkt (286), litra d), nr. v), skal udbetales direkte til støttemodtagerne. Støtte til små demonstrationsprojekter efter punkt (286), litra d), nr. i)-iv), kan udbetales direkte til støttemodtagerne.

Støtteintensitet

- (289) Støtteintensiteten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (290) Ved støtteberettigede udgifter efter punkt (286), litra d), må det maksimale støttebeløb højst udgøre 100 000 EUR over tre regnskabsår.

1.1.10.2 Støtte til konsulentbistand

- (291) Kommissionen vil anse støtte til konsulentbistand for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder de generelle betingelser for støtte til teknisk bistand i punkt (279), (280) og (281) samt betingelserne i nærværende afsnit.
- (292) Medlemsstaterne skal sikre, at aktioner, der støttes efter dette afsnit, stemmer overens med AKIS' beskrivelse som indarbejdet i de strategiske planer.
- (293) Rådgivningen skal være knyttet til mindst en af de specifikke målsætninger, der er fastsat i artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2021/2115, og skal vedrøre mindst en af følgende:
- (a) forpligtelser, der følger af lovgivningsbestemte forvaltningskrav og GLM-normer, der er fastsat i afsnit III, kapitel I, afdeling 2, i forordning (EU) 2021/2115
  - (b) landbrugsmetoder, der er til gavn for klimaet og miljøet, som omhandlet i artikel 31 i forordning (EU) 2021/2115 og bevarelse af landbrugsområdet, jf. artikel 4, stk. 2, litra b), i forordning (EU) 2021/2115

- (c) de krav, der er fastsat af medlemsstaterne til gennemførelse af direktiv 2000/60/EF, direktiv 92/43/EØF, direktiv 2009/147/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF⁵⁸, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2284⁵⁹, forordning (EU) 2016/2031, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429⁶⁰, artikel 55 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009⁶¹ og direktiv 2009/128/EF
  - (d) landbrugsmetoder, der forebygger udvikling af antimikrobiel resistens som omhandlet i Kommissionens meddelelse "En europæisk One Health-handlingsplan mod antimikrobiel resistens"⁶²
  - (e) risikoforebyggelse og -styring
  - (f) foranstaltninger til modernisering, forbedring af konkurrenceevne, sektorintegration, innovation og markedsorientering samt fremme af iværksætter
  - (g) digitale teknologier i landbruget som omhandlet i artikel 114, litra b), i forordning (EU) 2021/2115
  - (h) bæredygtig næringsstofforvaltning, herunder senest fra og med 2024 anvendelsen af det bedriftsbæredygtighedsinstrument, der er omhandlet i artikel 15, stk. 4, litra g), i forordning (EU) 2021/2115
  - (i) ansættelsesvilkår og arbejdsgiverforpligtelser samt sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og social bistand i landbrugssamfund
  - (j) bæredygtig produktion af foder, foderbedømmelse med hensyn til næringsindhold og foderværdi, dokumentation, planlægning og kontrol af fodringen af husdyr på grundlag af behov.
- (294) Støtten skal ydes i form af subsidierede tjenester.
- (295) De virksomheder eller organisationer, som udvælges til at yde konsulentbistand, skal have passende ressourcer i form af regelmæssigt uddannet og kvalificeret personale, rådgivningsmæssig erfaring og pålidelighed med hensyn til de områder, de rådgiver inden for.
- (296) Medlemsstaterne skal sikre, at rådgivningen er upartisk, og at rådgivningsudbyderen ikke er involveret i interessekonflikter.
- (297) Hvor det er berettiget og hensigtsmæssigt, kan rådgivningen delvis ydes i grupper under hensyntagen den enkelte rådgivningsmodtagers situationen.

Støttebeløb

⁵⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF af 21. maj 2008 om luftkvaliteten og renere luft i Europa (EUT L 152 af 11.6.2008, s. 1).

⁵⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2284 af 14. december 2016 om nedbringelse af nationale emissioner af visse luftforurenende stoffer, om ændring af direktiv 2003/35/EF og om ophævelse af direktiv 2001/81/EF (EUT L 344 af 17.12.2016, s. 1).

⁶⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed ("dyresundhedsloven") (EUT L 84 af 31.3.2016, s. 1).

⁶¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ophævelse af Rådets direktiv 79/117/EØF og 91/414/EØF (EUT L 309 af 24.11.2009, s. 1).

⁶² Meddelelse fra Kommissionen: "En europæisk One Health-handlingsplan mod antimikrobiel resistens" (COM(2017) 339 final).

- (298) Støtteintensiteten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (299) Støtten må inden for en periode på tre år ikke overstige:
  - (a) 25 000 EUR pr. virksomhed, der beskæftiger sig med primær landbrugsproduktion
  - (b) 200 000 EUR pr. virksomhed, der beskæftiger sig med forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter.

1.1.10.3 Støtte til vikarordninger i landbruget

- (300) Kommissionen vil anse støtte til vikarordninger i landbruget for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder de generelle betingelser for støtte til teknisk bistand i punkt (279), (280) og (281) samt betingelserne i nærværende afsnit.
- (301) Støtten skal ydes i form af subsidierede tjenester.

Støtteberettigede omkostninger

- (302) Støtten dækker de faktiske udgifter til afløsere for landbrugeren, en fysisk person, som er medlem af landbrugshusholdningen, eller en landbrugsmedhjælper under sygdom, herunder børns sygdom eller alvorlig sygdom hos samleveren, som kræver konstant pleje, såvel som ferie, barsels- og forældreorlov, tvungen militærtjeneste samt ved dødsfald eller de udgifter, der er beskrevet i punkt(286), litra c).
- (303) Den samlede varighed af vikariatene skal være begrænset til tre måneder om året pr. støttemodtager, dog med undtagelse af vikariat ved barsels- og forældreorlov eller ved tvungen militærtjeneste. Ved barsels- og forældreorlov skal vikariatets varighed være begrænset til seks måneder i hvert tilfælde. I behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen dog godkende en forlængelse af disse tre- og seks måneders perioder. Ved tvungen militærtjeneste skal vikariatets varighed være begrænset til militærtjenestens varighed.

Støtteintensitet

- (304) Støtteintensiteten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

1.1.11. Støtte til samarbejde i landbrugssektoren

- (305) Kommissionen vil anse støtte til samarbejde i landbrugssektoren for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (306) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for hele landbrugssektoren som defineret i punkt (33), nr. 9).
- (307) Støtten efter dette afsnit må ikke ydes til samarbejde, som udelukkende involverer forskningsorganer.
- (308) Der må kun ydes støtte til fremme af samarbejde, som bidrager til at opfylde en eller flere af målsætningerne i artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2021/2115.

- (309) Støtten skal ydes til at fremme følgende former for samarbejde mellem mindst to enheder, uanset om disse er aktive i landbrugssektoren eller ej, idet samarbejdet dog hovedsagelig skal komme landbrugssektoren til gode:
- (a) samarbejde mellem forskellige virksomheder i landbrugssektoren og fødevarekæder samt andre aktører, der er aktive i landbrugssektoren, herunder producentsammenslutninger, kooperativer og brancheorganisationer, som bidrager til at virkeliggøre målene og prioriteterne under landdistriktspolitikken
  - (b) oprettelse af klynger og netværk
  - (c) generationsskifte, navnlig med henblik på generationsskifte på bedriftsniveau (der må kun ydes støtte til landbrugere, der har nået pensionsalderen, eller landbrugere, der når pensionsalderen inden operationens udløb, som fastsat af den pågældende medlemsstat i henhold til dens nationale lovgivning).
- (310) Støtten må ydes til samarbejde om bl.a. følgende aktiviteter:
- (a) pilotprojekter
  - (b) udvikling af nye produkter, metoder, processer og teknologier i landbrugssektoren og fødevaresektoren, for så vidt der er tale om landbrugsprodukter
  - (c) samarbejde mellem små aktører i landbrugssektoren om tilrettelæggelse af fælles arbejdsprocesser, deling af faciliteter og ressourcer
  - (d) horisontalt og vertikalt samarbejde mellem aktører i forsyningskæden om etablering af korte forsyningskæder og lokale markeder
  - (e) fremstød i en lokal sammenhæng i forbindelse med udviklingen af korte forsyningskæder og lokale markeder
  - (f) kollektiv indsats med henblik på afbødning af eller tilpasning til klimaforandringer
  - (g) koordinerede tilgange til miljøprojekter og aktuel miljøpraksis, herunder effektiv vandforvaltning, brug af vedvarende energi⁶³ og bevarelse af landbrugslandskaber
  - (h) horisontalt og vertikalt samarbejde mellem aktører i forsyningskæden om bæredygtig produktion af biomasse til brug i fødevareproduktionen, hvis resultatet er et landbrugsprodukt, samt energi til eget forbrug
  - (i) gennemførelse af andre lokale udviklingsstrategier end dem, der er omhandlet i artikel 32 i forordning (EU) 2021/1060, navnlig når de gennemføres af andre sammenslutninger af offentlige og private partnere end dem, der er omhandlet i artikel 31, stk. 2, litra b), i forordning (EU) 2021/1060
  - (j) andre former for samarbejde.
- (311) Der kan kun ydes støtte til nye former for samarbejde, herunder eksisterende samarbejdsformer, hvis der indledes en ny aktivitet.
- (312) Støtte til etablering og udvikling af korte forsyningskæder efter punkt (311), litra d) og e), må kun ydes til forsyningskæder med højst ét mellemlid mellem landbruger og kunde.
- (313) Det samarbejde, der skal gennemføres, skal overholde de relevante regler og krav som fastsat i det relevante afsnit om investeringsstøtte.

---

⁶³ Herunder samarbejde om produktion af energi fra vedvarende energikilder eller produktion af biobrændstoffer på bedrifter, forudsat at betingelserne i del II, afsnit 1.1.1.1, er opfyldt.

Støtteberettigede omkostninger

- (314) Der kan ydes støtte til følgende støtteberettigede omkostninger, i det omfang der er tale om landbrugsaktiviteter:
- (a) omkostningerne til undersøgelser af det pågældende område, gennemførlighedsundersøgelser og udarbejdelse af en forretningsplan eller anden lokal udviklingsstrategi end den, der er omhandlet i artikel 32 i forordning (EU) 2021/1060
  - (b) driftsomkostningerne ved samarbejdet, såsom aflønning af en koordinator
  - (c) omkostningerne ved de operationer, der skal gennemføres
  - (d) omkostningerne ved fremstødsaktiviteter.
- (315) Støtten må ydes i højst syv år. I behørigt begrundede tilfælde kan der ydes støtte i en længere periode for så vidt angår de aktiviteter, der er omhandlet i punkt (311), litra i), og kollektive miljø- og klimaaktioner med henblik på at nå de specifikke miljø- og klimarelaterede målsætninger i artikel 6, stk. 1, litra d), e) og f), i forordning (EU) 2021/2115.

Støtteintensitet

- (316) Støtteintensiteten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (317) Ved de i punkt (314), litra c), omhandlede operationer, som består af investeringer, skal støtten være begrænset til den maksimale støtteintensitet for investeringsstøtte som fastsat i det relevante afsnit om investeringsstøtte.

1.2. Risiko- og krisestyring

- (318) Statsstøtte kan være en hensigtsmæssig form for støtte i forbindelse med visse typer risici i landbrugssektoren, da landbruget som helhed er særligt udsat for risici og kriser. Der er dog forskel på virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion, og virksomheder, som beskæftiger sig med forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter, og som normalt har bedre muligheder for at gardere sig mod risici. Visse af de former for støtte, der er omhandlet i dette kapitel, vil derfor kun kunne ydes til primærproducenter.
- (319) Når der ydes statsstøtte til aktiviteter, som er berørt af risici og kriser, vil Kommissionen tage hensyn til nødvendigheden af at undgå uforholdsmæssige konkurrencefordrejninger ved at kræve et minimumsbidrag fra producenterne til dækning af tab eller omkostninger ved støtteforanstaltningerne eller andre hensigtsmæssige foranstaltninger for at mindske risikoen for fordrejning af konkurrencen og sikre, at statsstøtten står i rimeligt forhold til de lidte tab. I sin vurdering vil Kommissionen tage hensyn til støttemodtagerens pligt til at træffe passende forebyggende foranstaltninger for at minimere det samlede støttebeløb.

1.2.1. Støtte til kompensation for skader på landbrugsproduktionen eller produktionsmidlerne i landbruget og til forebyggelse af skader

1.2.1.1 Støtte til at råde bod på skader forårsaget af naturkatastrofer eller andre usædvanlige begivenheder

- (320) Kommissionen vil anse støtte til at råde bod på skader forårsaget af naturkatastrofer eller andre usædvanlige begivenheder for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 2, litra b), hvis den opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (321) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for hele landbrugssektoren som defineret i punkt (33), nr. 9).
- (322) Eftersom der er tale om undtagelser fra det generelle forbud mod statsstøtte i det indre marked i traktatens artikel 107, stk. 1, har Kommissionen altid fulgt den praksis, at begreberne "naturkatastrofe" og "usædvanlig begivenhed" i artikel 107, stk. 2, litra b), skal fortolkes snævert. Dette er blevet stadfæstet af EU-Domstolen⁶⁴.
- (323) Kommissionen har hidtil accepteret, at jordskælv, laviner, jordskred og oversvømmelser kan betragtes som naturkatastrofer. Kommissionen tager desuden hensyn til moderniseringen af statsstøttereglerne, som giver mulighed for også at gruppefritage følgende kategorier af naturkatastrofebegivenheder: tornadoer, orkaner, vulkanudbrud og naturligt opståede ukontrollable brande. Som usædvanlige begivenheder har Kommissionen tidligere accepteret krig, interne uroligheder og strejker samt, med et vist forbehold og afhængigt af deres omfang, alvorlige atom- eller industriulykker og brande, der forårsager udbredte tab⁶⁵. Kommissionen vil fortsat vurdere planer om at yde statsstøtte efter traktatens artikel 107, stk. 2, litra b), fra sag til sag og under hensyntagen til sin hidtidige praksis på dette område.
- (324) Støtte, der ydes i henhold til bestemmelserne i dette afsnit, skal opfylde samtlige følgende betingelser:
  - (a) den indtrufne begivenhed skal være officielt anerkendt af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat som en naturkatastrofe eller en usædvanlig begivenhed
  - (b) der skal bestå en direkte årsagsforbindelse mellem naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed og den skade, som virksomheden har lidt.
- (325) Medlemsstaterne kan, hvor det er hensigtsmæssigt, på forhånd fastsætte kriterier for, hvornår en sådan officiel anerkendelse efter punkt (325), litra a), anses for givet.
- (326) Støtten skal udbetales direkte til den pågældende virksomhed eller til en producentsammenslutning eller -organisation, som virksomheden er medlem af. Hvis støtten udbetales til en producentsammenslutning eller -organisation, må støttebeløbet ikke overstige det støttebeløb, virksomheden er berettiget til.
- (327) Støtteordningerne skal være indført senest tre år efter, at begivenheden fandt sted, og støtten skal være udbetalt senest fire år efter, at begivenheden fandt sted. Ved konkrete naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder vil Kommissionen i

⁶⁴ Jf. dom af 11. november 2004, Spanien mod Kommissionen, C-73/03, EU:C:2004:711, præmis 37, og dom af 23. februar 2006, Atzeni m.fl., forenede sager C-346/03 og C-529/03, EU:C:2006:130, præmis 79.

⁶⁵ Kommissionen har derimod ikke skønnet, at brand i en enkelt forarbejdningsvirksomhed, som var dækket af en almindelig kommerciel forsikring, udgjorde en usædvanlig begivenhed. Som hovedregel accepterer Kommissionen ikke, at udbrud af dyresygdomme eller skadedyrangreb kan betragtes som naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder. I et enkelt tilfælde anerkendte Kommissionen dog et meget omfattende udbrud af en helt ny dyresygdom som en usædvanlig begivenhed.

behørigt begrundede tilfælde godkende særskilt anmeldt støtte, der fraviger denne regel, f.eks. når det er begrundet i begivenhedens art og/eller omfang eller det forhold, at skaden først har manifesteret sig senere eller fortsat manifesterer sig.

- (328) For at muliggøre hurtig krisestyring vil Kommissionen godkende på forhånd indførte rammestøtteordninger, der tager sigte på at yde kompensation for skader forårsaget af jordskælv, laviner, jordskred og oversvømmelser samt tornadoer, orkaner, vulkanudbrud og naturligt opståede ukontrollable brande, forudsat at betingelserne for ydelse af støtte i tilfælde af sådanne naturkatastrofer er klart fastlagt⁶⁶. Ved forhåndsordninger skal medlemsstaterne opfylde de i punkt (651) fastsatte indberetningsforpligtelser.
- (329) Støtte ydet til kompensation for skader forårsaget af andre typer naturkatastrofer end de i punkt (324) nævnte og skader forårsaget af usædvanlige begivenheder skal anmeldes individuelt til Kommissionen.

Støtteberettigede omkostninger

- (330) De støtteberettigede omkostninger er omkostningerne ved den skade, der er lidt som en direkte følge af naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed ifølge en vurdering foretaget af en offentlig myndighed, en af den støtteydende myndighed anerkendt uafhængig ekspert eller et forsikringsselskab.
- (331) Skaden kan omfatte følgende:
- (a) materiel skade på aktiver såsom bygninger, udstyr, maskiner, lagre og produktionsmidler
  - (b) indkomsttab som følge af, at landbrugsproduktionen og landbrugsproduktionsmidlerne er blevet helt eller delvis ødelagt.
- (332) Skaden skal beregnes for hver individuel støttemodtager.
- (333) Beregningen af den materielle skade baseres på reparationsomkostningerne ved det berørte aktiv eller dets økonomiske værdi, før naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed indtraf. Det opgjorte beløb kan ikke overstige reparationsomkostningerne eller den reduktion af aktivernes markedsværdi, som naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed har forårsaget, dvs. forskellen mellem aktivets værdi umiddelbart før og efter naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed.
- (334) Indkomsttabet beregnes ved at fratrække:
- (a) det resultat, der fremkommer ved at multiplicere den producerede produktmængde i året med naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed eller i hvert efterfølgende år påvirket af ødelæggelsen af alle eller nogle af produktionsmidlerne, med den gennemsnitlige salgspris, der er opnået i dette år fra
  - (b) det resultat, der fremkommer ved at multiplicere den gennemsnitlige årligt producerede mængde i treårsperioden forud for naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed eller et treårsgennemsnit baseret på femårsperioden forud for naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed, idet det bedste og det dårligste år ikke medregnes, med den gennemsnitlige salgspris, der blev opnået.

---

⁶⁶ Kommissionens afgørelser i statsstøttesag N 274b/2010, N 274a/2010, SA.33605, SA.33628, SA.36787.

- (335) Dette skadesbeløb kan forhøjes med andre udgifter, som støttemodtageren har haft som følge af naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed, og skal reduceres med eventuelle udgifter, som støttemodtageren ikke har haft som følge af naturkatastrofen eller den usædvanlige begivenhed, men ellers skulle have afholdt.
- (336) Der kan benyttes indekser til beregning af støttemodtagerens årlige landbrugsproduktion, forudsat at beregningsmetoden åbner mulighed for at bestemme støttemodtagerens faktiske tab i det givne år.
- (337) Kommissionen kan acceptere andre metoder for beregning af skader, forudsat at der er sikkerhed for, at de er repræsentative og ikke baseret på unormalt høje produktionsmængder og ikke fører til overkompensering af nogen støttemodtager. Opgørelsen af skaden kan også skræddersys efter de enkelte produkttypers særlige karakteristika ved at anvende enten:
- (a) biologiske indekser (mængden af tabt biomasse) eller tilsvarende indekser for tab af udbytte, der er fastlagt på bedriftsniveau, lokalt, regionalt eller nationalt plan, eller
  - (b) vejrindekser (nedbørsmængde, temperatur osv.) fastlagt på lokalt, regionalt eller nationalt plan.

Støtteintensitet

- (338) Støtten må sammen med modtagne betalinger til kompensation for skaden, herunder forsikringsydelse, ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

1.2.1.2 Støtte til kompensation for skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe

- (339) Kommissionen vil anse støtte til kompensation for skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (340) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for støtte til kompensation for skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, som defineret i punkt (33), nr. 3). Bestemmelserne i dette afsnit gælder kun for virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion.
- (341) Støtte, der ydes i henhold til bestemmelserne i dette afsnit, skal opfylde samtlige følgende betingelser:
- (a) den indtrufne begivenhed skal være officielt anerkendt af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat som ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe
  - (b) der skal være en direkte årsagssammenhæng mellem de ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, og den skade, som virksomheden har lidt.
- (342) Medlemsstaterne kan, hvor det er hensigtsmæssigt, på forhånd fastsætte kriterier for, hvornår en sådan officiel anerkendelse efter punkt (342), litra a), anses for givet.
- (343) Ved sådanne forhåndsordninger skal medlemsstaterne opfylde de i punkt (651) fastsatte indberetningsforpligtelser.

- (344) Støtten skal udbetales direkte til den pågældende virksomhed eller til en producentsammenslutning eller -organisation, som virksomheden er medlem af. Hvis støtten udbetales til en producentsammenslutning eller -organisation, må støttebeløbet ikke overstige det støttebeløb, virksomheden er berettiget til.
- (345) Støtteordningerne skal være indført senest tre år efter den dato, hvor de ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, indtraf. Støtten skal være udbetalt senest fire år efter denne dato.

Støtteberettigede omkostninger

- (346) De støtteberettigede omkostninger er omkostningerne ved den skade, der er lidt som en direkte følge af de ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, ifølge en vurdering foretaget af en offentlig myndighed, en af den støtteydende myndighed anerkendt uafhængig ekspert eller et forsikringsselskab.
- (347) Denne skade kan omfatte følgende:
  - (a) materiel skade på aktiver såsom bygninger, udstyr og maskiner, lagre og produktionsmidler
  - (b) indkomsttab som følge af, at landbrugsproduktionen og landbrugsproduktionsmidlerne er blevet helt eller delvis ødelagt.
- (348) Beregningen af skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, skal foretages for den enkelte støttemodtager.
- (349) Beregningen af materielle skader skal baseres på reparationsomkostningerne ved det berørte aktiv eller dets økonomiske værdi, før de ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, indtraf. Det opgjorte beløb må ikke overstige reparationsomkostningerne eller den reduktion af aktivernes markedsværdi, som de ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, har forårsaget, dvs. forskellen mellem aktivets værdi umiddelbart før og efter de ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, indtraf.
- (350) Hvis en støttemodtagers indkomsttab efter punkt (348), litra b), beregnes på afgrøde- eller besætningsniveau, må der alene tages hensyn til den materielle skade på afgrøderne eller besætningen.
- (351) Indkomsttabet kan beregnes enten på basis af bedriftens årlige produktion eller på afgrøde- eller besætningsniveau ved at fratrække:
  - (a) det resultat, der fremkommer ved at multiplicere den producerede produktmængde i året med de ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, eller i hvert efterfølgende år påvirket af ødelæggelsen af alle eller nogle af produktionsmidlerne, med den gennemsnitlige salgspris, der er opnået i dette år fra
  - (b) det resultat, der fremkommer ved at multiplicere den gennemsnitlige årligt producerede mængde i den foregående treårsperiode eller et treårsgennemsnit baseret på femårsperioden forud for de ugunstige vejrforhold, som kan sidestilles med en naturkatastrofe, idet det bedste og det dårligste år ikke medregnes, med den gennemsnitlige salgspris, der blev opnået.
- (352) Det beregnede indkomsttab kan forhøjes med andre udgifter, som støttemodtageren har haft som følge af de ugunstige vejrforhold, som kan sidestilles med en naturkatastrofe. Dette beløb skal reduceres med enhver udgift, som støttemodtageren

- ikke har afholdt på grund af de ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, men ellers skulle have afholdt
- (353) Der kan benyttes indekser til beregning af støttemodtagerens årlige landbrugsproduktion, forudsat at beregningsmetoden åbner mulighed for at bestemme støttemodtagerens faktiske tab i det givne år.
- (355) Hvis en SMV blev etableret mindre end tre år, før de ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, indtraf, skal henvisningen til tre- eller femårsperioderne i punkt (352), litra b), forstås således, at der tages udgangspunkt i den omsætning eller den mængde, der er opnået henholdsvis produceret af en gennemsnitlig virksomhed af samme størrelse som ansøgeren (dvs. en mikrovirksomhed eller en lille eller mellemstor virksomhed) i den nationale eller regionale sektor, der er berørt af de ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe.
- (354) Kommissionen kan acceptere andre metoder for beregning af skader, forudsat at der er sikkerhed for, at de er repræsentative og ikke baseret på unormalt høje produktionsmængder og ikke fører til overkompensering af nogen støttemodtager. Opgørelsen af skaden kan også skræddersys efter de enkelte produkttypers særlige karakteristika ved at anvende enten:
- (a) biologiske indekser (mængden af tabt biomasse) eller tilsvarende indekser for tab af udbytte, der er fastlagt på bedriftsniveau, lokalt, regionalt eller nationalt plan, eller
  - (b) vejrindekser (nedbørsmængde, temperatur osv.) fastlagt på lokalt, regionalt eller nationalt plan.

Støtteintensitet

- (355) Støtten må sammen med alle andre betalinger til kompensation for skaden, herunder betalinger modtaget under andre nationale foranstaltninger eller EU-foranstaltninger eller forsikringer til dækning af den skade, hvortil støtten ydes, ikke overstige 80 % af de støtteberettigede omkostninger. Støtteintensiteten kan forhøjes op til 90 % i områder med naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger.
- (356) Det støttebeløb, der ydes i henhold til bestemmelserne i dette afsnit, skal nedsættes med mindst 50 %, hvis den ydes til støttemodtagere, der ikke har tegnet en forsikring eller ikke har betalt finansielle bidrag til gensidige fonde godkendt af medlemsstaten, som dækker mindst 50 % af deres gennemsnitlige årlige produktion eller produktionsbestemte indkomst og de statistisk set hyppigst forekommende vejrrisici i den pågældende medlemsstat eller region, hvor der er adgang til at tegne forsikring. Denne regel kan kun fraviges, hvis medlemsstaten kan fremlægge overbevisende dokumentation for, at det trods alle rimelige bestræbelser ikke var muligt til en overkommelig pris at tegne en forsikring mod de statistisk set hyppigst forekommende klimatiske risici i den pågældende medlemsstat eller region på det tidspunkt, hvor skaden indtraf.

1.2.1.3 Støtte til dækning af omkostningerne ved forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af dyresygdomme, planteskadegørere og invasive ikkehjemmehørende arter samt støtte til at råde bod på skader forårsaget af dyresygdomme, planteskadegørere og invasive ikkehjemmehørende arter

- (357) Kommissionen vil anse støtte, der ydes til dækning af omkostningerne ved forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af dyresygdomme, planteskadegørere og invasive ikkehjemmehørende arter samt støtte til at råde bod på skader forårsaget af dyresygdomme, planteskadegørere og invasive ikkehjemmehørende arter for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og med betingelserne i nærværende afsnit.
- (358) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion.
- (359) Der kan kun ydes støtte, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:
- (a) i forbindelse med dyresygdomme, planteskadegørere og invasive ikkehjemmehørende arter, for hvilke der er fastsat EU-bestemmelser eller nationale forskrifter, det være sig i form af love eller administrative bestemmelser
  - (b) disse EU-bestemmelser eller nationale forskrifter vedrører en af følgende:
    - i) et offentligt program for forebyggelse, bekæmpelse eller udryddelse af den pågældende sygdom eller planteskadegører på EU-plan, nationalt plan eller regionalt plan
    - ii) nødforanstaltninger iværksat ved offentligt påbud
    - iii) foranstaltninger til udryddelse eller inddæmning af en planteskadegører, der gennemføres i henhold til artikel 17 og 18, artikel 28, stk. 1 og 2, artikel 29, stk. 1 og 2, artikel 30, stk. 1, og artikel 33, stk. 1, i forordning (EU) 2016/2031
    - iv) foranstaltninger til udryddelse eller indeslutning af invasive ikkehjemmehørende arter, der gennemføres i henhold til forordning (EU) nr. 1143/2014.
- (360) De i punkt (361), litra b), omhandlede programmer eller foranstaltninger skal indeholde en beskrivelse af de pågældende forebyggelses-, bekæmpelses- eller udryddelsesforanstaltninger.
- (361) Støtten må ikke ydes til foranstaltninger, for hvilke det i EU-lovgivningen er fastsat, at omkostningerne ved sådanne foranstaltninger skal bæres af støttemodtageren, medmindre omkostningerne ved sådanne foranstaltninger helt dækkes af obligatoriske afgifter, som påhviler støttemodtagerne.
- (362) Støtten skal udbetales direkte til den pågældende virksomhed eller til en producentsammenslutning eller -organisation, som virksomheden er medlem af. Hvis støtten udbetales til en producentsammenslutning eller -organisation, må støttebeløbet ikke overstige det støttebeløb, virksomheden er berettiget til.
- (363) Der må ikke ydes individuel støtte, hvis det er godtgjort, at støttemodtageren med forsætlige eller uagtsomme handlinger var skyld i sygdommen eller angrebet af planteskadegørere eller af invasive ikkehjemmehørende arter.
- (364) For så vidt angår dyresygdomme må der ydes støtte i forbindelse med dyresygdomme, som er opført på listen over dyresygdomme i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) 2016/429, på listen i bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/690⁶⁷, eller på listen over dyresygdomme i Verdensorganisationen for Dyresundheds sundhedskodeks for terrestriske dyr.

---

⁶⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/690 af 28. april 2021 om oprettelse af et program for det indre marked, virksomheders, herunder små og mellemstore virksomheders, konkurrenceevne, plante-, dyre-, fødevarer- og foderområdet og europæiske statistikker (programmet for det indre marked) og om

- (365) Der kan også ydes støtte til nye sygdomme, som opfylder kriterierne i artikel 6, stk. 2, i forordning (EU) 2016/429.
- (366) Støtteordningerne skal være indført senest tre år efter, at de omkostninger eller det tab, som dyresygdommen eller planteskadegørerne eller de invasive ikkehjemmehørende arter har forårsaget, opstod. Støtten skal være udbetalt senest fire år efter denne dato. Disse betingelser gælder ikke for omkostningerne i punkt (370).
- (367) Ved forhåndsordninger skal medlemsstaterne opfylde de i punkt (651) fastsatte indberetningsforpligtelser.

Støtteberettigede omkostninger

- (368) Ved støtte til forebyggende foranstaltninger er følgende omkostninger støtteberettigede:
- (a) udgifter til biosikring, herunder til forebyggelse af invasive ikkehjemmehørende arter
  - (b) udgifter til sundhedskontrol
  - (c) udgifter til analyser, herunder in vitro-diagnostik
  - (d) udgifter til prøver og andre undersøgelser, herunder TSE- og BSE-test
  - (e) udgifter til indkøb, opbevaring, distribution og administration af vacciner, medicin, dyrebehandlingspræparater og plantebeskyttelsesmidler samt biocidholdige produkter
  - (f) udgifter til forebyggende slagtning eller aflivning af dyr eller destruktion af animalske produkter og afgrøder
  - (g) udgifter til rengøring og desinfektion af samt skadedyrsbekæmpelse på bedrifter og udstyr på grundlag af patogenets eller vektorens epidemiologi og egenskaber.
- (369) Ved støtte til bekæmpelses- og udryddelsesforanstaltninger er følgende omkostninger støtteberettigede:
- (a) udgifter til prøver og andre undersøgelser, herunder TSE- og BSE-test
  - (b) udgifter til indkøb, opbevaring, anvendelse og distribution af vacciner, medicin, dyrebehandlingsmidler og plantebeskyttelsesmidler
  - (c) udgifter til slagtning eller aflivning og destruktion af dyr samt destruktion af produkter knyttet hertil, eller destruktion af afgrøder, herunder de, der dør eller destrueres som følge af vaccinationer eller andre foranstaltninger iværksat efter påbud fra medlemsstatens kompetente myndighed, samt rengøring, desinficering og skadedyrsbekæmpelse af bedrift og udstyr
  - (d) udgifter til køb, opbevaring, administration og distribution af plantebeskyttelsesmidler til at håndtere invasive ikkehjemmehørende plantearter
  - (e) udgifter til køb, opbevaring, udrulning og distribution af fælder eller andet udstyr til at håndtere invasive ikkehjemmehørende dyrearter
- (370) Støtte til dækning af de i punkt (370) og (371) omhandlede støtteberettigede omkostninger skal ydes i form af subsidierede tjenester og udbetales til den, der udfører forebyggelses- bekæmpelses- og udryddelsesforanstaltningen; dette gælder

---

ophævelse af forordning (EU) nr. 99/2013, (EU) nr. 1287/2013, (EU) nr. 254/2014 og (EU) nr. 652/2014 (EUT L 153 af 3.5.2021, s. 1).

- dog ikke for de støtteberettigede omkostninger, der er nævnt i punkt (370), litra e), og punkt (371), litra b), samt de støtteberettigede omkostninger, der er nævnt i punkt (370), litra f), og punkt (371), litra c), i relation til planteskadegørere samt rengøring og desinficering af bedrift og udstyr. I behørigt begrundede tilfælde og ved fremlæggelse af bevis for de afholdte udgifter for den støtteydende myndighed kan støtte til dækning af andre end de i punkt (370) og (371) omhandlede udgifter udbetales direkte til en støttemodtager som godtgørelse for faktisk afholdte udgifter.
- (371) Ved støtte til at råde bod på skader forårsaget af dyresygdomme, planteskadegørere eller invasive ikkehjemmehørende arter skal compensationen kun beregnes i forhold til:
- (a) markedsværdien af de dyr, der er slagtet eller aflivet eller døde, eller de animalske produkter eller planter, der er destrueret:
    - i) som følge af dyresygdommen, planteskadegøreren eller de invasive ikkehjemmehørende arter
    - ii) som led i et offentligt program eller en offentlig foranstaltning, jf. punkt (361), litra b)
  - (b) indkomsttabet som følge af karantæneforpligtelser, vanskeligheder i forbindelse med genopretning af besætningen eller genbeplantning eller obligatorisk vekseldrift påbudt som led i et offentligt program eller en offentlig foranstaltning efter punkt (361), litra b).
- (372) Dette beløb skal reduceres med:
- (a) eventuelle omkostninger, som ikke direkte skyldes dyresygdommen, planteskadegøreren eller invasive ikkehjemmehørende arter, og som støttemodtageren ellers ville have haft
  - (b) eventuelle indtægter fra salg af produkter knyttet til de dyr, der er blevet slagtet eller aflivet, og de afgrøder, der er blevet destrueret, af forebyggelses- eller udryddelseshensyn efter påbud fra medlemsstatens kompetente myndigheder.
- (373) Den i punkt (373), litra a), omhandlede markedsværdi skal opgøres på grundlag af dyrenes, produkternes og afgrødernes værdi, umiddelbart før enhver mistanke om dyresygdommen eller planteskadegøreren eller angrebet af invasive ikkehjemmehørende arter opstod eller blev bekræftet.
- (374) Støttebeløbet efter punkt (373) skal være begrænset til de omkostninger og den skade, der er forårsaget af dyresygdommen, planteskadegøreren eller angrebet af invasive ikkehjemmehørende arter, for hvilken medlemsstatens kompetente myndighed har gjort en af følgende:
- (a) officielt har anerkendt et udbrud af en dyresygdom eller
  - (b) officielt har anerkendt tilstedeværelsen af planteskadegørere eller invasive ikkehjemmehørende arter.
- (375) I ekstraordinære, behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen acceptere støtte til omkostninger ved iværksættelse af andre nødvendige foranstaltninger end de i dette afsnit omhandlede.

Støtteintensitet

- (376) Støtten må sammen med ethvert andet beløb modtaget af støttemodtageren, herunder betalinger fra andre nationale eller EU-ordninger eller forsikringspolicer eller gensidige fonde til de samme støtteberettigede omkostninger ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

1.2.1.4 Støtte til døde dyr

- (377) Kommissionen vil anse støtte til døde dyr for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (378) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion.
- (379) Støtten skal være betinget af, at der foreligger et sammenhængende overvågningsprogram for sikker bortskaffelse af alle døde dyr i medlemsstaten.

Støtteintensitet

- (380) For nedennævnte støtteberettigede omkostninger gælder følgende støtteintensiteter:
  - (a) støtte på op til 100 % af udgifterne til bortskaffelse af døde dyr og på op til 75 % af udgifterne til destruktion af sådanne døde dyr; støtte til dækning af udgifterne til forsikringer, der dækker omkostningerne ved bortskaffelse og destruktion af døde dyr, kan ydes efter bestemmelserne i afsnit 1.2.1.6
  - (b) støtte på op til 100 % af udgifterne til bortskaffelse og destruktion af døde dyr, når støtten finansieres via gebyrer eller via obligatoriske bidrag til finansiering af destruktion af de døde dyr, forudsat at disse gebyrer eller bidrag er begrænset til og direkte pålagt kødsektoren
  - (c) støtte på op til 100 % til udgifterne til bortskaffelse og destruktion af døde dyr, hvis der er en forpligtelse til at foretage TSE-tester på de pågældende døde dyr eller i tilfælde af udbrud af en dyresygdom, jf. punkt (366).
- (381) Støtten skal ydes i form af subsidierede tjenester, undtagen hvis den støttemodtagende husdyravler også optræder som tjenesteudbyder.
- (382) For at lette administrationen af denne støtte kan den udbetales til erhvervsdrivende eller organisationer, der opfylder alle følgende betingelser:
  - (a) de er aktive i et efterfølgende led i forhold til de virksomheder, som beskæftiger sig med husdyrbrug, og
  - (b) de leverer tjenesteydelserne i tilknytning til bortskaffelsen og destruktionen af de døde dyr.
- (383) Med hensyn til døde dyr og slagteriaffald vil Kommissionen ikke godkende støtte til døde dyr til erhvervsdrivende, der beskæftiger sig med forarbejdning af landbrugsprodukter og afsætning af landbrugsprodukter, eller støtte til omkostningerne ved bortskaffelse af slagteriaffald. Statsstøtte til investeringer i forbindelse med bortskaffelse af slagteriaffald vil blive behandlet efter de relevante regler for investeringsstøtte.

1.2.1.5 Støtte til kompensation for skader forvoldt af beskyttede dyr

- (384) Skader på udstyr, infrastruktur, dyr og planter, som forvoldes af beskyttede dyr, er et tiltagende problem. Effekten af EU's bevarelsespolitik beror bl.a. på en effektiv håndtering af konflikter mellem beskyttede dyr og landbrugere. Under overholdelse af proportionalitetsprincippet vil Kommissionen derfor anse støtte til kompensation for skader forvoldt af beskyttede dyr for at være forenelig med det indre marked efter

- traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (385) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion.
  - (386) For at mindske risikoen for konkurrencefordrejninger og skabe et incitament til at minimere risikoen skal støttemodtageren yde et vist minimumsbidrag. Dette bidrag skal bestå i rimelige forebyggende foranstaltninger, som f.eks. sikkerhedshegn, hvor det er muligt, eller hyrdehunde, der står i rimeligt forhold til risikoen for skader forvoldt af beskyttede dyr i det pågældende område. Dette punkt finder ikke anvendelse på et beskyttet dyrs første angreb i et givet område. Hvis der ikke er mulighed for nogen forebyggende foranstaltninger, skal medlemsstaten som betingelse for, at støtten kan anses for at være forenelig, dokumentere, at det ikke er muligt at træffe forebyggende foranstaltninger.
  - (387) Medlemsstaten skal godtgøre, at der består en direkte årsagsforbindelse mellem den lidte skade og det beskyttede dyrs adfærd.
  - (388) Støtten skal udbetales direkte til den berørte virksomhed eller til en producentsammenslutning eller -organisation, som virksomheden er medlem af. Hvis støtten udbetales til en producentsammenslutning eller -organisation, må støttebeløbet ikke overstige det støttebeløb, virksomheden er berettiget til.
  - (389) Støtteordningen skal være indført senest tre år efter den skadevoldende begivenhed. Støtten skal være udbetalt senest fire år efter denne dato.

Støtteberettigede omkostninger

- (390) De støtteberettigede omkostninger er de omkostninger, der er en direkte følge af den skadevoldende begivenhed, ifølge en vurdering foretaget af en offentlig myndighed, en af den støtteydende myndighed anerkendt uafhængig ekspert eller et forsikringsselskab.
- (391) De støtteberettigede omkostninger kan omfatte:
  - (a) ved skader i form af dræbte dyr eller ødelagte afgrøder: de støtteberettigede omkostninger baseres på markedsværdien af de dyr, der er døde, eller de planter, der er blevet ødelagt af de beskyttede dyr
  - (b) indirekte omkostninger: dyrlægeudgifter ved behandling af sårede dyr og arbejdskraftomkostninger i forbindelse med eftersøgning efter forsvundne dyr; indkomsttab som følge af lavere produktionsudbytte som følge af angreb fra beskyttede dyr
  - (c) ved materielle skader på følgende aktiver: bedriftsudstyr og -maskiner samt bedriftsbygninger og lagre. Beregningen af den materielle skade skal baseres på reparationsomkostningerne ved det berørte aktiv eller dets økonomiske værdi før den skadevoldende begivenhed. Det opgjorte beløb må ikke overstige reparationsomkostningerne eller den reduktion af aktivernes markedsværdi, som den skadevoldende begivenhed har forårsaget, dvs. forskellen mellem aktivets værdi umiddelbart før og efter naturkatastrofen.
- (392) I støttebeløbet fratrækkes eventuelle omkostninger, som ikke er afholdt på grund af den skadevoldende begivenhed, og som støttemodtageren ellers ville have haft, samt eventuelle indtægter fra salg af produkter knyttet til de dyr, der er blevet dræbt, eller de afgrøder, der er blevet ødelagt af de beskyttede dyr.
- (393) Skaden skal beregnes for hver individuel støttemodtager.

- (394) Indkomsttabet skal beregnes enten på basis af bedriftens årlige produktion eller på afgrøde- eller besætningsniveau ved at fratrække:
- (a) det resultat, der fremkommer ved at multiplicere den producerede produktmængde i året med den skadevoldende begivenhed med den gennemsnitlige salgspris, der er opnået i dette år, fra
  - (b) det resultat, der fremkommer ved at multiplicere den gennemsnitlige årligt producerede mængde i treårsperioden forud for den skadevoldende begivenhed eller et treårgennemsnit baseret på femårsperioden forud for den skadevoldende begivenhed, idet det bedste og det dårligste år ikke medregnes, med den gennemsnitlige salgspris, der blev opnået.
- (395) Der kan ydes støtte til investeringer i foranstaltninger til forebyggelse af skader forvoldt af beskyttede dyr efter bestemmelserne i afsnit 1.1.1.1 i denne del om investeringsstøtte til landbrugsbedrifter.

Støtteintensitet

- (396) Støtten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (397) Kompensation til dækning af indirekte omkostninger, jf. punkt (393), litra b), skal stå i et rimeligt forhold til de direkte omkostninger, jf. punkt (393), litra a), og må højst udgøre 80 % af de samlede indirekte støtteberettigede omkostninger.
- (398) Støtten må sammen med alle andre betalinger til kompensation for skaden, herunder betalinger modtaget under andre nationale eller EU-foranstaltninger eller forsikringer til dækning af den skade, hvortil støtten ydes, ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

1.2.1.6 Støtte til betaling af forsikringspræmier

- (399) I mange tilfælde er forsikring et meget nyttigt middel til god risiko- og krisestyring. Derfor og i betragtning af landbrugernes ofte begrænsede finansieringsmuligheder ser Kommissionen positivt på statsstøtte til forsikringspræmier, hvor forsikringen er tegnet for primær landbrugsproduktion.
- (400) Kommissionen vil anse støtte til landbrugere med henblik på betaling af forsikringspræmier for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (401) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion.
- (402) Støtten må ikke lægge hindringer i vejen for det indre marked for forsikringsydelse. Støtten må i særdeleshed ikke være begrænset til forsikringer fra et enkelt forsikringsselskab eller en enkelt forsikringskoncern og må ikke være betinget af, at forsikringsaftalen er indgået med et selskab, der er etableret i den pågældende medlemsstat.
- (403) Genforsikringsordninger vil blive behandlet fra sag til sag.

Støtteberettigede omkostninger

- (404) De støtteberettigede omkostninger er udgifterne til forsikring mod skader forårsaget af naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder, ugunstige vejrforhold, der kan

sidestilles med en naturkatastrofe, dyresygdomme, planteskadegørere og invasive ikkehjemmehørende arter, bortskaffelse og destruktion af døde dyr samt skader forvoldt af beskyttede dyr, som defineret i afsnit 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.4 og 1.2.1.5, samt andre former for ugunstige vejrforhold eller skader forårsaget af miljøhændelser.

- (405) Forsikringen må kun yde dækning for omkostningerne ved de i punkt (406) omhandlede skader og må ikke være knyttet til noget krav om arten eller størrelsen af den fremtidige produktion.
- (406) For støtte til forsikringspræmier for forsikringer, der er tegnet til dækning af tab forårsaget af miljøhændelser, skal miljøhændelsen være officielt anerkendt som sådan af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat.
- (407) Medlemsstaterne kan, hvor det er hensigtsmæssigt, på forhånd fastsætte kriterier for, hvornår en sådan officiel anerkendelse anses for givet.
- (408) Der kan bruges indekser som omhandlet i punkt (337) og (338) til at beregne landbrugerens årlige landbrugsproduktion og tabets størrelse.

Støtteintensitet

- (409) Støtteintensiteten må ikke overstige 70 % af udgifterne til forsikringspræmien. Ved støtte til bortskaffelse og destruktion af døde dyr må støtteintensiteten ikke overstige 100 % af udgifterne til forsikringspræmien til dækning af bortskaffelse af døde dyr og 75 % af udgifterne til forsikringspræmien til dækning af destruktion af de døde dyr.
- (410) Medlemsstaterne kan begrænse størrelsen af den præmie, der er berettiget til støtte, ved at anvende passende lofter.

1.2.1.7 Støtte til finansielle bidrag til gensidige fonde

- (411) Kommissionen vil anse støtte til finansielle bidrag til gensidige fonde for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (412) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion.
- (413) Den gensidige fond skal:
  - (a) være godkendt af medlemsstatens kompetente myndighed i overensstemmelse med national ret
  - (b) have en gennemsigtig politik over for indbetalinger til og udbetalinger fra fonden
  - (c) have klare regler om fordeling af ansvar for eventuel gæld.
- (414) Medlemsstaterne skal fastsætte regler for oprettelse og forvaltning af de gensidige fonde, navnlig for udbetaling af kompensation til landbrugsvirksomheder og for administration og overvågning af reglernes overholdelse. Medlemsstaterne skal sikre, at fondsordningerne indeholder regler om sanktioner i tilfælde af forsømmelighed fra støttemodtagerens side.

Støtteberettigede omkostninger

- (415) De støtteberettigede omkostninger er omkostningerne til de finansielle bidrag til gensidige fonde til udbetaling af kompensation til landbrugere for skader forårsaget af naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder, ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, dyresygdomme, planteskadegørere og invasive ikkehjemmehørende arter, bortskaffelse og destruktion af døde dyr samt skader forvoldt af beskyttede dyr som omhandlet i afsnit 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.4 og 1.2.1.5, samt andre former for ugunstige vejrforhold eller skader forårsaget af miljøhændelser. De finansielle bidrag kan kun vedrøre de beløb, som den gensidige fond har betalt som finansiell kompensation til virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion.
- (416) For støtte til finansielle bidrag til gensidige fonde til udbetaling af kompensation for skader forårsaget af miljøhændelser skal miljøhændelsen være officielt anerkendt som sådan af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat.
- (417) Medlemsstaterne kan, hvor det er hensigtsmæssigt, på forhånd fastsætte kriterier for, hvornår en sådan officiel anerkendelse anses for givet.
- (418) Der kan bruges indekser som omhandlet i punkt (337) og (338) til at beregne landbrugerens årlige landbrugsproduktion og tabets størrelse.

Støtteintensitet

- (419) Støtten må ikke overstige 70 % af de støtteberettigede omkostninger.

1.3. Andre former for støtte i landbrugssektoren

1.3.1. Støtte til nedlæggelse af produktionskapacitet

- (420) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for hele landbrugssektoren som defineret i punkt (33), nr. 9).

1.3.1.1 Støtte til kapacitetsnedlæggelse begrundet i dyresundheds-, plantesundheds-, folkesundheds- eller hygiejnehensyn, etiske hensyn eller miljø- eller klimahensyn

- (421) Kommissionen vil anse støtte til kapacitetsnedlæggelse for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (422) Kapacitetsnedlæggelsen, f.eks. i form af nedbringelse af den samlede belægningsgrad, skal foretages af hensyn til dyresundhed, plantesundhed, folkesundhed, hygiejne, etiske principper eller miljø.
- (423) Støttemodtageren skal yde et minimumsbidrag i form af en endelig og uigenkaldelig beslutning om at fjerne eller uigenkaldeligt nedlægge den pågældende produktionskapacitet. En sådan beslutning indebærer enten den pågældende virksomheds fuldstændige nedlæggelse af kapaciteten eller, hvor det er behørigt begrundet, delvis nedlæggelse af kapaciteten. Der skal indhentes retligt bindende tilsagn fra støttemodtageren om, at nedlæggelsen af den pågældende produktionskapacitet er definitiv og uigenkaldelig, og at støttemodtageren ikke vil starte den samme aktivitet op andetsteds. Disse tilsagn skal også være bindende for en eventuel fremtidig køber af den pågældende jord eller det pågældende anlæg.

- (424) Kun virksomheder, der har haft en reel produktion, og kun produktionskapacitet, der reelt har været i konstant brug i de sidste fem år før kapacitetsnedlæggelsen, er støtteberettigede. Hvis produktionskapaciteten allerede er nedlagt definitivt, eller hvis en sådan nedlæggelse forekommer uundgåelig, er der ikke tale om et (passende) minimumsbidrag, og der må ikke ydes støtte dertil.
- (425) Kommissionen forbeholder sig ret til at knytte yderligere betingelser til godkendelse af denne støtte.
- (426) Kun virksomheder, som opfylder EU-standarderne, er støtteberettigede. Virksomheder, der ikke opfylder disse standarder, og som under alle omstændigheder ville være tvunget til at indstille produktionen, er udelukket fra at modtage støtte.
- (427) For at undgå erosion og andre negative miljøpåvirkninger skal åbne landbrugsarealer, der tages ud af produktion, principielt beplantes med skov eller omdannes til naturområder inden for to år, således at det sikres, at negative miljøvirkninger undgås. For at forebygge negative klimapåvirkninger må landbrugsarealer, der genomlægges til vådområder eller tørveområder, ikke beplantes med skov på uhensigtsmæssig vis. Alternativt kan åbne landbrugsarealer tages i brug igen 20 år efter den faktiske kapacitetsnedlæggelse. Indtil da skal sådanne landbrugsarealer bevares i god landbrugs- og miljømæssig stand i overensstemmelse med GLM-normerne som fastsat i afsnit III, kapitel I, afdeling 2, i forordning (EU) 2021/2115 samt de relevante gennemførelsesbestemmelser hertil. Nedlæggelse af anlæg, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU⁶⁸, skal ske i overensstemmelse med artikel 11 og 22 i nævnte direktiv.
- (428) Når støtten ydes inden for rammerne af en støtteordning, skal alle støtteberettigede virksomheder have adgang til støtte.

Støtteberettigede omkostninger

- (429) Støtten skal ydes som kompensation for tabet af aktivernes værdi, målt på basis af aktivernes aktuelle salgsværdi.
- (430) I forbindelse med kapacitetsnedlæggelse af miljøhensyn kan der foruden kompensationen for tabet af aktivernes værdi ydes et incitamentskabende tilskud, som højst må udgøre 20 % af aktivernes værdi.
- (431) Der kan også ydes kompensation for omkostningerne ved destruktion af produktionskapacitet.
- (432) Der kan tillige ydes støtte til kompensation for de obligatoriske sociale udgifter som følge af gennemførelsen af nedlæggelsesbeslutningen.
- (433) Støtte til skovrejsning og omdannelse af arealer til naturområder skal ydes efter bestemmelserne om skovrejsning i afsnit 2.1.1 og 2.1.2 og bestemmelserne om ikkeproduktive investeringer i afsnit 1.1.1.1 i denne del.

Støtteintensitet

- (434) Der gælder følgende maksimale støtteintensiteter:

---

⁶⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industriemissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (EUT L 334 af 17.12.2010, s. 17).

- (a) op til 100 % for støtte til kompensation for tab af aktivers værdi, for omkostninger ved destruktion af produktionskapacitet og for obligatoriske sociale udgifter som følge af gennemførelsen af nedlæggelsesbeslutningen
- (b) op til 120 % for støtte til kompensation for tab af aktivers værdi, når nedlæggelsen sker af miljøhensyn.

1.3.1.2. Støtte til kapacitetsnedlæggelse af andre årsager

- (435) Kommissionen vil anse støtte til nedlæggelse af kapacitet af andre årsager end de i punkt (424) nævnte for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (436) Nedlæggelsen skal ske med henblik på omstrukturering af sektoren, diversificering eller førtidspensionering.
- (437) Betingelserne i punkt (425)-(429) skal være opfyldt.
- (438) Som fastsat i punkt (62) må der ikke ydes støtte, som vil kunne gribe ind i mekanismerne for den fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Støtteordninger for sektorer, for hvilke der gælder produktionsbegrænsninger eller -kvoter, vil blive vurderet i hvert enkelt tilfælde.
- (439) Støtten skal indgå i et program for omstrukturering af sektoren, diversificering eller førtidspensionering, der indeholder faste mål og en konkret tidsplan.
- (440) For at kapacitetsnedlæggelsesordningerne hurtigt kan få virkning på markedet, skal støtteordningernes varighed normalt være begrænset til højst seks måneder til indhentning af ansøgninger om deltagelse og yderligere 12 måneder til den egentlige nedlæggelse. Kommissionen vil ikke godkende støtteordninger med en varighed på over tre år, da sådanne ordninger ifølge erfaringerne kan medføre en udskydelse af de nødvendige ændringer.
- (441) Alle erhvervsdrivende i den berørte sektor bør have adgang til ordningen på de samme vilkår. For at opnå den maksimale virkning bør medlemsstaten anvende en gennemsigtig og åben ordning for indkaldelse af interessetilkendegivelser, hvor alle potentielt interesserede virksomheder offentligt opfordres til at deltage; samtidig bør ordningen forvaltes således, at den hverken kræver eller fremmer konkurrencebegrænsende aftaler eller samordnet praksis mellem de berørte virksomheder.

Støtteberettigede omkostninger og støtteintensitet

- (442) Bestemmelserne om støtteberettigede omkostninger og støtteintensitet i afsnit 1.2.2.1 finder anvendelse, undtagen hvad angår de i punkt (432) omhandlede omkostninger.

1.3.2. Støtte til flytning af landbrugsaktiviteter

- (443) Kommissionen vil anse støtte til flytning af landbrugsaktiviteter for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.

- (444) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion.
- (445) Flytningen af landbrugsaktiviteter skal tjene et formål i almen interesse og skal f.eks. foretages af hensyn til miljøet, hygiejnehensyn eller af hensyn til dyrsundhed, plantesundhed eller folkesundhed. Den almene interesse, der lægges til grund for ydelse af støtte efter denne artikel, skal være nærmere angivet i medlemsstatens relevante bestemmelser. Støttemodtageren skal yde et minimumsbidrag i form af et tilsagn om at bringe det forladte område tilbage til en miljømæssig tilfredsstillende stand, herunder ved demontering og nedrivning af anlæg beliggende på det forladte område.
- (446) Støtte efter dette afsnit, som indebærer investeringer, jf. punkt (449), litra b) og c), skal opfylde de generelle betingelser for investeringsstøtte som fastsat i punkt (143) i disse retningslinjer.

Støtteintensitet

- (447) Følgende støtteintensiteter gælder:
- (a) hvis flytningen af landbrugsaktiviteter består i nedrivning, bortskaffelse og genopførelse eller i overtagelse af andre eksisterende anlæg samt i at bringe det forladte område tilbage til en miljømæssig tilfredsstillende stand, kan støtteintensiteten være på op til 100 % af de faktisk afholdte omkostninger hertil
  - (b) hvis flytningen resulterer i en modernisering af anlæg eller en forøgelse af produktionskapacitet, finder de i punkt (159), (160), (161) og (162) fastsatte støtteintensiteter anvendelse på omkostningerne ved moderniseringen af anlæg eller forøgelsen af produktionskapacitet. Hvis der alene er tale om at udskifte eksisterende bygninger eller anlæg med nye, moderne bygninger eller anlæg uden nogen fundamental ændring af produktionen eller den anvendte teknologi, anses investeringen i denne forbindelse ikke for at resultere i en modernisering
  - (c) hvis der er tale om flytning af aktiviteter tæt på en bebyggelse med det formål at forbedre livskvaliteten eller miljøet i bebyggelsen, og flytningen omfatter mindre infrastruktur, kan støtteintensiteten være på op til 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

1.3.3. Støtte til husdyrbrug

- (448) Kommissionen stiller sig positivt til støtte, der bidrager til at bevare og forbedre den genetiske kvalitet i EU's husdyrsektor. Kommissionen vil derfor anse støtte til husdyrbrug for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (449) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for virksomheder, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion. Kommissionen vil ikke godkende statsstøtte til dækning af de i dette afsnit omhandlede omkostninger, der ydes til store virksomheder.
- (450) Støtten bør ydes i form af subsidierede tjenester og ikke indebære direkte betalinger til støttemodtagerne.

Støtteberettigede omkostninger

- (451) Der kan ydes støtte til oprettelse og føring af stambøger og til test, der udføres af eller på vegne af tredjemand for at fastslå husdyrs genetiske kvalitet eller udbytte, med undtagelse af den kontrol, som husdyrejerer fører med husdyrene, og rutinekontrol af mælkekvaliteten.
- (452) Følgende omkostninger er støtteberettigede:
- (a) følgende administrative omkostninger ved at oprette og føre de i punkt (453) omhandlede stambøger:
    - i) udgifter til indsamling og forvaltning af data om dyr, f.eks. om afstamning, fødselsdato, insemineringsdato, dødsdato og dødsårsag, ekspertvurderinger, ajourføring og behandling af data til brug for oprettelse og føring af stambøger
    - ii) udgifter til administrativt arbejde i forbindelse med registrering af relevante data om dyr i stambøgerne
    - iii) udgifter til opdatering af software til administration af dataene i stambøgerne
    - iv) udgifter til offentliggørelse af information om stambøger og data fra stambøger på nettet
    - v) andre administrative omkostninger knyttet hertil
  - (b) følgende omkostninger til de i punkt (453) omhandlede test til bestemmelse af dyrs genetiske kvalitet eller udbytte:
    - i) udgifter til test eller kontroller
    - ii) udgifter i forbindelse indsamling og evaluering af data fra sådanne test og kontroller med henblik på at forbedre dyresundheden og miljøbeskyttelsesniveauet
    - iii) udgifter i forbindelse indsamling og evaluering af data fra sådanne test og kontroller med henblik på vurdering af dyrenes genetiske kvalitet med det formål at iværksætte avancerede avlsteknikker og fastholde den genetiske diversitet
    - iv) administrative omkostninger i tilknytning til udgifterne i nr. i)-iii).

Støtteintensitet

- (453) Der kan ydes støtte på op til 100 % af finansieringen af de administrative omkostninger ved etablering og føring af stambøger som omhandlet i punkt (454), litra a).
- (454) Der kan ydes støtte på op til 70 % til omkostningerne ved testning, der foretages af eller på vegne af tredjemand, til bestemmelse af husdyrs genetiske kvalitet eller ydelse som omhandlet i punkt (454), litra b).

1.3.4. Støtte til fremstød for landbrugsprodukter

- (455) Kommissionen vil anse støtte til fremstød for landbrugsprodukter og landbrugsfødevarer som opført i bilag I til forordning (EU) 1144/2014 for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.

- (456) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for hele landbrugssektoren som defineret i punkt (33), nr. 9). Støtte til afholdelse af konkurrencer, messer eller udstillinger, jf. punkt (468), litra a), må kun ydes til SMV'er.
- (457) Fremstødsaktiviteten skal tage sigte på enten at informere offentligheden om landbrugsprodukters egenskaber, f.eks. ved afholdelse af konkurrencer, deltagelse i messer og pr-aktiviteter, formidling af videnskabelige oplysninger, udsendelse af publikationer med faktuelle oplysninger, eller via kampagner at tilskynde erhvervsdrivende eller forbrugere til at købe det pågældende landbrugsprodukt. Fremstødsaktiviteten kan gennemføres i det indre marked og i tredjelande.
- (458) Fremstødsaktiviteten kan:
- (a) specifikt vedrøre produkter omfattet af kvalitetsordninger som omhandlet i punkt (274) eller
  - b) være af generisk karakter og til gavn for alle producenter af den pågældende type produkt.
- (459) Fremstødsaktiviteten skal opfylde kravene i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011⁶⁹ samt, hvor det er relevant, de specifikke regler om mærkning.
- (460) Medlemsstaterne skal medsende prøver af kampagnemateriale, når de anmelder individuel støtte eller en støtteordning til en fremstødsaktivitet for landbrugsprodukter. Hvis dette materiale ikke foreligger på anmeldelsestidspunktet, skal der gives et tilsagn om at fremsende det senere og under alle omstændigheder inden lanceringen af fremstødet.
- (461) Støtte til fremstødsaktiviteter, hvor den i punkt (35), litra b), fastsatte anmeldelsestærskel er overskredet, skal anmeldes individuelt.
- (462) Fremstødsaktiviteten kan tilvejebringes af producentsammenslutninger eller andre organisationer, uanset deres størrelse. Hvis aktiviteten gennemføres af producentsammenslutninger eller andre organisationer, må deltagelse ikke være betinget af medlemskab af den pågældende sammenslutning eller organisation, og eventuelle bidrag til sammenslutningens eller organisationens administrationsomkostninger må kun omfatte omkostningerne ved at levere fremstødstjeneste.
- (463) Støtten skal antage en af følgende former:
- (a) subsidierede tjenester
  - (b) godtgørelse af omkostninger faktisk afholdt af støttemodtageren
  - (c) støtte til symbolske præmier kan også ydes i kontanter.
- (464) Uanset punkt (465) må der til fremstødsaktiviteter kun ydes støtte i form af subsidierede tjenester.
- (465) Støtte til symbolske præmier, jf. punkt (468), litra a), nr. v), må kun udbetales til udbyderen af fremstødsaktiviteten, hvis der rent faktisk er uddelt en præmie, og ved fremlæggelse af bevis herfor.

---

⁶⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevareinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004 (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18).

Støtteberettigede omkostninger

- (466) Ved støtte til fremstød for landbrugsprodukter inden for EU er følgende omkostninger støtteberettigede:
- (a) i forbindelse med afholdelse af og deltagelse i konkurrencer, messer eller udstillinger, forudsat at der er adgang til støtte for alle, der i det pågældende område er støtteberettigede på grundlag af objektive fastlagte betingelser:
    - i) deltagergebyrer
    - ii) rejseomkostninger og omkostninger ved transport af de pågældende produkter ved deltagelse i konkurrencer, messer og udstillinger
    - iii) omkostninger ved publikationer og websteder til annoncering af begivenheden
    - iv) leje af udstillingslokaler og stande samt udgifter til opsætning og nedtagning heraf
    - v) symbolske præmier op til en værdi af 3 000 EUR pr. præmie og pr. vinder af en konkurrence
  - (b) omkostninger til publikationer i trykte og elektroniske medier, websteder, annoncer i elektroniske medier, radio eller tv, med faktuelle oplysninger om støttemodtagere fra en bestemt region eller producenter af et bestemt landbrugsprodukt, forudsat at oplysningerne er neutrale, og at alle berørte støttemodtagere har samme muligheder for at blive optaget i publikationen
  - (c) omkostninger til udbredelse af videnskabelig viden og faktisk information om:
    - i) kvalitetsordninger som omhandlet i punkt (274), som landbrugsproducenter fra andre medlemsstater og tredjelande har adgang til
    - ii) generiske landbrugsprodukter og deres ernæringsmæssige fordele og brug
  - (d) omkostninger til forbrugerrettede kampagner i medier eller i butikker samt til reklamemateriale, der uddeles direkte til forbrugere.

Omtale af bestemte virksomheder, varemærker eller oprindelser

- (467) De i punkt (468), litra c), omhandlede fremstødsaktiviteter og de i punkt (468), litra d), omhandlede fremstødskampagner, i særdeleshed fremstød af generisk karakter til gavn for alle producenter af den pågældende produkttype, jf. punkt (468), litra b), må ikke nævne nogen bestemt virksomhed, noget bestemt varemærke eller nogen bestemt oprindelse. De i punkt (468), litra d), omhandlede fremstødskampagner må ikke være forbeholdt en eller flere bestemte virksomheders produkter. Kommissionen vil ikke godkende statsstøtte til fremstødsaktiviteter, der vil kunne skade salget af produkter fra andre medlemsstater eller stille dem i et dårligt lys.
- (468) Bestemmelsen i punkt (469), første punktum, om, at der ikke må angives nogen oprindelse, gælder dog ikke:
- (a) fremstødsaktiviteter og fremstødskampagner efter henholdsvis punkt (468), litra c) og d), der specifikt vedrører produkter omfattet af de i punkt (274), omhandlede kvalitetsordninger, når følgende betingelser er opfyldt:
    - (i) hvis fremstødsaktiviteten eller fremstødskampagnen specifikt vedrører betegnelser, der er anerkendt af EU som anført i afsnit II i forordning (EU) nr. 1151/2012, kan den henvise til produkternes oprindelse, forudsat at denne henvisning svarer nøjagtigt til den, der er registreret af EU

- (ii) hvis fremstødsaktiviteten eller fremstødskampagnen drejer sig om produkter omfattet af andre af de kvalitetsordninger end ordninger for EU-ankendte betegnelser som anført i afsnit II i forordning (EU) nr. 1151/2012, kan produktets oprindelse angives, når denne angivelse spiller en sekundær rolle i budskabet. Ved afgørelsen af, om henvisningen til oprindelsen er sekundær, vil Kommissionen se på den samlede tekstmængde og/eller symbolstørrelse inkl. billeder samt den generelle præsentation af angivelsen af oprindelsen i forhold til den tekst og/eller det symbol, der angiver de væsentligste salgsargumenter, dvs. den del af reklamen, der ikke specifikt vedrører produktets oprindelse. Oprindelsesangivelsen må ikke være diskriminerende, må ikke tage sigte på at tilskynde til køb af landbrugsproduktet alene på grund af dets oprindelse, skal overholde de generelle principper i Unionsretten og må ikke føre til en begrænsning af den frie bevægelighed for landbrugsprodukter i strid med traktatens artikel 34
- (b) fremstødsaktiviteter og fremstødskampagner på lokale markeder, eller som vedrører produkter på lokale markeder, og som har til formål at bevare landbrugssamfundet, forudsat at følgende betingelser er opfyldt:
  - i) oprindelsesangivelsen for produktet spiller en sekundær rolle i budskabet
  - ii) fremstødsaktiviteten eller fremstødskampagnen står i et rimeligt forhold til det forfulgte mål; i den forbindelse vil Kommissionen tage hensyn til, om foranstaltningen bidrager til at opfylde målene for den fælles landbrugspolitik som fastsat i traktatens artikel 39, samt til kriterier vedrørende produktionsmetode og produktets sæsonmæssige karakter med henblik på at sikre, at fordelene ved korte forsyningskæder ikke udlignes af negative følger af de anvendte produktionsmetoder⁷⁰.

Støtteintensitet

- (469) Ved støtte til de i punkt (468), litra a), b) og c), nævnte omkostninger må støtteintensiteten højst udgøre 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (470) Til fremstødskampagner, der specifikt vedrører produkter omfattet af kvalitetsordninger, jf. punkt (468), litra d), sammenholdt med punkt (460), litra a), må støtteintensiteten ikke overstige 50 % af de støtteberettigede omkostninger ved kampagnen; for kampagner gennemført i tredjelande må den ikke overstige 80 % af disse omkostninger. Hvis sektoren bidrager med mindst 50 % af omkostningerne uanset bidragets form, f.eks. med særlige afgifter, kan støtteintensiteten være på op til 100 %.
- (471) For generiske fremstødskampagner efter punkt (468), litra d), sammenholdt med punkt (460), litra b), må støtteintensiteten ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

1.3.5. Støtte til regionerne i den yderste periferi og de mindre øer i Det Ægæiske Hav

- (472) Kommissionen vil anse støtte til regionerne i den yderste periferi og de mindre øer i Det Ægæiske Hav for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel

---

⁷⁰ Såsom f.eks. emissioner som følge af opvarmning af drivhuse.

- 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (473) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for hele landbrugssektoren som defineret i punkt (33), nr. 9).
- (474) I henhold til artikel 23, stk. 4, i forordning (EU) nr. 228/2013 finder traktatens artikel 107, 108 og 109 ikke anvendelse på følgende støtte, som en medlemsstat yder i overensstemmelse med nævnte forordning:
- (a) foranstaltninger til fordel for lokal landbrugsproduktion i henhold til forordningens kapitel IV
  - (b) støtte ydet af Frankrig til sukkersektoren i henhold til forordningens artikel 23, stk. 3
  - (c) støtte til plantesundhedsprogrammer i henhold til forordningens artikel 24 og
  - (d) støtte ydet af Spanien til produktion af tobak på De Kanariske Øer i henhold til forordningens artikel 28.
- (475) Undtagen i de ovennævnte tilfælde finder statsstøttere reglerne anvendelse på regionerne i den yderste periferi, jf. dog artikel 23, stk. 1, i forordning (EU) nr. 228/2013.
- (476) For de mindre øer i Det Ægæiske Hav gælder, at i henhold til artikel 17, stk. 3, i forordning (EU) nr. 229/2013 finder traktatens artikel 107, 108 og 109 ikke anvendelse på betalinger foretaget af Grækenland efter forordningens kapitel III og IV.
- (477) Undtagen i de ovennævnte tilfælde finder statsstøttere reglerne anvendelse på de mindre øer i Det Ægæiske, jf. dog artikel 17, stk. 1, i forordning (EU) nr. 229/2013.

Støtteberettigede omkostninger

- (478) Der kan ydes støtte til kompensation for meromkostninger ved transport af landbrugsprodukter produceret i regionerne i den yderste periferi og på de mindre øer i Det Ægæiske Hav på følgende betingelser:
- (a) støttemodtagerne skal have deres produktionsaktivitet i regioner i den yderste periferi eller på mindre øer i Det Ægæiske Hav
  - (b) støtten skal på forhånd kunne kvantificeres objektivt på grundlag af et fast beløb eller pr. ton/kilometer eller en anden relevant enhed
  - (c) disse meromkostninger ved transport skal beregnes på grundlag af transportvejen for varerne inden for den pågældende medlemsstats nationale grænser ved brug af de transportmidler, som medfører de laveste omkostninger for støttemodtageren, under hensyntagen til de eksterne miljøomkostninger
  - (d) for regionerne i den yderste periferi kan meromkostninger omfatte omkostningerne ved transport af landbrugsprodukter fra deres produktionssted til andre steder i områder i den yderste periferi, hvor de videreforarbejdes.
- (479) Kommissionen vil behandle planer om statsstøtte til kompensation for andre omkostninger end meromkostningerne til transport, som tager sigte på at tilgodese behovene i regionerne i den yderste periferi og på de mindre øer i Det Ægæiske Hav, fra sag til sag i overensstemmelse med betingelserne i disse retningslinjers del I, kapitel 3, og de særlige bestemmelser, der gælder for disse regioner, og, hvor det er relevant, se på, om foranstaltningerne stemmer overens med de strategiske planer for disse regioner, og hvilke virkninger de vil få for konkurrencen både i de pågældende regioner og i andre dele af EU.

1.3.6. Støtte til jordfordeling i landbruget

- (480) Kommissionen vil anse støtte til jordfordeling i landbruget for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.

Støtteberettigede omkostninger

- (481) Der må kun ydes støtte til rets-, administrations- og opmålingsomkostningerne i forbindelse med jordfordeling.

Støtteintensitet

- (482) Støtteintensiteten må ikke overstige 100 % af de faktisk afholdte omkostninger.

1.3.7. Støtte til forskning og udvikling i landbrugssektoren

- (483) Kommissionen vil anse støtte til forskning og udvikling i landbrugssektoren for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (484) Støtte til forskning og udvikling i landbrugssektoren, som ikke opfylder betingelserne i dette afsnit, vil blive vurderet efter reglerne i rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation.
- (485) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for hele landbrugssektoren som defineret i punkt (33), nr. 9).
- (486) Det støttede projekt skal være af interesse for alle virksomheder i den pågældende sektor eller delsektor.
- (487) Før datoen for det støttede projekts påbegyndelse skal følgende oplysninger offentliggøres på internettet:
- (a) startdato for det støttede projekt
  - (b) formålene med det støttede projekt
  - (c) det omtrentlige tidspunkt for offentliggørelsen af de forventede resultater af det støttede projekt
  - (d) hvor på internettet de forventede resultater af det støttede projekt vil blive offentliggjort
  - (e) en angivelse af, at resultaterne stilles gratis til rådighed for alle virksomheder, der er aktive i den pågældende landbrugssektor eller -delsektor.
- (488) Resultaterne af det støttede projekt skal være tilgængelige på internettet fra datoen for det støttede projekts afslutning eller fra den dato, hvor oplysninger om disse resultater er videregivet til medlemmer af bestemte organisationer, alt efter hvad der sker først. Resultaterne skal være tilgængelige på internettet i mindst fem år efter det støttede projekts afslutningsdato.
- (489) Støtten skal udbetales direkte til forsknings- og videnformidlingsorganisationen. Foranstaltningen må ikke omfatte ydelse af støtte baseret på landbrugsproduktets pris til virksomheder, der er aktive i landbrugssektoren.

Støtteberettigede omkostninger

- (490) Følgende omkostninger er støtteberettigede:
- (a) personaleomkostninger til forskere, teknikere og hjælpepersonale, i det omfang de arbejder på projektet
  - (b) udgifter til instrumenter og udstyr, i det omfang og i den periode de eller det anvendes til projektet. Hvis sådanne instrumenter og sådant udstyr ikke anvendes til projektet i hele deres livscyklus, anses kun afskrivningsomkostningerne under projektets varighed beregnet på grundlag af alment anerkendt regnskabspraksis for støtteberettigede
  - (c) udgifter til bygninger og jord, i det omfang og i den periode der gøres brug deraf til projektet; hvad angår bygninger anses kun afskrivningsomkostningerne under projektets varighed beregnet på grundlag af alment anerkendt regnskabspraksis for støtteberettigede; hvad angår jord er omkostningerne ved kommerciel erhvervelse eller de faktiske påløbne kapitalomkostninger støtteberettigede
  - (d) omkostninger ved kontraktforskning og køb eller licensering af viden og patenter fra eksterne kilder på armslængdevilkår samt omkostninger til rådgivning og tilsvarende tjenester, som udelukkende anvendes til det støttede projekt
  - (e) yderligere generalomkostninger og andre driftsudgifter, herunder udgifter til materialer, forsyninger og lignende produkter, der afholdes i direkte tilknytning til projektet.

Støtteintensitet

- (491) Støtteintensiteten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

Kapitel 2. Støtte til skovbrugssektoren

- (492) Skovbrugssektoren er ikke omfattet af artikel 42 i og bilag I til traktaten. Traktatens artikel 107, 108 og 109 finder anvendelse på støtte, som medlemsstaterne yder i skovbrugssektoren. Selv om produktion af naturkork, rå eller groft bearbejdet, affald af naturkork samt knust, granuleret eller pulveriseret kork (KN-varekode 4501) og produktion af kastanjer (*Castanea spp.*, KN-varekode 08024100) er omfattet af bilag I til traktaten, kan reglerne i nærværende kapitel finde anvendelse på al støtte til skovbrugsaktiviteter i tilknytning til disse træer.
- (493) Det følger af artikel 5, litra b), og artikel 6, stk. 1, litra d)-f) og litra h), i forordning (EU) 2021/2115, at støtte til bæredygtig og klimavenlig arealanvendelse kan omfatte udvikling af skovområder og bæredygtig skovforvaltning. Formålet med dette kapitel er at sikre sammenhæng mellem forordning (EU) 2021/2115 og dens delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, på den ene side, og de generelle statsstøtteprincipper for skovbruget, på den anden side. Disse principper har betydning for de støtteberettigede omkostninger og støtteintensiteterne i dette kapitel.
- (494) Bestemmelserne i dette kapitel er ikke til hinder for, at der kan ydes statsstøtte til skovbruget i henhold til EU-reglerne gældende for alle sektorer eller for handel og industri, jf. punkt (32). Støtte til investeringer i energieffektivitet og vedvarende

energi falder ikke ind under dette kapitel, idet støtte hertil skal opfylde betingelserne i retningslinjerne for støtte til klima, miljøbeskyttelse og energi 2022, medmindre den er fritaget for anmeldelsespligten. Disse retningslinjer finder ikke anvendelse på den skovbrugsbaserede industri.

- (495) Dette kapitel vedrører støtte til skovbrugssektoren som omhandlet i punkt 21), litra b).
- (496) Efter reglerne i dette kapitel vil Kommissionen anse statsstøtte til skovbrugssektoren, som udelukkende finansieres med nationale midler, for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder de særlige betingelser i afsnit 2.1-2.9.
- (497) Hvis støtten til skovbrugssektoren imidlertid medfinansieres af ELFUL, vil Kommissionen erklære støtten forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den opfylder følgende betingelser:
  - (a) støtten indgår i de strategiske planer, der er udarbejdet i henhold til forordning (EU) 2021/2115, enten som støtte, der medfinansieres af ELFUL, eller som supplerende nationale midler til sådan medfinansieret støtte
  - (b) støtten ydes ikke til arbejdskapital, medmindre den ydes i form af finansielle instrumenter
  - (c) støtten ydes ikke som driftsstøtte, medmindre der udtrykkeligt er fastsat undtagelser i den relevante EU-lovgivning
  - (d) støtten ydes ikke til kriseramte virksomheder som defineret i punkt (33), nr. 63)
  - (e) støtten ydes ikke til en virksomhed, der ikke har efterkommet et krav om tilbagebetaling af støtte, som ved en tidligere kommissionsafgørelse er erklæret ulovlig og uforenelig med det indre marked
  - (f) støtten opfylder betingelserne i punkt (496).

2.1. Investeringer i udvikling af skovområder og forbedring af skoves levedygtighed

- (498) Kommissionen vil anse støtte til investeringer i udvikling af skovområder og forbedring af skoves levedygtighed for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (499) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for støtte til skovrejsning og etablering af skovområder, støtte til regenerering eller renovering af skovlandbrugssystemer, støtte til forebyggelse og genopretning af skader på skove som følge af skovbrande, naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold, katastrofale hændelser, klimarelaterede hændelser, skadegørere og udbrud af sygdomme, støtte til investeringer i forbedring af skovøkosystemers tilpasningsevne og miljømæssige værdi samt modvirkningspotentiale, i skovbrugsteknologi og i forarbejdning, mobilisering og afsætning af skovbrugsprodukter.
- (500) Følgende omkostninger er ikke støtteberettigede:
  - (a) arbejdskapital
  - (b) køb af betalingsrettigheder
  - (c) køb af jord for et beløb, der overstiger 10 % af de samlede støtteberettigede omkostninger til den pågældende operation, bortset fra køb af jord med henblik på miljøbevarelse og bevaring af kulstofrig jordbund, som kan være berettiget til en højere sats end 10 %

- (d) renter af gæld med undtagelse af tilskud, der gives i form af rentegodtgørelse eller tilskud til garantigebyrer

2.1.1. *Støtte til skovrejsning og etablering af skovområder*

- (501) Kommissionen vil anse støtte til skovrejsning og etablering af skovområder for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (502) For støtte til skovrejsning og etablering af skovområder gælder følgende miljømæssige minimumskrav:
  - (a) udvælgelsen af de arter, der plantes, de arealer, der tilplantes og de metoder, der benyttes, skal tage sigte på at undgå uhensigtsmæssig tilplantning af følsomme habitater såsom moser og vådområder og negative virkninger for områder af høj økologisk værdi, herunder områder med høj naturværdi; på arealer udpeget som Natura 2000-områder i henhold til Rådets direktiv 92/43/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF tillades kun skovrejsning, der stemmer overens med forvaltningsmålene for de pågældende områder og er godkendt af den myndighed i medlemsstaten, der har ansvaret for gennemførelsen af Natura 2000
  - (b) ved udvælgelsen af arter, sorter, økotyper og oprindelser af de træer, der plantes, skal der tages hensyn til deres modstandsdygtighed over for klimaændringer og naturkatastrofer og til de pedologiske og hydrologiske forhold i det pågældende område samt arternes potentielt invasive karakter under lokale forhold som defineret af medlemsstaterne; støttemodtageren skal være forpligtet til at beskytte og pleje skoven i mindst den periode, for hvilken præmien for tab af landbrugsindkomst og vedligeholdelse udbetales; dette omfatter beskæring, udtynding eller fældning, når det er nødvendigt af hensyn til skovens fremtidige udvikling, regulering af anden vegetation og potentielt brandfarlig underskov; for hurtigtvoksende arters vedkommende skal medlemsstaterne fastsætte en minimum- og en maksimumperiode før fældning; minimumperioden må ikke være på under 8 år og maksimumperioden ikke over 20 år
  - (c) hvor plantning af flerårige træarter på grund af vanskelige jordbunds-, miljø- og klimaforhold, herunder miljøskader, ikke kan forventes at resultere i etablering af et skovdække som fastlagt i overensstemmelse med den relevante nationale lovgivning, kan den pågældende medlemsstat give støttemodtageren tilladelse til at plante anden træagtig vegetation såsom buske, der er egnede til de lokale forhold; støttemodtageren skal i givet fald opfylde de samme forpligtelser angående pleje og beskyttelse som dem, der gælder for skove
  - (d) hvis en skovrejsningsforanstaltning fører til etablering af skov af en størrelse, der overstiger en af medlemsstaten nærmere fastsat tærskel, skal skovrejsningen bestå i enten:
    - i) at der alene plantes økologisk tilpassede arter og/eller arter, der er modstandsdygtige over for klimaforandringer i det pågældende biogeografiske område, som ifølge en analyse af virkningerne ikke vil udgøre nogen risiko for biodiversitet og økosystemer eller få nogen negativ indvirkning på menneskers sundhed, eller

- ii) en blanding af træarter bestående af mindst 10 % løvtræer i hvert område eller mindst tre forskellige træarter eller -sorter, hvoraf hver art skal tegne sig for mindst 10 % af træerne i området.
- (503) Støtteanmeldelsen til Kommissionen skal indeholde en fyldestgørende beskrivelse af og dokumentation for, at betingelserne i punkt (504) er opfyldt, samt begrundelse for eventuelle undtagelser herfra.

Støtteberettigede omkostninger

- (504) Der kan ydes støtte til dækning af omkostningerne ved etablering af skove og skovområder på landbrugsarealer og ikkelandbrugsarealer. Der kan desuden ydes støtte i form af en årlig præmie pr. hektar til dækning af tab af landbrugsindkomst og omkostninger til vedligeholdelse, herunder tidlig og sen rengøring, i en maksimumsperiode, som fastsættes af medlemsstaten. Der kan kun ydes støtte til udgifterne til udstyr til skovrejsning og etablering af skovområder efter afsnit 2.1.5. Etableringsomkostningerne kan omfatte udskiftning af døde træer i det første år. Vedligeholdelsesomkostningerne kan omfatte udskiftning af et mindre omfang døde træer i det første år efter tilplantning. Der kan kun ydes støtte til dækning af omkostningerne ved udskiftning af døde træer i stor skala efter afsnit 2.1.3.
- (505) Der må ikke ydes støtte til tilplantning med træer til lavskov med kort omdriftstid, juletræer eller hurtigtvoksende træer til energiproduktion eller til investeringer i skovrejsning, der ikke er i overensstemmelse med de klima- og miljørelaterede målsætninger eller principperne for bæredygtig skovforvaltning, jf. de paneuropæiske retningslinjer for nyplantning og genplantning af skov⁷¹. De plantede arter skal være tilpasset områdets miljømæssige og klimatiske forhold og opfylde de miljømæssige minimumskrav i punkt (504).

Støtteintensitet

- (506) Støtten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

2.1.2. Støtte til etablering, regenerering eller renovering af skovlandbrugssystemer

- (507) Kommissionen vil anse støtte til etablering, regenerering eller renovering af skovlandbrugssystemer for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (508) Der kan ydes støtte til etablering af skovlandbrugssystemer som defineret i punkt (33), nr. 10).

Støtteberettigede omkostninger

- (509) Der kan ydes støtte til omkostningerne ved etablering, regenerering eller renovering af skovlandbrugssystemer, og der kan ydes en årlig præmie pr. hektar til dækning af

---

⁷¹ Vedtaget på ministerkonferencen om beskyttelse af skovene i Europa den 12.-13. november 2008 (<https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/08/Pan-EuropeanAfforestationReforestationGuidelines.pdf>).

vedligeholdelsesomkostningerne i en maksimumsperiode, der fastsættes af medlemsstaten.

- (510) Medlemsstaterne skal bestemme strukturen og sammensætningen af skovlandbrugssystemet under hensyn til de lokale pedoklimatiske og miljømæssige forhold, træarterne og behovet for at sikre en bæredygtig anvendelse af jorden til landbrugsformål.

Støtteintensitet

- (511) Støtten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

2.1.3. Støtte til forebyggelse og genopretning af skader på skove

- (512) Kommissionen vil anse støtte til forebyggelse og genopretning af skader på skove forårsaget af brande, naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, andre ugunstige vejrforhold, planteskadegørere, invasive ikkehjemmehørende arter, katastrofale hændelser og klimaforandringsrelaterede hændelser samt til investeringer i opretholdelse af skovenes sundhedstilstand for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 2, litra b), eller eventuelt artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.

Støtteberettigede omkostninger

- (513) Der kan ydes støtte til investeringsomkostningerne i forbindelse med forebyggelse og genopretning, f.eks.:
- (a) etablering af beskyttende infrastruktur; for brandbælters vedkommende kan der også ydes støtte til vedligeholdelsesomkostninger. Der må ikke ydes støtte til landbrugsrelaterede aktiviteter i områder, der er omfattet af miljø- og klimavenlige landbrugsforpligtelser, jf. del II, afsnit 1.1.4
  - (b) lokale, mindre forebyggelsesforanstaltninger mod brand eller andre naturkatastrofer, herunder omkostninger ved brug af græssende dyr, f.eks. skure, vanding, hegn samt transport af dyrene
  - (c) etablering og forbedring af anlæg til overvågning af skovbrande, skadedyr, invasive ikkehjemmehørende arter og sygdomme samt kommunikationsudstyr
  - (d) genopretning af skovpotentiale efter skader som følge af skovbrande, naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, andre ugunstige vejrforhold, planteskadegørere, invasive ikkehjemmehørende arter, katastrofebegivenheder og klimaforandringsrelaterede begivenheder. I tilfælde af skader forårsaget af ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, eller af planteskadegørere eller invasive ikkehjemmehørende arter, bør støttemodtagerne, hvis skaden kan knyttes til klimaforandringer, søge at indarbejde tiltag til tilpasning til klimaforandringer i genopretningsforanstaltningerne for at mindske den skade og de tab, som lignende begivenheder kan forårsage i fremtiden
  - (e) omkostninger i forbindelse med investeringer i opretholdelse af skovenes sundhedstilstand.

- (514) Støtte til genopretning af skovpotentiale efter punkt (515), litra d). er betinget af, at medlemsstatens kompetente myndighed formelt har anerkendt, at mindst én af de i nævnte punkt begivenheder har fundet sted, og støttemodtageren skal fremlægge dokumentation for passende risikostyringsværktøjer til håndtering af potentielle skadevoldende begivenheder i fremtiden, hvor det er relevant. Sådanne passende risikostyringsværktøjer kan omfatte forsikringsdækning eller gensidige fonde eller forebyggende foranstaltninger, der kan forebygge en form for skadevoldende begivenhed.
- (515) Ved foranstaltninger til forebyggelse af skader på skove forårsaget af planteskadegørere eller invasive ikkehjemmehørende arter skal risikoen for forekomsten af planteskadegørere eller invasive ikkehjemmehørende arter være baseret på videnskabelig dokumentation og anerkendt af en offentlig videnskabelig institution. Hvor det er relevant, skal anmeldelsen indeholde en liste over skadelige organismer, der kan udvikle sig til en planteskadegører.
- (516) Ved skader forårsaget af skovbrande eller biotiske kilder skal de støtteberettigede operationer være i overensstemmelse med den plan for beskyttelse af skove, der er opstillet af medlemsstaten.
- (517) Kun skovområder, som er omfattet af den plan for beskyttelse mod skovbrande, medlemsstaten har opstillet, er berettigede til støtte til forebyggelse af skovbrande.
- (518) Der må ikke ydes støtte til dækning af indkomstab som følge af skovbrande, naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, andre ugunstige vejrforhold, planteskadegørere, invasive ikkehjemmehørende arter, katastrofale hændelser og klimaforandringsrelaterede begivenheder.

Støtteintensitet

- (519) Der kan ydes støtte til dækning af op til 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (520) Støtte til dækning af de i punkt (515), litra d), omhandlede omkostninger må sammen med alle andre betalinger modtaget af støttemodtageren, herunder betalinger modtaget under andre nationale eller EU-foranstaltninger eller forsikringer til dækning af de samme støtteberettigede omkostninger, ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

2.1.4. Støtte til investeringer i forbedring af skovøkosystemers tilpasningsevne og miljømæssige værdi

- (521) Kommissionen vil anse støtte til investeringer i forbedring af skovøkosystemers tilpasningsevne og miljømæssige værdi for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.

Støtteberettigede omkostninger

- (522) Der kan ydes støtte til investeringer, som tager sigte på opfyldelse af miljøforpligtelser med henblik på at tilvejebringe økosystemfunktioner, forøgelse af herlighedsværdien af skove og skovområder i det pågældende område eller på forbedring af økosystemers potentiale til afbødning af og tilpasning til klimaforandringer, uden at økonomiske gevinster på længere sigt dog er udelukket.

Støtteintensitet

(523) Støtten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

2.1.5. Støtte til investeringer i skovbrugsteknologi og i forarbejdning, mobilisering og afsætning af skovprodukter

(524) Kommissionen vil anse støtte til investeringer i skovbrugsteknologi og i forarbejdning, mobilisering og afsætning af skovprodukter for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.

Støtteberettigede omkostninger

(525) Der kan ydes støtte til investeringer i skovbrugsteknologi eller relateret til forarbejdning, mobilisering og afsætning af skovprodukter, der tilfører disse en merværdi.

(526) Investeringer i forbedring af skovens økonomiske værdi skal være begrundede i en forventet forbedring af skovene på en eller flere bedrifter og kan omfatte investeringer i jordbunds- og ressourcevenlige maskiner og fremgangsmåder til træfældning.

(527) Ved investeringer i forbindelse med anvendelse af træ som råmateriale eller energikilde skal støtten begrænses til alle de arbejdsprocesser, der går forud for den industrielle forarbejdning.

Støtteintensitet

(528) Støtten må ikke overstige 65 % af de støtteberettigede omkostninger. Støtten kan forhøjes til højst 80 % ved investeringer i regionerne i den yderste periferi og de mindre øer i Det Ægæiske Hav og ved investeringer i forbindelse med en eller flere af de specifikke miljø- og klimarelaterede målsætninger, der er omhandlet i artikel 73, stk. 4, litra a), nr. i), i forordning (EU) 2021/2115.

2.1.6. Støtte til infrastrukturinvesteringer med henblik på udvikling, modernisering eller tilpasning i skovbrugssektoren

(529) Kommissionen vil anse støtte til infrastrukturinvesteringer med henblik på udvikling, modernisering eller tilpasning i skovbrugssektoren for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.

Støtteberettigede omkostninger

(530) Der kan ydes støtte til investeringer i materielle og immaterielle aktiver i forbindelse med infrastrukturer relateret til udvikling, modernisering eller tilpasning i

skovbrugssektoren, herunder adgang til skovområder, jordfordeling og -forbedring, digitalisering af skovbrugssektoren, etablering af midlertidige lagerfaciliteter samt forsyning med vedvarende energi, energieffektivitet, vandforsyning og -besparelse samt anvendelse af husdyr i stedet for maskiner.

Støtteintensitet

- (531) Ved ikkeproduktive investeringer, investeringer, der udelukkende tager sigte på at forbedre skoves miljømæssige værdi, og investeringer i skovveje med multifunktionelle formål, som offentligheden har fri adgang til, må støtteintensiteten ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (532) Støtteintensiteten må ikke overstige 80 % ved investeringer i regionerne i den yderste periferi og de mindre øer i Det Ægæiske Hav og ved investeringer i forbindelse med en eller flere af de specifikke miljø- og klimarelaterede målsætninger, der er omhandlet i artikel 73, stk. 4, litra a), nr. i), i forordning (EU) 2021/2115.
- (533) I alle andre tilfælde må støtteintensiteten ikke overstige 65 % af de støtteberettigede omkostninger.

2.1.7. Støtte til investeringer i bevarelse af kultur- og naturarv i skove

- (534) Kommissionen vil anse støtte til investeringer i bevarelse af kultur- og naturarv i skove for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra d), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (535) Støtten skal ydes til kultur- eller naturarv i form af naturlandskaber eller bygninger, som formelt er anerkendt som kultur- eller naturarv af medlemsstatens kompetente myndighed.

Støtteberettigede omkostninger

- (536) Følgende omkostninger til bevarelse af kultur- og naturarv er støtteberettigede:
  - (a) omkostninger ved investering i materielle aktiver
  - (b) anlægsarbejder.

Støtteintensitet

- (537) Støtten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger. Støtte til anlægsarbejder må højst udgøre 10 000 EUR pr. år.

2.1.8. Støtte til finansielle bidrag til gensidige fonde i skovbrugssektoren

- (538) Kommissionen vil anse støtte til finansielle bidrag til gensidige fonde for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (539) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for virksomheder, der er aktive i skovbrugssektoren.
- (540) Den gensidige fond skal:

- (a) være godkendt af medlemsstatens kompetente myndighed i overensstemmelse med national ret
  - (b) have en gennemsigtig politik over for indbetalinger til og udbetalinger fra fonden
  - (c) have klare regler om fordeling af ansvar for eventuel gæld.
- (541) Medlemsstaterne skal fastsætte regler for oprettelse og forvaltning af de gensidige fonde, navnlig for udbetaling af kompensation og for administration og overvågning af reglernes overholdelse. Medlemsstaterne skal sikre, at fondsordningerne indeholder regler om sanktioner i tilfælde af forsømmelighed fra støttemodtagerens side.

Støtteberettigede omkostninger

- (542) De støtteberettigede omkostninger er udgifterne til finansielle bidrag til gensidige fonde til udbetaling af kompensation til skovbrugere og skovforvaltere for skader forårsaget af skovbrande, naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, andre ugunstige vejrforhold, planteskadegørere, invasive ikkehjemmehørende arter, katastrofale hændelser og klimaforandringsrelaterede hændelser som omhandlet i punkt (514) samt skader på skove forvoldt af beskyttede dyr som omhandlet i afsnit 2.8.5. De finansielle bidrag kan kun vedrøre de beløb, som den gensidige fond har betalt som finansiell kompensation til virksomheder, der er aktive i skovbrugssektoren.
- (543) For støtte til finansielle bidrag til gensidige fonde til udbetaling af kompensation for skader forårsaget af miljøhændelser skal miljøhændelsen være officielt anerkendt som sådan af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat.
- (544) Medlemsstaterne kan, hvor det er hensigtsmæssigt, på forhånd fastsætte kriterier for, hvornår en sådan officiel anerkendelse efter punkt (545) anses for givet.

Støtteintensitet

- (545) Støtten må ikke overstige 70 % af de støtteberettigede omkostninger.

2.2. Støtte til områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav i skovområder

- (546) Kommissionen vil anse støtte i forbindelse med betalinger for områdespecifikke ulemper, som er en følge af krav, der udspringer af gennemførelsen af direktiv 92/43/EØF, 2009/147/EF eller 2000/60/EF, med henblik på at bidrage til opfyldelsen af en eller flere af de specifikke målsætninger i artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2021/2115 for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (547) Støtten efter dette afsnit skal ydes på årsbasis og pr. ha skov for at kompensere støttemodtagerne for alle eller en del af deres meromkostninger og indkomstab som følge af områdespecifikke ulemper i de pågældende områder, herunder eventuelle transaktionsomkostninger.

Støttemodtagere

- (548) Der kan ydes støtte til skovbrugere og skovforvaltere eller sammenslutninger heraf.

Støtteberettigede omkostninger

- (549) Følgende områder er støtteberettigede:
- (a) Natura 2000-skovområder, der er udpeget i medfør af direktiv 92/43/EØF og 2009/147/EF
  - (b) andre afgrænsede naturbeskyttelsesområder, hvor skovbruget er pålagt miljøbetingede begrænsninger, som bidrager til gennemførelsen af artikel 10 i direktiv 92/43/EØF, under forudsætning af at disse områder ikke udgør mere end 5 % af de udpegede Natura 2000-områder, som er omfattet af det territoriale anvendelsesområde for hver strategisk plan.

Støtteintensitet

- (550) De i punkt (549) omhandlede meromkostninger og indkomsttab skal beregnes på grundlag af de begrænsninger, der følger af direktiv 92/43/EØF, 2009/147/EF og 2000/60/EF.
- (551) Støtteintensiteten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

2.3. Støtte til miljø- og klimavenligt skovbrug og skovbevarelse

- (552) Kommissionen vil anse støtte til miljø- og klimavenligt skovbrug og skovbevarelse for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (553) Støtten kan ydes til frivillige forvaltningsforpligtelser, der anses for at være gavnlige med henblik på opfyldelse af en eller flere af de specifikke klima- og miljørelaterede målsætninger i artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2021/2115, og som er mere vidtgående end de obligatoriske krav, der er fastsat i den nationale skovbrugslovgivning eller anden relevant national eller EU-lovgivning. De relevante obligatoriske krav skal være identificeret og beskrevet i statsstøtteanmeldelsen til Kommissionen.
- (554) Forpligtelserne skal indgås for en periode på mellem fem og syv år. I særlige behørigt begrundede tilfælde kan medlemsstaterne dog fastlægge en længere periode for bestemte typer af forpligtelser. I behørigt begrundede tilfælde, f.eks. i forbindelse med forstgenetiske ressourcer, kan medlemsstaterne fastlægge en kortere periode på mindst et år i statsstøtteanmeldelsen. Der kan også ydes støtte til forvaltningsinterventioner, som kun er nødvendige en enkelt gang eller nogle få gange i løbet af skovcyklussen.

Støtteberettigede omkostninger og støttevilkår

- (555) De støtteberettigede omkostninger kan beregnes enten:

- (a) som en kompensation til modtagerne for alle eller en del af deres meromkostninger og indkomsttab som følge af de påtagne forpligtelser. Om nødvendigt kan der også ydes støtte til transaktionsomkostninger med op til 20 % af støtten til miljøvenligt skovbrug. Der kan ydes støtte til kollektive ordninger og resultatorienterede betalingsordninger, f.eks. ordninger vedrørende kulstofbindende dyrkning, med henblik på at tilskynde modtagerne til at forbedre miljøkvaliteten betydeligt på en større skala eller på en målbar måde. Foruden kompensationen kan der ydes et incitamentskabende tilskud, som udgør højst 20 % af kompensationen
  - (b) eller på grundlag af værdien af de tiltag til miljø- og klimavenligt skovbrug, der ikke kan tjenes ind på markedet, herunder kollektive ordninger og resultatbaserede betalingsordninger såsom ordninger vedrørende kulstofbindende dyrkning.
- (556) I behørigt begrundede tilfælde, f.eks. i forbindelse med miljøbevarelse, kan der ydes støtte til kompensation for forpligtelser til at afstå fra kommerciel drift af træer og skove i form af et fast beløb eller engangsbetalt pr. enhed, beregnet på grundlag af meromkostningerne og indkomsttabet herved.
- (557) Der kan ydes støtte til andre foranstaltninger til bevarelse og fremme af forstgenetiske ressourcer end de i punkt (554)-(558) nævnte.
- (558) Operationer til bevarelse af genetiske ressourcer i skovbruget skal omfatte følgende:
- (a) målrettede aktioner: aktioner til fremme af bevarelse på og uden for bedriften, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genetiske ressourcer i skovbruget, såsom webbaserede fortegnelser over de genressourcer, der for tiden bevares på levestedet, herunder på bedriften, og over samlinger uden for levestedet og databaser
  - (b) samordnede aktioner: aktioner til fremme af informationsudveksling mellem kompetente organisationer i medlemsstaterne om bevarelse, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genetiske ressourcer i EU's skovbrug
  - (c) ledsageaktioner: information, formidling og rådgivning med deltagelse fra ikkestatslige organisationer og andre relevante interessenter, uddannelseskurser og udarbejdelse af tekniske rapporter.

Støtteintensitet

- (559) Der gælder følgende maksimale støtteintensiteter:
- (a) op til 120 % af de støtteberettigede omkostninger til biodiversitet, klima, vand og jordbund, kollektive ordninger og resultatbaserede betalingsordninger såsom ordninger vedrørende kulstofbindende dyrkning
  - (b) op til værdien af de tiltag til miljø- og klimavenligt skovbrug, der ikke kan tjenes ind på markedet, ved ordninger, hvor de støtteberettigede omkostninger beregnes på grundlag af punkt (557), litra b)
  - (c) op til 100 % af de støtteberettigede omkostninger til bevarelse og fremme af forstgenetiske ressourcer samt i alle andre tilfælde.

2.4. Støtte til videnuudvekslings- og informationsaktioner i skovbrugssektoren

- (560) Kommissionen vil anse støtte til videnuudvekslings- og informationsaktioner i skovbrugssektoren for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel

107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.

- (561) Medlemsstaterne skal sikre, at aktioner, der støttes efter dette afsnit, stemmer overens med AKIS' beskrivelse som indarbejdet i de strategiske planer.
- (562) Der kan ydes støtte efter dette afsnit til dækning af omkostningerne ved enhver relevant aktion til fremme af innovation, uddannelse, udarbejdelse og ajourføring af planer, studier samt udveksling og formidling af viden og information, som bidrager til opfyldelsen af en eller flere af de specifikke målsætninger i artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2021/2115.
- (563) Der kan også ydes støtte til kortsigtede udvekslingsordninger vedrørende skovbrugsdrift samt besøg på skovbedrifterne. Disse ordninger og besøg skal især tage sigte på bæredygtige skovbrugsmetoder og/eller -teknologier, udvikling af nye forretningsmuligheder og/eller teknologi samt forbedring af skoves modstandsdygtighed. Støtte til demonstration kan omfatte relevante investeringsomkostninger.

Støtteintensitet

- (564) Støtteintensiteten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

2.5. Støtte til konsulentbistand i skovbrugssektoren

- (565) Kommissionen vil anse støtte til konsulentbistand i skovbrugssektoren for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (566) Medlemsstaterne skal sikre, at aktioner, der støttes efter dette afsnit, stemmer overens med AKIS' beskrivelse som indarbejdet i de strategiske planer.
- (567) Rådgivningen skal dække den økonomiske, miljømæssige og sociale dimension og bidrage med ajourført teknologisk og videnskabelig viden, der er fremskaffet på baggrund af forskning og innovation.
- (568) Konsulentbistand til skovbrugere skal være knyttet til mindst én af de specifikke målsætninger i artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2021/2115 og som minimum vedrøre de relevante krav efter direktiv 92/43/EØF, direktiv 2009/147/EF og direktiv 2000/60/EF. Den kan også omfatte spørgsmål i tilknytning til skovbrugsbedriftens økonomiske og miljømæssige resultater.
- (569) Medlemsstaterne skal sikre, at rådgivningen er upartisk og at konsulenterne ikke er involveret i interessekonflikter.
- (570) Støtten skal ydes i form af subsidierede tjenester.

Støtteberettigede omkostninger

- (571) Der kan ydes støtte for at hjælpe skovbrugere med at anvende konsulentbistand til at forbedre deres bedrifts, virksomheds eller investerings økonomiske og miljømæssige resultater samt klimavenlighed og klimaresistens. Der kan også ydes støtte til udarbejdelse af skovforvaltningsplaner.

Støtteintensitet

- (572) Støtteintensiteten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger og må ikke overstige 200 000 EUR pr. virksomhed inden for en given treårsperiode.

2.6. Støtte til samarbejde i skovbrugssektoren

- (573) Kommissionen vil anse støtte til samarbejde i skovbrugssektoren for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (574) Der må kun ydes støtte til fremme af samarbejde, som bidrager til at opfylde en eller flere af målsætningerne i artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2021/2115.
- (575) Støtten skal ydes til at fremme samarbejde mellem mindst to aktører, uanset om disse er aktive i skovbrugssektoren eller i landbrugs- og skovbrugssektoren, idet samarbejdet dog alene skal komme skovbrugssektoren eller landbrugs- og skovbrugssektoren til gode. Samarbejdet kan navnlig gennemføres på følgende områder:
- (a) samarbejde mellem forskellige virksomheder i skovbrugssektoren og andre aktører, der er aktive i landbrugs- og skovbrugssektoren, som bidrager til at opfylde en eller flere af de specifikke målsætninger i artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2021/2115, herunder producentsammenslutninger og kooperativer
  - (b) oprettelse af klynger og netværk.
- (576) Der må ikke ydes støtte til samarbejde, som udelukkende involverer forskningsorganer.
- (577) Støtten må ydes til samarbejde om bl.a. følgende aktiviteter:
- (a) pilotprojekter
  - (b) udvikling af nye produkter, praksisser, processer og teknologier i skovbrugssektoren
  - (c) samarbejde mellem små aktører i skovbrugssektoren om tilrettelæggelse af fælles arbejdsprocesser, deling af faciliteter og ressourcer
  - (d) horisontalt og vertikalt samarbejde mellem aktører i forsyningskæden om etablering af korte forsyningskæder og lokale markeder
  - (e) fremstød i en lokal sammenhæng i forbindelse med udviklingen af korte forsyningskæder og lokale markeder
  - (f) kollektiv indsats med henblik på afbødning af eller tilpasning til klimaforandringer
  - (g) gennemførelse af andre lokale udviklingsstrategier end dem, der er omhandlet i artikel 32 i forordning (EU) 2021/1060, navnlig når de gennemføres af andre sammenslutninger af offentlige og private partnere end dem, der er omhandlet i artikel 31, stk. 2, litra b), i forordning (EU) 2021/1060.
- (578) Støtte til oprettelse af klynger og netværk må kun ydes til nyoprettede klynger og netværk samt klynger og netværk, der iværksætter en for dem ny aktivitet.

- (579) Støtte til etablering og udvikling af korte forsyningskæder efter punkt (579), litra d) og e), må kun ydes til forsyningskæder med højst ét mellemlid mellem skovbruger og kunde.

Støtteberettigede omkostninger og støtteintensitet

- (580) Der kan ydes støtte til følgende støtteberettigede omkostninger, i det omfang der er tale om skovbrugsaktiviteter:
- (a) omkostningerne til undersøgelser af det pågældende område, gennemførlighedsundersøgelser og udarbejdelse af en forretningsplan eller anden lokal udviklingsstrategi end den, der er omhandlet i artikel 32 i forordning (EU) 2021/1060
  - (b) driftsomkostningerne ved samarbejde, såsom aflønning af en koordinator
  - (c) omkostningerne ved de operationer, der skal gennemføres
  - (d) omkostningerne ved fremstødsaktiviteter
  - (e) omkostningerne ved opstilling af skovforvaltningsplaner og lignende.
- (581) Støtten må ydes i højst syv år, undtagen i forbindelse med de aktiviteter, der er omhandlet i punkt (579), litra g), og i behørigt begrundede tilfælde kollektive miljø- og klimaaktioner med henblik på at nå de specifikke miljø- og klimarelaterede målsætninger i artikel 6, stk. 1, litra d), e) og f), i forordning (EU) 2021/2115.
- (582) Støtte til omkostningerne ved de operationer, der er omhandlet i punkt (582), litra c), som består af investeringer, særligt de direkte omkostninger ved konkrete projekter i tilknytning til en skovforvaltningsplan eller lignende skal være begrænset til de støtteberettigede omkostninger og den maksimale støtteintensitet for investeringsstøtte i skovbrugssektoren, der er fastsat i afsnit denne dels afsnit 2.1 om investeringsstøtte.
- (583) Støtteintensiteten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

2.7. Etableringsstøtte til producentsammenslutninger og -organisationer i skovbrugssektoren

- (584) Kommissionen vil anse etableringsstøtte til producentsammenslutninger og -organisationer i skovbrugssektoren for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (585) Kun de producentsammenslutninger og -organisationer, der er officielt anerkendt af medlemsstaternes kompetente myndighed på grundlag af en forretningsplan, er støtteberettigede. Støtten må kun ydes, hvis medlemsstaten forpligter sig til at kontrollere, at målene i forretningsplanen er nået inden for fem år efter anerkendelsen af producentsammenslutningen eller -organisationen.
- (586) Aftaler, vedtagelser og anden adfærd inden for producentsammenslutningen eller -organisationen skal stemme overens med de relevante konkurrenceregler, således som de finder anvendelse i henhold til artikel 206-210a i forordning (EU) nr. 1308/2013.
- (587) Der må ikke ydes støtte til:
- (a) produktionsorganisationer såsom virksomheder eller kooperativer, der har til formål at forvalte en eller flere skovbrugsbedrifter, og som derfor i realiteten skal anses for individuelle producenter

- (b) andre skovbrugsforeninger, der varetager opgaver som f.eks. gensidig støtte eller skovdriftstjenester på medlemmernes bedrifter uden at være involveret i en fælles tilpasning af udbuddet til markedet.

Støttemodtagere

- (588) Der kan ydes støtte til producentsammenslutninger eller -organisationer eller, op til det samme samlede beløb, direkte til producenter som kompensation for deres bidrag til sammenslutningernes eller organisationernes driftsomkostninger i de første fem år efter deres oprettelse.

Støtteberettigede omkostninger

- (589) De støtteberettigede omkostninger kan omfatte udgifter til leje af passende lokaler, køb af kontorudstyr, udgifter til administrativt personale, generalomkostninger, advokatsalærer og administrationsgebyrer, køb af computerhardware samt køb af eller betaling af brugsgebyrer til computersoftware, cloud-tjenester og lignende løsninger. Ved køb af fast ejendom er de støtteberettigede udgifter hertil begrænset til de tilsvarende udgifter til leje på almindelige markedsvilkår. Der må ikke udbetales støtte til dækning af omkostninger afholdt efter det femte år, efter at medlemsstatens kompetente myndighed godkendte producentsammenslutningen eller -organisationen på grundlag af dens forretningsplan.
- (590) Hvis støtten udbetales i årlige rater, må medlemsstaterne først udbetale den sidste rate efter at have kontrolleret, at forretningsplanen er korrekt gennemført.

Støtteintensitet

- (591) Støtteintensiteten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (592) Støttebeløbet må højst udgøre 500 000 EUR.

2.8. Andre former for støtte til skovbrugssektoren med økologiske, beskyttende og rekreative formål

- (593) Kommissionen vil anse statsstøtteforanstaltninger, hvis primære formål er at opretholde, forbedre eller genoprette skoves økologiske, beskyttende og rekreative funktioner, biodiversiteten og sunde skovøkosystemer, for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis betingelserne i nærværende afsnit er opfyldt.
- (594) Medlemsstaterne skal dokumentere, at de støttede foranstaltninger direkte bidrager til at opretholde eller genoprette skoves økologiske, beskyttende og rekreative funktioner, biodiversiteten og sunde skovøkosystemer.
- (595) Der må ikke ydes støtte efter bestemmelserne i dette afsnit til skovbrugsbaserede industrier eller kommercielt rentabel udvinding og transport af tømmer eller forarbejdning af træ eller andre skovressourcer til produkter eller energiproduktion. Der må ikke ydes støtte til fældning, der primært tager sigte på økonomisk rentabel udtrækning af tømmer, eller til simpel genbeplantning.

Støtteintensitet

- (596) Støtte ydet efter bestemmelserne i dette afsnit må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

2.8.1. Støtte til specifikke aktiviteter og interventioner i skovbruget, hvis primære formål er at bidrage til bevarelse eller genoprettelse af skovøkosystemer og biodiversitet eller traditionelle landskaber

- (597) Kommissionen vil anse støtte til plantning, beskæring, udtynding og fældning af træer og anden vegetation i eksisterende skove, fjernelse af faldne træer og til omkostningerne ved planlægning af sådanne foranstaltninger samt støtte til behandling og forebyggelse af spredning af skadegørere og træsygdomme og invasive ikkehjemmehørende arter samt støtte til at råde bod på skader forårsaget af disse skadegørere, træsygdomme og invasive ikkehjemmehørende arter for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og de generelle regler i punkt (595), (596) og (597), og hvis det primære formål med disse foranstaltninger er at bidrage til bevarelse eller genoprettelse af skovøkosystemer og biodiversitet eller traditionelle landskaber.
- (598) Støtte til dækning af omkostningerne ved behandling og forebyggelse af spredning af skadegørere, træsygdomme og invasive ikkehjemmehørende arter samt støtte til at råde bod på skader forårsaget af disse skadegørere, træsygdomme eller invasive ikkehjemmehørende arter kan ydes til dækning af følgende støtteberettigede omkostninger:
- (a) forebyggelses- og behandlingsforanstaltninger, herunder jordbundsbehandling før genbeplantning og de nødvendige produkter, redskaber og materialer hertil; principperne for integreret bekæmpelse af skadegørere i artikel 14 i og bilag III til direktiv 2009/128/EF skal overholdes, navnlig for så vidt angår brugen af plantebeskyttelsesmidler, jf. artikel 55 i forordning (EF) nr. 1107/2009
  - (b) tab af skovbestand og udgifterne til genplantning op til markedsværdien af den bestand, der er destrueret efter påbud fra myndighederne for at bekæmpe den pågældende sygdom eller skadegørere; ved beregningen af tilvæksttabet kan der tages hensyn til den ødelagte bestands potentielle tilvækst frem til den normale fældningsalder.

2.8.2. Støtte i skovbrugssektoren til opretholdelse og forbedring af jordbundskvaliteten og sikring af sund og afbalanceret trævækst

- (599) Kommissionen vil anse støtte i skovbrugssektoren til opretholdelse og forbedring af jordbundskvaliteten og sikring af sund og afbalanceret trævækst for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og de fælles regler i punkt (595), (596) og (597) samt opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (600) Der kan ydes støtte til opretholdelse og forbedring af jordkvaliteten i skove og til sikring af afbalanceret og sund trævækst.

(601) Foranstaltningerne kan omfatte jordforbedring ved hjælp af gødskning og andre behandlinger for at bevare den naturlige balance, udtynding samt sikring af tilstrækkelig vandoptagelse og dræning. Medlemsstaterne skal dokumentere, at disse foranstaltninger ikke mindsker biodiversiteten eller fører til næringsstofudvaskning eller har negative indvirkninger på naturlige vandøkosystemer eller vandbeskyttelsesområder.

(602) Der kan også ydes støtte til planlægningsomkostningerne i forbindelse hermed.

2.8.3. Støtte til genetablering og vedligeholdelse af naturlige stier, landskabselementer og naturlige levesteder for dyr i skovbrugssektoren

(603) Kommissionen vil anse støtte til genetablering og vedligeholdelse af naturlige stier, landskabselementer og naturlige levesteder for dyr i skovbrugssektoren for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og de fælles regler i punkt (595), (596) og (597) samt opfylder betingelserne i nærværende afsnit.

(604) Der kan ydes støtte til genetablering og vedligeholdelse af naturlige stier, landskabselementer og naturlige levesteder for dyr, herunder til planlægningsomkostningerne i forbindelse hermed.

(605) Denne type støtte kan ikke ydes til foranstaltninger, der tager sigte på gennemførelse af direktiv 92/43/EØF og 2009/147/EF, og som bør iværksættes i overensstemmelse med bestemmelserne i afsnit 2.2. i nærværende del.

2.8.4. Støtte til vedligeholdelse af veje til forebyggelse af skovbrande

(606) Kommissionen vil anse støtte til vedligeholdelse af veje til forebyggelse af skovbrande for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og de fælles regler i punkt (595), (596) og (597) samt opfylder betingelserne i nærværende afsnit.

(607) Støtte til vedligeholdelse af veje skal tage sigte på forebyggelse af skovbrande. Sammenhængen mellem støttens formål og vejvedligeholdelsen skal dokumenteres i anmeldelsen til Kommissionen.

2.8.5. Støtte til at råde bod på skader i skove forvoldt af beskyttede dyr

(608) Kommissionen vil anse støtte til at råde bod på skader forvoldt af beskyttede dyr i skove for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og de fælles regler i punkt (595), (596) og (597) samt opfylder betingelserne i nærværende afsnit.

(609) For at mindske risikoen for konkurrencefordrejninger og skabe et incitament til at minimere risikoen skal støttemodtageren yde et vist minimumsbidrag. Dette bidrag skal bestå i forebyggende foranstaltninger (f.eks. sikkerhedshegn, hvor det er muligt), der står i rimeligt forhold til risikoen for skader forvoldt af beskyttede dyr i det pågældende skovområde. Hvis der ikke er mulighed for rimelige forebyggende foranstaltninger, skal medlemsstaten som betingelse for støttens forenelighed

- fremlægge klar dokumentation for, at det ikke er muligt at træffe nogen forebyggende foranstaltning, i anmeldelsen til Kommissionen.
- (610) Medlemsstaten skal godtgøre, at der består en direkte årsagsforbindelse mellem den lidt skade og det pågældende dyrs adfærd.
  - (611) Støtteordninger for konkrete skadevoldende begivenheder skal være indført senest tre år efter den dato, hvor begivenheden indtraf. Støtten skal være udbetalt senest fire år efter denne dato.
  - (612) Skaden skal beregnes for hver individuel støttemodtager.

Støtteberettigede omkostninger

- (613) De støtteberettigede omkostninger er omkostningerne ved den skade, der er lidt som en direkte følge af den skadevoldende begivenhed, ifølge en vurdering foretaget af en offentlig myndighed, en af den støtteydende myndighed anerkendt uafhængig ekspert eller et forsikringsselskab.
- (614) Skaden kan omfatte følgende:
  - (a) skader på levende træer; der kan ydes støtte til compensation for tab af bestand og genplantningsomkostninger op til markedsværdien af den bestand, der blev ødelagt af de beskyttede dyr; ved beregningen af markedsværdien af tilvæksttabet kan der tages hensyn til den ødelagte bestands potentielle tilvækst frem til den normale fældningsalder
  - (b) andre omkostninger, som støttemodtageren har haft på grund af den skadevoldende begivenhed, såsom behandlingsforanstaltninger, herunder jordbundsbehandling før genbeplantning og de nødvendige produkter, redskaber og materialer hertil
  - (c) materielle skader på følgende aktiver: skovbrugsudstyr, -maskiner og -bygninger; beregningen af den materielle skade skal baseres på reparationsomkostningerne ved det berørte aktiv eller dets økonomiske værdi før den skadevoldende begivenhed; det opgjorte beløb må ikke overstige reparationsomkostningerne eller den reduktion af aktivernes markedsværdi, som begivenheden har forårsaget, dvs. forskellen mellem aktivets værdi umiddelbart før og efter den skadevoldende begivenhed.
- (615) I dette beløb skal fratrækkes alle udgifter, som ikke har skullet afholdes på grund af den skadevoldende begivenhed, men ellers skulle have været afholdt.
- (616) Der kan ydes støtte til forebyggelse af skader forvoldt af dyr i skove efter bestemmelserne i afsnit 2.1.4. om støtte til beskyttelse af levesteder og biodiversitetsrelaterede foranstaltninger.
- (617) Der kan ydes støtte til genopretning af skader på skove forvoldt af beskyttede dyr, hvis betingelserne i afsnit 2.1.3 er opfyldt.
- (618) Støtten må sammen med andre modtagne betalinger, herunder betalinger modtaget under nationale eller EU-foranstaltninger eller forsikringspolicer, til compensation for skaden, ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

2.9. Støtte i skovbrugssektoren efter samme regler som for landbrugsstøtte

- (619) Kommissionen har hidtil fulgt den praksis, at landbrugs- og skovbrugssektoren er underlagt de samme regler med hensyn til bestemte mindre fordrejende støtteforanstaltninger.

- (620) Kommissionen vil derfor anse støtte til forskning og udvikling i skovbrugssektoren og støtte til jordfordeling i skovbruget for at være forenelig med det indre marked, hvis betingelserne i afsnit 2.9.1 og 2.9.2 er opfyldt.
- (621) Støtteintensiteten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

2.9.1. Støtte til forskning og udvikling i skovbrugssektoren

- (622) Kommissionen vil anse støtte til forskning og udvikling i skovbrugssektoren for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og betingelserne i punkt (623) samt opfylder betingelserne i nærværende afsnit.
- (623) Støtte til forskning og udvikling i skovbrugssektoren, som ikke opfylder betingelserne i dette afsnit, vil blive vurderet efter reglerne i rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation.
- (624) Det støttede projekt skal være af interesse for alle virksomheder i den pågældende skovbrugssektor eller -delsektor.
- (625) Før datoen for det støttede projekt påbegyndelse skal følgende oplysninger offentliggøres på internettet:
- (a) startdato for det støttede projekt
  - (b) formålene med det støttede projekt
  - (c) det omtrentlige tidspunkt for offentliggørelsen af de forventede resultater af det støttede projekt
  - (d) hvor på internettet de forventede resultater af det støttede projekt vil blive offentliggjort
  - (e) angivelse af, at projektets resultater stilles gratis til rådighed for alle virksomheder, der er aktive i den pågældende skovbrugssektor eller -delsektor.
- (626) Resultaterne af det støttede projekt skal være tilgængelige på internettet fra datoen for det støttede projekts afslutning eller fra den dato, hvor oplysninger om disse resultater er videregivet til medlemmer af bestemte organisationer, alt efter hvad der sker først. Resultaterne skal være tilgængelige på internettet i mindst fem år efter det støttede projekts afslutningsdato.
- (627) Støtten skal ydes direkte til forsknings- og videnformidlingsinstitutionen og må ikke omfatte støtte baseret på skovbrugsproduktets pris til virksomheder, der er aktive i skovbrugssektoren.

Støtteberettigede omkostninger

- (628) Følgende omkostninger er støtteberettigede:
- (a) personaleomkostninger til forskere, teknikere og hjælpepersonale, i det omfang de arbejder på projektet
  - (b) udgifter til instrumenter og udstyr, i det omfang og i den periode de eller det anvendes til projektet. Hvis sådanne instrumenter og sådant udstyr ikke anvendes til projektet i hele deres livscyklus, anses kun afskrivningsomkostningerne under projektets varighed beregnet på grundlag af alment anerkendt regnskabspraksis for støtteberettigede
  - (c) udgifter til bygninger og jord, i det omfang og i den periode der gøres brug deraf til projektet. Hvad angår bygninger anses kun afskrivningsomkostningerne under projektets varighed beregnet på grundlag af

alment anerkendt regnskabspraksis for støtteberettigede. For så vidt angår jord, er omkostningerne ved kommerciel erhvervelse eller de faktiske påløbne kapitalomkostninger støtteberettigede

- (d) omkostninger ved kontraktforskning og køb eller licensering af viden og patenter fra eksterne kilder på armslængdevilkår samt omkostninger til rådgivning og tilsvarende tjenester, som udelukkende anvendes til det støttede projekt
- (e) yderligere generalomkostninger og andre driftsudgifter, herunder udgifter til materialer, forsyninger og lignende produkter, der afholdes i direkte tilknytning til projektet.

Støtteintensitet

- (629) Støtteintensiteten må ikke overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

2.9.2. Støtte til jordfordeling i skovbruget

- (630) Kommissionen vil anse støtte til jordfordeling i skovbruget for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den stemmer overens med del I, kapitel 3, i disse retningslinjer og betingelserne i punkt (623) samt opfylder betingelserne i nærværende afsnit.

Støtteberettigede omkostninger

- (631) Kun rets-, administrations- og opmålingsomkostninger i forbindelse med jordfordeling i skovbruget er støtteberettigede.

Kapitel 3. Støtte i landdistrikter, som medfinansieres af ELFUL eller ydes som supplerende national finansiering af sådanne medfinansierede interventioner

- (632) Dette kapitel finder anvendelse på:
- (a) støtte til basale tjenester i landdistrikter⁷²
  - (b) støtte til virksomhedsetablering for ikkelandbrugsmæssige aktiviteter i landdistrikter
  - (c) støtte til miljø- og klimavenlige landbrugsforpligtelser i landdistrikterne til andre modtagere end landbrugere
  - (d) støtte til områdespecifikke ulemper, der følger af visse obligatoriske krav til andre modtagere end landbrugere
  - (e) støtte til fremme af kvalitetsordninger for bomuld og fødevarer og landbrugernes anvendelse heraf
  - (f) støtte til samarbejde i landdistrikterne, herunder støtte ved deltagelse i lokaludviklingsprojekter styret af lokalsamfundet eller projekter inden for operationelle grupper under Det Europæiske Innovationspartnerskab for landbrugets produktivitet og bæredygtighed (EIP)

---

⁷² Traktatens artikel 107, 108 og 109 finder anvendelse på støtte, som medlemsstaterne yder i landdistrikterne, i det omfang hvor der er tale om statsstøtte i traktatens artikel 107, stk. 1's forstand, bl.a. i lyset af fortolkningen af statsstøttebegrebet i Kommissionens meddelelse om begrebet statsstøtte (EUT C 262 af 19.7.2016, s. 1).

- (g) støtte til etablering af gensidige fonde.
- (633) Kommissionen vil anse den i punkt (634) omhandlede støtte for at være forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den opfylder følgende betingelser:
- (a) støtten indgår i en strategisk plan, der er udarbejdet i henhold til og i overensstemmelse med forordning (EU) 2021/2115, enten som støtte, der medfinansieres af ELFUL, eller som supplerende nationale midler til sådan medfinansieret støtte
  - (b) støtten ydes ikke til arbejdskapital, medmindre den ydes i form af finansielle instrumenter
  - (c) støtten ydes ikke som driftsstøtte, medmindre der udtrykkeligt er fastsat undtagelser i den relevante EU-lovgivning
  - (d) støtten ydes ikke til kriseramte virksomheder som defineret i punkt (33), nr. 63)
  - (e) støtten ydes ikke til en virksomhed, der ikke har efterkommet et krav om tilbagebetaling af støtte, som ved en tidligere kommissionsafgørelse er erklæret ulovlig og uforenelig med det indre marked.
- (634) Bestemmelserne i dette kapitel er ikke til hinder for, at der kan ydes statsstøtte i landdistrikter efter EU-regler gældende for alle sektorer eller EU-regler gældende for handel og industri.
- (635) Dette kapitel finder ikke anvendelse på investeringer i energibesparelser og i vedvarende energi. Støtte hertil skal opfylde betingelserne i retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi 2022, medmindre den er fritaget for anmeldelsespligten.

DEL III. PROCEDURER

1. Støtteordningers varighed og evaluering

- (636) For at fremme gennemsigtighed og regelmæssig gennemgang af alle eksisterende støtteordninger vil Kommissionen i overensstemmelse med sin faste praksis under de hidtidige retningslinjer kun godkende ordninger, der har en begrænset varighed. Ordninger, der vedrører statsstøtte til interventioner, der medfinansieres af ELFUL i henhold til forordning (EU) 2021/2115, bør højst have en varighed, der svarer til programmeringsperioden 2023-2027. Medlemsstaterne kan fortsat indgå forpligtelser om udvikling af landdistrikter i medfør af forordning (EU) 2021/2115 og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakterne hertil i de tilfælde, hvor EU-retten tillader det, og i overensstemmelse med betingelserne heri. Kommissionen vil derfor også anvende disse retningslinjer på sådanne nye forpligtelser. Andre støtteordninger bør ikke have en varighed på mere end syv år.
- (639) For at sikre, at fordrejning af konkurrence og samhandel begrænses, kan Kommissionen kræve, at støtteordninger, jf. punkt (640), underkastes en efterfølgende evaluering. Der vil blive gennemført evalueringer af ordninger, hvor muligheden for fordrejning af konkurrence og samhandel er særlig høj, dvs. at de kan risikere at begrænse eller fordreje konkurrencen betydeligt, hvis gennemførelsen ikke evalueres i tide.
- (640) Det kan være nødvendigt med efterfølgende evaluering for ordninger med store budgetter eller nye karakteristika, eller når der forventes betydelige ændringer af markedet, teknologien eller lovgivningen. Under alle omstændigheder vil evaluering

være nødvendig for ordninger, for hvilke statsstøttebudgettet eller de afholdte udgifter overstiger 150 mio. EUR i et givet år eller 750 mio. EUR i hele deres samlede varighed, dvs. den samlede varighed af ordningen og eventuelle tidligere støtteordninger, der dækker et lignende mål og det samme geografiske område, fra den 1. januar 2023. I betragtning af formålet med evalueringen og for at undgå, at medlemsstaterne pålægges en uforholdsmæssig stor byrde, kræves der kun efterfølgende evalueringer for støtteordninger, hvis samlede varighed overstiger tre år regnet fra den 1. januar 2023.

- (641) Der kan dispenseres fra kravet om efterfølgende evaluering for støtteordninger, der følger umiddelbart efter en ordning, der dækker et lignende mål og geografisk område og har været genstand for en evaluering, som har resulteret i en endelig evalueringsrapport i overensstemmelse med den evalueringsplan, der er godkendt af Kommissionen, som ikke har givet anledning til negative konklusioner. Hvis den endelige evalueringsrapport for en ordning ikke er i overensstemmelse med den godkendte evalueringsplan, skal ordningen suspenderes med øjeblikkelig virkning.
- (642) Formålet med evalueringen bør være at kontrollere, om de antagelser og betingelser, der ligger til grund for ordningens forenelighed, er opfyldt, navnlig støtteforanstaltningens nødvendighed og effektivitet sammenholdt med dens generelle og specifikke mål. Evalueringen bør også undersøge ordningens virkninger på konkurrencen og samhandelen.
- (643) For støtteordninger, der er omfattet af evalueringskravet i punkt (640), skal medlemsstaterne fremsende et udkast til evalueringsplan, som vil udgøre en integreret del af Kommissionens vurdering af ordningen, som følger:
  - a) sammen med støtteordningen, hvis statsstøttebudgettet for ordningen overstiger 150 mio. EUR i et givet år eller 750 mio. EUR i hele dens varighed
  - b) senest 30 arbejdsdage efter en betydelig ændring, som øger ordningens budget til over 150 mio. EUR i et givet år eller 750 mio. EUR i hele ordningens samlede varighed
  - c) senest 30 arbejdsdage efter bogføringen i det officielle regnskab af udgifter under ordninger, der overstiger 150 mio. EUR i et givet år.
- (644) Udkastet til evalueringsplan skal være i overensstemmelse med de fælles metodeprincipper, som Kommissionen har fastlagt⁷³. Medlemsstaterne skal offentliggøre den evalueringsplan, som Kommissionen har godkendt.
- (645) Den efterfølgende evaluering skal foretages af en ekspert, som er uafhængig af den støtteydende myndighed, på grundlag af evalueringsplanen. Hver evaluering skal omfatte mindst én foreløbig og en endelig evalueringsrapport. Medlemsstaterne skal offentliggøre begge rapporter.
- (637) Den endelige evalueringsrapport skal fremlægges for Kommissionen i tilstrækkelig god tid til at den kan vurdere muligheden for eventuel forlængelse af støtteordningen og senest ni måneder inden dens udløb. Denne periode kan afkortes for ordninger, der udløser evalueringskravet i de sidste to gennemførelsesår. Den nøjagtige rækkevidde og de nærmere bestemmelser for hver evaluering fastlægges i afgørelsen om godkendelse af støtteordningen. Ved anmeldelsen af efterfølgende støtteforanstaltninger med et lignende mål skal det beskrives, hvordan der er taget hensyn til resultaterne af evalueringen.

---

⁷³ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, "Fælles metodologi til evaluering af statsstøtte (SWD (2014) 179 final af 28.5.2014).

2.   *Revisionsklausul*

- (638) For foranstaltninger iværksat efter del II, afsnit 1.1.4 og 1.1.5, afsnit 1.1.8 og afsnit 2.3, skal medlemsstaterne fastsætte en revisionsklausul for at sikre, at de tilpasses i tilfælde af ændringer af de relevante obligatoriske normer, standarder, krav eller forpligtelser, der er omhandlet i disse afsnit, og i forhold til hvilke de påtagne forpligtelser skal være mere vidtgående.
- (639) Foranstaltninger efter del II, afsnit 1.1.4 og 1.1.5, afsnit 1.1.8 og afsnit 2.3, der rækker ud over programmeringsperioden for udvikling af landdistrikterne 2023-2027, skal indeholde en revisionsklausul, således at de kan tilpasses de juridiske rammer for den følgende programmeringsperiode.
- (640) Hvis de i punkt (647) og (648) omhandlede tilpasninger ikke accepteres eller gennemføres af støttemodtageren, ophører forpligtelsen, og støttebeløbet skal nedsættes til det beløb, der svarer til perioden frem til forpligtelsens ophør.

3.   *Rapportering og overvågning*

- (641) I henhold til Rådets forordning (EU) 2015/1589⁷⁴ og Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004⁷⁵ skal medlemsstaterne indsende årlige rapporter til Kommissionen.
- (642) Den årlige rapport skal desuden indeholde oplysninger om:
  - (a) dyresygdomme eller planteskadegørere, jf. del II, afsnit 1.2.1.3
  - (b) meteorologiske oplysninger om arten af, tidspunktet for, det relative omfang af og stedet for den naturkatastrofe eller de ugunstige vejrforhold, der kan sidestilles med en naturkatastrofe, eller efter del II, henholdsvis afsnit 1.2.1.1 og 1.2.1.2.
- (643) Kommissionen forbeholder sig ret til at indhente supplerende oplysninger om eksisterende støtteordninger i konkrete sager, hvis det er nødvendigt for, at den kan udføre sine opgaver i henhold til traktatens artikel 108, stk. 1.
- (644) Medlemsstaterne skal sikre, at der udfærdiges detaljerede fortegnelser over alle foranstaltninger, som indeholder statsstøtte. Disse fortegnelser skal indeholde alle de oplysninger, der er nødvendige for at fastslå, om alle betingelserne i disse retningslinjer vedrørende støtteberettigede omkostninger og maksimale støtteintensiteter er opfyldt. Oplysningerne skal opbevares i 10 år fra datoen for støttens tildeling og forelægges Kommissionen på dennes anmodning.

4.   *Anvendelse af retningslinjerne*

- (645) Kommissionen vil anvende disse retningslinjer fra den 1. januar 2023.
- (646) Kommissionen vil anvende disse retningslinjer på alle statsstøtteanmeldelser, som den skal tage stilling til efter den 1. januar 2023, også selv om støtten blev anmeldt

---

⁷⁴ Rådets forordning (EU) 2015/1589 af 13. juli 2015 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT L 248 af 24.9.2015, s. 9).

⁷⁵ Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EU) 2015/1589 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1).

før denne dato. Individuel støtte, der ydes inden for rammerne af en godkendt støtteordning og anmeldes til Kommissionen i henhold til en forpligtelse til individuel anmeldelse af støtten, vil dog blive vurderet efter de retningslinjer, der finder anvendelse på den godkendte støtteordning, på grundlag af hvilken den individuelle støtte ydes.

- (647) Ulovlig støtte vil blive behandlet efter de regler, der var gældende på tidspunktet for støttens ydelse. Individuel støtte ydet inden for rammerne af en ulovlig støtteordning vil blive vurderet efter de retningslinjer, der finder anvendelse på den ulovlige støtteordning på tidspunktet for støttens ydelse.
- (648) Det fremgår af punkt 737 i 2014-retningslinjerne for statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter⁷⁶, at disse gælder indtil den 31. december 2022. Nærværende retningslinjer erstatter 2014-retningslinjerne for statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og til landdistrikter, når de udløber. For landdistriktsinterventioner medfinansieret af ELFUL kan medlemsstaterne, når EU-lovgivningen tillader det og i overensstemmelse med bestemmelserne i landdistriktsreglerne, imidlertid fortsætte med at indgå nye forpligtelser efter de hidtidige 2014-retningslinjerne for statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter, jf. punkt (719) i nævnte retningslinjer.
- (649) Kommissionen kan beslutte at revidere eller ændre disse retningslinjer på et hvilket som helst tidspunkt, hvis det skulle vise sig nødvendigt af konkurrencepolitiske årsager eller af hensyn til andre EU-politikker på f.eks. landbrugs- og landdistriktsområdet, folkesundhedsområdet eller dyresundhedsområdet, plantebeskyttelses- eller miljøområdet, på grund af internationale forpligtelser eller af anden gyldig grund.

5. Forslag til passende foranstaltninger

- (650) I overensstemmelse med traktatens artikel 108, stk. 1, foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne ændrer deres nuværende støtteordninger, så de bringes i overensstemmelse med disse retningslinjer senest den 30. juni 2023.
- (651) Medlemsstaterne bedes give deres udtrykkelige, ubetingede samtykke til disse foreslåede foranstaltninger senest to måneder efter datoen for offentliggørelsen af disse retningslinjer i Den Europæiske Unions Tidende. Modtager Kommissionen ikke noget svar, vil den antage, at den pågældende medlemsstat ikke kan tilslutte sig de foreslåede foranstaltninger.

---

⁷⁶ EUT C 204 af 1.7.2014, s. 1.